

ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

ว่าที่ร้อยตำรวจเอกสรยุทธ จิโรภาส

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS AFFECTING OF STUDENT VIOLENCE IN SAMUT PRAKAN PROVINCE

Acting Police Captain Sorayut Jiropas

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Sociology
Department of Sociology and Anthropology
Faculty of Political Science
Chulalongkorn University
Academic Year 2015
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัด
	สมุทรปราการ
โดย	ว่าที่ร้อยตำรวจเอกสรยุทธ จิโรภาส
สาขาวิชา	สังคมวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	อาจารย์ ดร.ฐิตติยา เพชรมณี

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.เอก ตังทรัพย์วัฒนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันทิพย์ จิตสว่าง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.ฐิตติยา เพชรมณี)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร.กิตติชนทัต เลอวงศ์รัตน์)

สรยุทธ จิโรภาส : ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
(FACTORS AFFECTING OF STUDENT VIOLENCE IN SAMUT PRAKAN PROVINCE)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ. ดร.ฐิตียา เพชรมณี, 126 หน้า.

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาท และแนวทางการป้องกันและแก้ไข การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ในการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มนักศึกษาระดับอนุปริญญาเพศชาย จำนวน 364 คน ประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และไคสแควร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสังเกต และการสัมภาษณ์เชิงลึก ประชากรที่ศึกษาจำนวน 12 คน ประกอบด้วย นักศึกษาที่เคยมีประสบการณ์การทะเลาะวิวาท 3 คน ผู้ปกครอง 3 คน เจ้าหน้าที่ของรัฐ 3 คน และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษา 3 คน จากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัญหาการทะเลาะวิวาทเกิดจากความเชื่อมโยงใน 3 ประเด็นหลัก คือ 1) ด้านนักศึกษา 2) ภาวะด้านครอบครัว และ 3) ด้านสภาวะแวดล้อม เนื่องจากนักศึกษายู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและอารมณ์สูง ขอบลองในสิ่งที่ทำหยา ขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากครอบครัว ประกอบกับการจัดตารางเวลาเรียนและกิจกรรมที่มีเวลาเรียนตรงกันกับสถาบันคู่อริ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครองมีจำนวนไม่เพียงพอ เมื่อเกิดเหตุจึงไม่สามารถเข้าระงับเหตุได้อย่างทันท่วงที ทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินและชีวิตอยู่บ่อยครั้ง โดยมีปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการทั้งหมดที่ศึกษา 8 ปัจจัย คือ อายุ ช่วงเวลาเรียน การคิดก่อนกระทำผิด การควบคุมทางสังคม การคบเพื่อน ความผูกพันทางสังคม สัญลักษณ์ของสถาบัน และการควบคุมตนเอง ซึ่งมีแนวทางการป้องกันและแก้ไขหลักโดยให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ต้องกำหนดแผนและวิธีป้องกันการก่อเหตุ

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา สังคมวิทยา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

ปีการศึกษา 2558

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ฐิตียา เพชรมณี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมนทิพย์ จิตสว่าง และ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร.กิตติ์ ธนทัต เลอวงส์รัตน์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้มอบความรู้อันเป็นประโยชน์ และขอขอบคุณหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความกรุณาเอื้อเฟื้อข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ และที่ขาดเสียไม่ได้ ต้องขอขอบคุณ ดร.ศิววุธ ส่งสุทิต ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือทุกด้านด้วยดีตลอดมา คุณประโยชน์อันใดที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้แก่บิดา มารดา ผู้มีพระคุณ และครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ข้าพเจ้าตั้งแต่ต้นมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา.....	5
1.3 คำถามวิจัย.....	5
1.4 สมมติฐานการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตการศึกษา.....	6
1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย	6
1.7 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2	8
แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท	11
2.3 มาตรการป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา.....	16
2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาท.....	25
2.5 ทฤษฎีอาชญาวิทยาและสังคมวิทยาที่เกี่ยวข้อง.....	30

2.6	วรรณกรรม และผลงานที่เกี่ยวข้อง.....	41
2.7	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	45
บทที่ 3	.....	46
ระเบียบวิธีวิจัย	.....	46
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
3.2	วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
3.3	การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
3.4	การวิเคราะห์และการประมวลผลข้อมูล	48
3.5	จริยธรรมการวิจัย	50
บทที่ 4	.....	51
ผลการศึกษา	.....	51
ส่วนที่ 1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล	51
ส่วนที่ 2	ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ.....	61
ส่วนที่ 3	ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ.....	63
ส่วนที่ 4	การพิสูจน์สมมุติฐานการศึกษา.....	76
ส่วนที่ 5	แนวทางป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา	84
ส่วนที่ 6	การอภิปรายผลการศึกษา.....	85
บทที่ 5	.....	91
บทสรุปและข้อเสนอแนะ	.....	91
บทสรุป	.....	91
5.2	ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ.....	92
ข้อเสนอแนะ	.....	94
รายการอ้างอิง	.....	98

ภาคผนวก..... 102

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์ 126

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 สถิติการยกพวกตีกันของเด็กนักเรียนในจังหวัดสมุทรปราการ	4
ตารางที่ 2 แสดงสถิติช่วงเวลาที่เกิดเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาต่างสถาบันมากที่สุด (ปี พ.ศ.2552-2555).....	4
ตารางที่ 3 พฤติกรรมการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา.....	13
ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	52
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ.....	64
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยรายข้อของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการด้านการคบเพื่อน.....	64
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ในเรื่องการควบคุมตนเอง.....	66
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องความผูกพันทางสังคม : ความรู้สึกผูกพันต่อครอบครัวและญาติพี่น้อง.....	68
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องความผูกพันทางสังคม : พันธะสัญญาหรือข้อผูกมัด (Commitment).....	69
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องความผูกพันทางสังคม : ความเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม (Involvement).....	70
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องความผูกพันทางสังคม : ความเชื่อของนักเรียน นักศึกษา (Belief).....	71
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องการตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล	72
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องการปฏิบัติเป็นปกตินิสัย	73
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องการควบคุมทางสังคม	74

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ในเรื่องสัญลักษณ์ทางสถาบัน	75
ตารางที่ 16 แสดงความแตกต่างของอายุกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา.....	76
ตารางที่ 17 แสดงความแตกต่างของช่วงเวลาเรียนกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา.....	77
ตารางที่ 18 แสดงการคิดก่อนกระทำผิดกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา.....	78
ตารางที่ 19 แสดงการควบคุมทางสังคมที่อ่อนแอกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา.....	79
ตารางที่ 20 แสดงการคบเพื่อนกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา.....	80
ตารางที่ 21 แสดงความผูกพันทางสังคมที่อ่อนแอกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา	81
ตารางที่ 22 แสดงสัญลักษณ์ของสถาบันกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา.....	82
ตารางที่ 23 แสดงการควบคุมตนเองกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา	83

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 สาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรมตามทฤษฎีของเฮอ์ชชี	35

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชนในสังคมไทยเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง และส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างกว้างขวางโดยพบว่าการทะเลาะวิวาทในแต่ละครั้งของเด็กและเยาวชนทั้งที่มีการเผยแพร่และไม่ได้เผยแพร่ทางสื่อมวลชนมักปรากฏว่ามีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตด้วยกันทั้งสองฝ่าย สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ก่อเหตุเอง ผู้ปกครอง และผู้บริสุทธิ์ที่ตกเป็นเหยื่อของการกระทำนั้นด้วยส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอีกทั้งความสงบเรียบร้อยในสังคม

การศึกษาสาเหตุของการทะเลาะวิวาทที่ผ่านมาพบว่าเกิดจากการถูกทำร้ายร่างกายมาก่อน การเป็นศัตรูคู่อาภิว ความต้องการอวดรุ่มน่อง เทศกาล ประเพณีและกิจกรรมความยิ่งใหญ่ของสถาบัน ความรู้สึกเสียศักดิ์ศรี ทั้ง 6 ประเด็นดังกล่าวเมื่อเกิดขึ้นแล้วส่วนใหญ่ไม่มีการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง ทำให้การก่อเหตุยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเพราะเงื่อนไขที่ทำให้การก่อเหตุทะเลาะวิวาทยังคงดำรงอยู่ คือ การหล่อหลอมตัวตนของเยาวชนซึ่งมาจากต่างสถาบัน เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน สถาบันการศึกษาและสถาบันกลุ่มหรือเครือข่ายเป็นต้นสถาบันเหล่านี้จะถูกสร้างขึ้นโดยกระบวนการที่เป็นกลไกทางสังคมสั่งสมจนกลายเป็นประเพณีปฏิบัติสืบทอดกันมาประกอบกับการให้ความหมายหรือการตีความโดยเฉพาะการให้ความหมาย และการตีความต่อโลก และสังคมของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่เกิดขึ้นเมื่อดำเนินวิถีชีวิตอยู่ในสังคมวัยรุ่น

นอกจากนั้นยังพบว่า สาเหตุของพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในวัยรุ่นอาจเกิดจากการเรียนรู้ผ่านการเลียนแบบ ซึ่งเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพทางสังคมของพวกเขาจากสิ่งแวดล้อมที่บุคคล เหตุการณ์ ประสบการณ์ สถานการณ์ และวิจรรย์ญาณ เพราะมนุษย์ทุกคนมีความรุนแรงแฝงอยู่ในสัญชาตญาณอยู่แล้ว ขึ้นกับว่าอยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบใดในขณะที่เกิดอารมณ์โกรธ หรือไม่พอใจต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากๆ จนอาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรงแต่ถ้าในขณะนั้นอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ผ่อนคลาย ทุกคนช่วยกันประนีประนอม หาทงออก ก็จะทำให้อารมณ์โกรธ หรือรุนแรงนั้นสลายหายไป ในทางกลับกันหากคนที่มีใจสงบ แต่ถูกกระตุ้นด้วยสิ่งแวดล้อม เหตุการณ์ที่ใช้ความรุนแรงต่อกัน เมื่อนานวันเข้าก็จะซึมซับเป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลได้เช่นกัน (แทนคุณ จิตต์อิสระ 2550)

การศึกษาวิจัยในต่างประเทศได้มีการหาสาเหตุของพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด เปรียบเทียบกับการกระทำความผิดทั่วไป โดยใช้ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาและทฤษฎีทางสังคมมา

อธิบายพบว่าไม่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่แตกต่างกันคือการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็กและเยาวชน รวมถึงเหตุผลในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน หากแต่ในสังคมไทยยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่อธิบายการทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชนโดยใช้ทฤษฎีทางอาชญาวิทยามากนักส่วนใหญ่มักจะเป็นงานวิจัยทางจิตวิทยาและทางการศึกษามากกว่า

ปัจจุบันรูปแบบการทะเลาะวิวาทมีการเปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาระหว่างสถาบันที่มีการประกาศสงครามผ่านทางอินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ โดยมีการเขียนคำท้าทายหรือประกาศว่าจะยึดสัญลักษณ์ เช่น หัวเข็มขัด ของสถาบันฝ่ายตรงข้ามให้ได้ รวมถึงการใช้ถ้อยคำขู่ข่มขู่รุนแรงโดยเฉพาะในช่วงใกล้วันสถาปนาของแต่ละสถาบันการสงครามทางอินเทอร์เน็ตยิ่งรุนแรงขึ้นและน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่สังคม การทะเลาะวิวาทไม่เพียงเกิดขึ้นเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นเท่านั้นยังมีการทะเลาะวิวาทข้ามสถาบันอีกด้วยโดยเหตุผลที่มักจะกล่าวถึงกันอยู่เสมอคือเพื่อศักดิ์ศรีสถาบันของนักเรียนนักศึกษาและได้กลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ยากจะแก้ไขเนื่องจากปัญหาดังกล่าวนอกจากจะสร้างความหวาดกลัวแก่สังคมทำให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตแล้วยังสร้างความเสื่อมเสียและทำลายความน่าเชื่อถือให้กับสถาบันการศึกษาอีกด้วย

กองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้รวบรวมสถิติตั้งแต่ 1 มกราคม 2555 ถึง 30 มิถุนายน 2555 มีการรับแจ้งเหตุนักเรียนตีกันทั้งสิ้น 799 ครั้งและรวบรวมสถิติอีกครั้งตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2555 ถึง 31 ธันวาคม 2555 มีการรับแจ้งเหตุทั้งสิ้น 1,134 ครั้ง โดยเฉพาะช่วงเดือนกรกฎาคม และเดือนสิงหาคม ซึ่งเป็นช่วงเปิดภาคเรียน (กองบัญชาการตำรวจนครบาล 2556) จะเห็นว่าแนวโน้มสถิติการยกพวกตีกันของเด็กนักเรียนนักศึกษามีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ตัวอย่างเหตุการณ์ เมื่อช่วงค่ำ วันที่ 29 กันยายน 2554 เกิดเหตุวัยรุ่นร่วมกันก่อเหตุรุนแรงทำร้ายนายสมพงษ์ ทิพย์ลดาพร อายุ 55 ปี จนเสียชีวิตหน้าบ้านพักย่านดินแดง จากการสอบสวนทราบว่า กลุ่มผู้ต้องหาทั้งหมด ซึ่งใช้ชื่อว่าแก๊งรัชดา 3 ได้มีเรื่องทะเลาะวิวาทกับวัยรุ่นแก๊งสุทธิพร 2 ก่อนจะแยกย้ายกันไป จนช่วงเวลาประมาณ 23.00 น. กลุ่มผู้ต้องหาพร้อม 10 คน ได้ย้อนกลับมาทำร้ายนายดัสกร ซึ่งอยู่ในแก๊งสุทธิพร 2 ที่บริเวณร้านเกมทีเอ็มสปีด กลางซอยประชาสงเคราะห์ 2 แขวงและเขตดินแดง แต่นายดัสกร ได้หลบหนีเข้าไปในร้านเกมดังกล่าว ทำให้กลุ่มผู้ต้องหาพยายามพังประตูเข้าไป ขณะนั้นเองนายสมพงษ์ ทิพย์ลดาพร อายุ 55 ปี ซึ่งพักอาศัยอยู่ติดกับร้านเกมดังกล่าว ได้ออกจากบ้านมาห้ามปรามว่ากลุ่มผู้ต้องหา จึงทำให้กลุ่มผู้ต้องหาเข้าใจผิดคิดว่านายสมพงษ์ เป็นพวกเดียวกันกับนายดัสกร จึงหันมาทำร้ายร่างกายนายสมพงษ์จนเสียชีวิต ก่อนจะหลบหนีไป

เหตุการณ์ทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาที่พบบ่อยครั้งจะอยู่บริเวณรอบนอกของกรุงเทพมหานครเนื่องจากเด็กมีบ้านพักอาศัยอยู่รอบนอกเขตกรุงเทพมหานครต้องเดินทางเข้าไปศึกษาในกรุงเทพมหานคร และต้องเดินทางกลับบ้าน (ปิยะ อุทาโย 2556)โดยกล่าวถึงจุดเสี่ยงที่มักจะมีเหตุ

นักเรียนนักศึกษายกพวกตีกันมากที่สุด คือ 1) พื้นที่ทิศเหนือ คันนายาว ดอนเมือง เชื่อมต่อลำลูกกา ปทุมธานี 2) พื้นที่ทิศใต้มีนบุรี บางนา เชื่อมต่อบางพลี สมุทรปราการ 3) พื้นที่บางแค ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดสมุทรปราการซึ่งเป็นพื้นที่ใกล้เคียงกรุงเทพมหานครและมีเหตุเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

ผลกระทบจากการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาที่เกิดขึ้นในท้องที่จังหวัดสมุทรปราการเป็นเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงและส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและความรู้สึกของคนในสังคมอย่างกว้างขวางเช่นเหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อ เดือนสิงหาคม 2554 เวลา 07.00 น. เกิดเหตุนักเรียนใช้มีดไล่ฟันกันที่สามแยกหอนาฬิกาผู้บาดเจ็บเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสองแห่งซึ่งเป็นคู่อริกันจำนวน 5 คน ศึกษาในระดับปวช. อายุระหว่าง 16-18 ปี อาการสาหัส 2 ราย หนึ่งในผู้ได้รับบาดเจ็บเปิดเผยว่า ก่อนเกิดเหตุกำลังจะขึ้นรถประจำทางไปโรงเรียนระหว่างนั้นกลุ่มนักเรียนคู่อริได้ใช้อาวุธมีดไล่ฟัน ก่อนทั้งสองฝ่ายจะตะลุมบอนกันจนมีผู้ได้รับบาดเจ็บ

ประกอบกับเหตุการณ์หนึ่งในเดือนมกราคม 2555 เวลา 16.30 น. เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ตรวจค้นรถประจำทางสาย 365 ปากน้ำ-บางปะกงขณะแล่นมาถึงสามแยกหอนาฬิกาเนื่องจากได้รับแจ้งว่าบนรถคันดังกล่าวมีกลุ่มนักเรียนพกพาอาวุธ ปรากฏว่านักเรียนพากันป็นหน้าต่างรถกระโดดหลบหนีซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถตามจับกุมไว้ได้ 11 คน พร้อมของกลางมีดดาบยาวประมาณ 80 เซนติเมตร จำนวน 12 เล่ม ซุกซ่อนอยู่ใต้เบาะนั่งทั้งหมดเป็นนักเรียนเทคโนโลยีแห่งหนึ่งให้การรับสารภาพว่า หลังเลิกเรียนได้นั่งรถโดยสารมาขึ้นเป็นกลุ่มประมาณ 20 คน เพื่อเดินทางกลับบ้านพักส่วนอาวุธพกไว้เพื่อป้องกันตัว ไม่ได้ต้องการทำร้ายใคร เบื้องต้นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้แจ้งข้อกล่าวหาพร้อมกันพกพาอาวุธมีดไปในที่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต และมั่วสุมกันเกิน 10 คนขึ้นไป สร้างความวุ่นวายให้แก่บ้านเมือง ก่อนนำตัวนักเรียนทั้งหมดส่งสถานพินิจเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย

รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อช่วงเย็นวันที่ 24 มิ.ย.2559 บริเวณซอยนครเขื่อนขันธ์ 4 ชาวบ้านแจ้งว่ามีกลุ่มวัยรุ่นกำลังเปิดฉากตีกันอยู่กลางถนน พร้อมกับอาวุธครบมือ อีกทั้งยังเกิดเสียงระเบิดดังขึ้นเป็นระยะๆ เหตุดังกล่าวเกิดขึ้นเป็นเวลาประมาณ 4-5 นาที ก่อนที่ต่างฝ่ายต่างจะแยกย้ายหลบหนีไป ก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ-ทหารจะเดินทางมา กลุ่มวัยรุ่นทั้งสองฝ่าย ราวๆ 20 คน ลักษณะคล้ายกับนักเรียนช่างกล แต่สวมใส่เสื้อผ้าปกติ ขับขี่รถจักรยานยนต์มาเป็นกลุ่มราวๆ 10 คัน เมื่อมาถึงจุดเกิดเหตุเป็นร้านเกม เกิดการเผชิญหน้ากันขึ้น กลุ่มที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ได้จอดรถเอาไว้กลางถนน ก่อนจะถืออาวุธลงมาก่อเหตุทันทีอย่างไรก็ตาม เหตุดังกล่าวไม่มีรายงานผู้ได้รับบาดเจ็บ แต่สร้างความความแตกตื่นตกใจแก่ชาวบ้านในบริเวณ หลายคนยืนยันว่าได้ยินเสียงคล้ายๆ ระเบิด ที่น่าจะเป็นระเบิดปิงปองดังขึ้นหลายครั้ง (<http://news.sanook.com/2018398/>)

ตารางที่ 1 สถิติการยกพวกตีกันของเด็กนักเรียนในจังหวัดสมุทรปราการ

การยกพวกตีกันของเด็กนักเรียนในจังหวัดสมุทรปราการ	
ปี พ.ศ.	จำนวน (ครั้ง)
2551	68
2552	87
2553	74
2554	85
2555	96

ที่มา : ตำรวจภูธร จังหวัดสมุทรปราการ (2555)

ตารางที่ 2 แสดงสถิติช่วงเวลาที่เกิดเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาต่างสถาบันมากที่สุด (ปี พ.ศ.2552-2555)

ปี พ.ศ.	ช่วงเวลา	จำนวน (เหตุ)	ร้อยละ จากเหตุที่เกิดขึ้นของแต่ละปี
2552	15.00 น.- 18.00 น.	1,461	55.59 (%)
2553	15.00 น.- 18.00 น.	1,544	58.00 (%)
2554	15.00 น.- 18.00 น.	991	49.13 (%)
2555	15.00 น.- 18.00 น.	596	48.77 (%)

ที่มา : กองวิจัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2556)

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าสถิติการยกพวกตีกันของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ นับตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา และสูงที่สุดในปี 2555 เป็นจำนวน 96 ครั้งสูงกว่าปีที่ผ่านมาอย่างเห็นได้ชัดและมีความเป็นไปได้ว่าจะมีสถิติที่สูงขึ้นอีกในอนาคต อีกทั้งยังปรากฏถึงช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์สูงสุดจะอยู่ในช่วงเวลา 15.00-18.00 น. ซึ่งเป็นเวลาหลังเลิกเรียน

ที่ผ่านมาหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้มีการหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาขึ้นมาโดยตลอด เพื่อลดปัญหาและป้องกันทะเลาะวิวาทของกลุ่มเด็กและเยาวชนเช่น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จะพิจารณาตัดสินใจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดใน 4 มาตรการ กับสถาบันที่มีปัญหาการทะเลาะวิวาท คือ 1.ใช้มาตรการหยุดเรียนชั่วคราว 2.ปิดรับนักศึกษาชั่วคราว 3.ปิดสถาบัน และ 4.หยุดการเรียนการสอน ถ้าพบว่าเป็นการกระทำของนักศึกษาในสถาบัน (จุลินทร์ลักษณ์วิศิษฎ์ 2552)

ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาเป็นปัญหาที่มีความต่อเนื่องและยาวนาน หากปัญหานี้ไม่ได้รับการแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนก็จะรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ และส่งผลไปถึงความรู้สึกของคนในสังคมด้วย (Pearson, 1983) ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันและลดการเกิดอาชญากรรมการวิเคราะห้ถึงสาเหตุปัจจัยที่เกิดขึ้นนั้นก็ควรที่จะต้องวิเคราะห์ให้ครอบคลุมทุกด้าน ตั้งแต่สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทรวมถึงแนวทางหรือมาตรการป้องกัน แก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
- 1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
- 1.2.3 เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนป้องกันและแก้ไขการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

1.3 คำถามวิจัย

- 1.3.1 ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการเป็นอย่างไร
- 1.3.2 มีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
- 1.3.3 ควรวางแผนในการวางแผนป้องกันและแก้ไขการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการอย่างไร

1.4 สมมติฐานการวิจัย

- 1.4.1 อายุ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา
- 1.4.2 ช่วงเวลาเรียน มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา
- 1.4.3 การคิดก่อนกระทำมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา
- 1.4.4 การควบคุมทางสังคมที่อ่อนแอ มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา
- 1.4.5 การคบเพื่อนมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา
- 1.4.6 ความผูกพันทางสังคมที่อ่อนแอมมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา
- 1.4.7 สัญลักษณ์ของสถาบันที่แตกต่างกันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา
- 1.4.8 การควบคุมตนเอง มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

1.5 ขอบเขตการศึกษา

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

1.5.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเฉพาะสถานศึกษาระดับอนุปริญญา 3 สถาบัน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

1.5.3 ขอบเขตด้านกลุ่มประชากร

ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากร คือ นักศึกษาระดับอนุปริญญา ที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอาชีวศึกษา พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 364 คน

ส่วนการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรไว้จำนวน 4 กลุ่ม คือ นักศึกษาที่เคยมีประสบการณ์การทะเลาะวิวาท จำนวน 3 คน , เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 3 คน , ครู/อาจารย์ 3 คน และ ผู้ปกครอง จำนวน 3 คน

1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1.6.1 เพื่อทราบถึงปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

1.6.2 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท

1.6.3 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 นิยามศัพท์ทั่วไป

การทะเลาะวิวาท หมายถึง การเข้าประทุษร้ายกับของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ระหว่างนักศึกษา ซึ่งเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจ หรืออันตรายสาหัส หรือเสียชีวิต

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับอนุปริญญา ที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

สถานศึกษา หมายถึง สถาบันการศึกษาระดับอนุปริญญา ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

เจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย และสืบสวนสอบสวนให้ได้มาซึ่งตัวผู้กระทำความผิด

ครู อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่สั่งสอน และดูแลนักศึกษาให้ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย

1.7.2 นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

อายุ หมายถึง ช่วงอายุของนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาอยู่ในช่วง 16-18 ปี

ช่วงเวลาเรียน หมายถึง ช่วงเวลาที่นักเรียนนักศึกษาใช้ในการเรียน แบ่งเป็น 2 ช่วงคือ ภาคกลางวัน ช่วงเวลาการเรียนตั้งแต่ 07.05-14.55 น. ภาคค่ำ ช่วงเวลาการเรียนตั้งแต่ 15.00-21.00 น.

การคบเพื่อน หมายถึง การคบหาสมาคมกับผู้อื่น ซึ่งใช้ชีวิตประจำวันด้วยกัน อันได้แก่ การเรียน รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ

การควบคุมทางสังคม หมายถึง การควบคุมโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐในการบังคับใช้กฎหมาย รวมไปถึงครู อาจารย์ ที่มีหน้าที่สั่งสอนและดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย

การคิดก่อนกระทำผิด หมายถึง การไตร่ตรองการเหตุและผลของการกระทำนั้นๆ ว่าเป็นสิ่งที่ควรทำหรือไม่อีกทั้งยังตระหนักถึงผลที่จะตามมาของการกระทำดังกล่าวด้วย

การควบคุมตนเอง หมายถึง การฝึกฝนและนำมาใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป้าหมายของตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง

การปฏิบัติเป็นปกตินิสัย หมายถึง การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ในเวลาเดิม สถานที่เดิม เช่น เวลาในการเข้าเรียนและเลิกเรียนเวลาเดิม การขึ้นรถโดยสารในสถานที่เดิม เป็นต้น

ความผูกพันทางสังคม หมายถึง ความผูกพันซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขึ้น โดยที่ความสัมพันธ์นี้จะถูกถ่ายทอดไปยังความสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลอื่นๆ ในสังคมต่อไปด้วย

สัญลักษณ์ของสถาบัน หมายถึง เครื่องแบบ ทรงผม รองเท้า ตราประจำสถาบันซึ่งแสดงออกถึงความแตกต่างกันระหว่างสถาบันการศึกษา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาปัญหา และปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวม สาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
  - 2.1.1 ความหมายของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
  - 2.1.2 สาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท
  - 2.2.1 ความหมายของการทะเลาะวิวาท
  - 2.2.2 ลักษณะและสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา
  - 2.2.3 รูปแบบและพฤติกรรมเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท
  - 2.2.4 ผลกระทบของการทะเลาะวิวาท
- 2.3 มาตรการการป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา
- 2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาท
- 2.5 ทฤษฎีอาชญาวิทยาและทฤษฎีสังคม
  - 2.5.1 ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Factors)
  - 2.5.2 ทฤษฎีการควบคุมตนเอง (Self-control Theory)
  - 2.5.3 ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential association theory)
  - 2.5.4 ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Factor)
  - 2.5.5 ทฤษฎีปกตินิสัย (Routine activities theory)
  - 2.5.6 ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism)
  - 2.5.7 ทฤษฎีการตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice theory)
  - 2.5.8 ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory)
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

2.1.1 ความหมาย “การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน”

การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนนั้น ตรงกับคำว่า “Juvenile Delinquency” ซึ่งในทางวิชาอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา ไม่ถือว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นอาชญากรรม แต่จะเรียกการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนว่า “การกระทำผิด” และไม่เรียกเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดว่าเป็นอาชญากร (สมพร อมรชัยนพคุณ, 2551)

แม้ในกฎหมายไทย จะมีได้นิยามศัพท์ที่ว่า “การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน” หมายความว่าอย่างไร แต่เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 มาตรา 11 ซึ่งบัญญัติไว้ว่าศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งในคดีต่อไปนี้

2.1.1.1 คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด

2.1.1.2 คดีอาญาที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้ออนมาตามมาตรา 61 วรรคแรก ฯลฯ

2.1.1.3 คดีที่ศาลจะต้องพิพากษาหรือสั่งเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนตามบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลครอบครัว”

จากบทมาตราดังกล่าวจึงพอสรุปได้ว่า การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนนั้น หมายถึงการกระทำความผิดทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญา และการกระทำความผิดต่อกฎหมายอื่นๆ ซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว จะพิพากษาหรือมีคำสั่ง นอกจากนี้ มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังได้นิยามของคำว่า “เด็ก” และ “เยาวชน” ไว้ว่า เด็ก หมายความว่า บุคคลที่มีอายุเกินเจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกินสิบสี่ปีบริบูรณ์ เยาวชน หมายความว่า บุคคลที่มีอายุเกินสิบสี่ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ เกณฑ์ที่ใช้ในการแยกเด็ก หรือ เยาวชน ก็คืออายุของบุคคลนั้น โดยจะพิจารณาว่า ในวันที่การกระทำความผิดได้เกิดขึ้นเป็นวันแรกนั้น ผู้กระทำความผิดมีอายุเท่าไร หากผู้กระทำความผิดมีอายุอยู่ในช่วงตั้งแต่ 7 ปีเต็มแต่ยังไม่ถึง 14 ปีเต็ม ถือว่าบุคคลนั้นเป็น “เด็ก” แต่หากบุคคลนั้นมีอายุตั้งแต่ 14 ปีเต็มแต่ยังไม่ถึง 18 ปีเต็ม ถือว่าบุคคลนั้นเป็น “เยาวชน” ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะบรรลุนิติภาวะโดยการสมรสก่อนอายุครบ 18 ปี (ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 20) หรือไม่ก็ตาม

2.1.2 สาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้นเป็นสาเหตุเฉพาะบุคคล บางคนอาจมีเพียงสาเหตุเดียวในขณะที่บางคนก็มีหลายสาเหตุประกอบกัน สาเหตุแห่งการกระทำผิดมีอยู่หลายประการและอาจแยกศึกษาเป็น 3 ด้านคือ อรุมา วชิรประดิษฐพร (2555)

2.1.2.1 ด้านกฎหมาย

นักกฎหมายเน้นว่าสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเกิดจากความเยาว์วัย การรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือการถูกหลอกใช้จากผู้ใหญ่ จึงไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดในทางอาญา โดยถือว่าเป็นเพียงพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงไม่ลงโทษในทางอาญาแต่จะใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทน เพื่อแก้ไขความประพฤติ

2.1.2.2 ด้านสังคมวิทยา

นักสังคมวิทยาอธิบายถึงสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนว่ามาจากการที่เด็กและเยาวชนนั้นได้รับแบบอย่างความประพฤติที่ไม่ดี จากบุคคลที่อยู่รอบข้างเด็กและเยาวชนยังขาดความหนักแน่นทางจิตใจจึงอาจถูกครอบงำชักจูงได้ง่ายทำให้พฤติกรรมเด็กและเยาวชนประพฤติผิดไปจากบรรทัดฐานของสังคมและกลายเป็นการกระทำผิดต่อกฎหมายในที่สุด

2.1.2.3 ด้านจิตวิทยา

นักจิตวิทยาอธิบายสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเอาไว้หลายทฤษฎี กล่าวคือบางทฤษฎีเห็นว่า การกระทำผิดนั้นอาจเกิดจากความผิดปกติของร่างกายหรือทางจิต ซึ่งอาจมีมาตั้งแต่กำเนิด หรือเกิดขึ้นภายหลังความเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุซึ่งสาเหตุดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะผลักดันให้อารมณ์ของบุคคลแปรปรวน ยิ่งเป็นเด็กหรือเยาวชนก็อาจจะทำให้เกิดการขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่สามารถควบคุมตนเองได้และมีพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมและคนรอบข้างและกระทำผิดได้ง่ายซึ่งอาจเป็นการกระทำที่รุนแรง

อย่างไรก็ตาม สาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอาจแบ่งได้เป็น 2 สาเหตุใหญ่ๆ ด้วยกันคือ

1. สาเหตุจากสิ่งที่อยู่รอบข้างตัวเด็กและเยาวชน เช่นครอบครัว สถานที่อยู่อาศัย บุคคลรอบข้าง สถานะสังคม สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็น หรือบังเกิดความวุ่นวายในสังคม

2. สาเหตุที่เกิดจากตัวของเด็กและเยาวชนเอง เช่นความผิดปกติทางร่างกาย หรือจิตใจหรือเกิดจากพันธุกรรมของเด็กและเยาวชน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท

2.2.1 ความหมายของการทะเลาะวิวาท

การทะเลาะวิวาท หมายถึง การกระทำที่รุนแรง หรือการประทุษร้ายกันของนักเรียน ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป อาจเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นภายในหรือนอกโรงเรียน ซึ่งเป็นสาเหตุให้คนใดคนหนึ่งหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้รับความเสียหาย ได้รับความเจ็บ ได้รับความอันตรายทางกาย ทางจิตใจ อาจโดยการใช้กำลัง ใช้วัตถุสิ่งของ หรือการใช้ความร่วมมือของกลุ่มบุคคลทำให้เกิดการทำร้ายผู้อื่น

ปัญหาการทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกายกันในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ได้สร้างความเสียหายเป็นอย่างมาก บางครั้งสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน เป็นการก่อความไม่สงบซึ่งอาจจะทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยส่วนใหญ่จะก่อเหตุกันนอกสถานศึกษา มีการปะทะกันเป็นกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่ บางครั้งมีการเตรียมการล่วงหน้ามาก่อนทำให้มีการพกพาอาวุธ เช่น มีด ระเบิด ปืน ฯลฯ บางรายมีการดัดแปลงอุปกรณ์การศึกษามาใช้เป็นอาวุธโดยจัดเตรียมไว้ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน จนได้รับบาดเจ็บบางรายถึงแก่ชีวิต (ฐิติพร 2554)

2.2.2 ลักษณะและสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา

ลักษณะการก่อเหตุไม่สงบทั้งในและนอกสถานศึกษาในประเทศไทยนั้น มี 3 ลักษณะ คือ

2.2.2.1 การก่อเหตุทะเลาะวิวาทหรือยกพวกตีกัน

หมายถึง พฤติการณ์ ยกพวกตีกันตามสถานที่ต่างๆ หรือตามงานแสดงดนตรี รวมถึงการไปเจอกันโดยบังเอิญและพวกที่มีน้อยกว่าหรือไม่รู้เรื่องโดนรุมทำร้ายโดยมีสาเหตุหลายประการผสมผสานกันได้ทั้งนั้น โดยมีสาเหตุดังนี้ (สุภาพร อาจเดช, 2555)

1. อยู่ในวัยคะนอง เพียงแต่มองหน้ากันก็ทำให้เกิดเหตุวิวาทกันเกิดขึ้น
2. เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกันมาก่อน เมื่อพบกันเข้าก็จะยกพวกหรือแอบทำ

ร้ายร่างกายกันเรื่องที่โกรธเคืองอาจมาจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น บ้านอยู่ใกล้กันแต่อยู่คนละโรงเรียนมีปัญหาตั้งแต่ที่บ้าน เขยิบเต้ากันบนรถโดยสารประจำทาง เดินชนบนห้างสรรพสินค้า หรือสีฟันที่ต่างฝ่ายก็เป็นพ่อแม่ เป็นบุพการีของอีกสถาบัน สาเหตุเรื่องนี้จะก่อให้เกิดเป็นปัญหาที่เป็นลูกโซ่ มีการเอาคืนและแก้แค้นอยู่ตลอดเวลา

3. การเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็วของประชากรทำให้สถานศึกษาต้องรับนักเรียนจำนวนมากขึ้นและต้องจัดสอนสองรอบ ทำให้นักเรียนมีเวลาว่างมากและมักจะไปมั่วสุมตามแหล่งต่างๆ และก่อเหตุวิวาทกัน

4. สาเหตุเรื่องข้อสวาระหว่างสถาบัน ซึ่งนักเรียนในวัยนี้เริ่มเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้นมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจและเริ่มมีความรักระหว่างเพศตรงข้ามโดยบางครั้งอาจมีสัมพันธ์กับนักเรียนต่างสถาบันซึ่งทางฝ่ายตรงข้ามมักจะมีการเข้าใจว่าเป็นการหยามเกียรติและศักดิ์ศรีนำไปสู่การทะเลาะวิวาทได้

5. เนื่องจากยาเสพติด และของมีนเมา ทำให้ครองสติไม่อยู่ เกิดการก้าวร้าวและทำร้ายผู้อื่น

6. การทะเลาะวิวาทหรือถูกทำร้ายคิดว่าเจ้าหน้าที่บ้านเมือง หรือ ครู อาจารย์ไม่อาจช่วยเหลือได้ จึงเกิดการแก้แค้นด้วยตนเอง

7. นักเรียนมีเวลาว่างจากการเรียนมาก คือบางโรงเรียนจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามหลักสูตร เนื่องจากอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ มีบุคลากรไม่เพียงพอก่อให้เกิดการมั่วสุมนำไปสู่การกระทำผิดได้

2.2.2.2 การก่อเหตุในลักษณะประท้วง

ในกรณีนี้มักเป็นเรื่องของภายในสถาบันการศึกษา บางเรื่องก็เชื่อมโยงไปถึงการทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบันได้เหมือนกัน เนื่องจาก

1. อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ
2. โรงเรียนเข้มงวดเกินไปเกี่ยวกับระเบียบวินัยทำให้นักเรียนส่วนใหญ่เกิดความเครียดทางสมอง
3. การบริหารงานภายในสถานศึกษามีความขัดแย้งโดยเฉพาะเรื่องผลประโยชน์ภายในองค์กร
4. ขาดครู อาจารย์และผู้สอนในบางรายวิชาที่มีความเชี่ยวชาญ ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายการเรียน หรือครูสอนไม่ครบชั้นเรียน จึงเป็นสาเหตุให้นักเรียนหลบหนีการเรียนและไปก่อเหตุ
5. ครูอาจารย์และบุคลากรมีการขัดแย้งกับผู้บริหาร บางแห่งมีกลุ่มอิทธิพลทางการเมืองหนุนหลัง บุคคลภายนอกเข้าไปแทรกแซงในสถานศึกษา

2.2.3 รูปแบบและพฤติกรรมเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท

จากการศึกษารูปแบบและพฤติกรรมเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาของ ฐิติพร ศักดิ์ณรงค์ (2554) พบรูปแบบและพฤติกรรมที่น่าสนใจ ดังนี้

ตารางที่ 3 พฤติกรรมการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา

รูปแบบการทะเลาะวิวาท	พฤติกรรมการทะเลาะวิวาท
1. รูปแบบการทะเลาะวิวาท	
1.1 รูปแบบการทะเลาะวิวาท	- การทะเลาะวิวาทที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำและสามารถเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อและทุกสถานที่ เช่น อาจเกิดขึ้นขณะเดินทางมาโรงเรียน เดินทางกลับจากโรงเรียนหรือระหว่างโดยสารรถประจำทาง สถานที่เกิดเหตุได้แก่ ที่สาธารณะทั่วไป บนรถโดยสารประจำทาง การทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นโดยบังเอิญมีระดับความรุนแรงที่มากน้อยแตกต่างกันออกไป
1.2 การจัดหาอาวุธและสถานที่เก็บอาวุธ	- การจัดหาอาวุธ นักเรียนนักศึกษามีการเตรียมอาวุธไว้เพื่อก่อเหตุ ถ้าเป็นการทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นแบบไม่ตั้งใจ อาวุธที่ใช้จะเป็นสิ่งของที่หาได้จากบริเวณใกล้เคียง ถ้าเป็นการทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นแบบตั้งใจจะมีการเตรียมความพร้อม โดยจะมีคนจัดหาอาวุธ เพื่อเตรียมให้เพียงพอกับผู้ร่วมก่อเหตุ หรืออาจหาให้ได้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้ - สถานที่เก็บอาวุธ การก่อเหตุที่มีการเตรียมการไว้ก่อนล่วงหน้า นักเรียนนักศึกษาจะมีการเตรียมอาวุธ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการก่อเหตุ โดยรู้ว่าบริเวณใดที่มีการก่อเหตุทะเลาะวิวาท และจะมีการจัดหาแหล่งที่เก็บซ่อนอาวุธเพื่อเตรียมพร้อมใช้ทันทีเมื่อเกิดเหตุขึ้น สถานที่เก็บอาวุธมีหลายแห่งด้วยกัน นักเรียนนักศึกษาจะรู้ว่าบริเวณใดจะเป็นจุดก่อเหตุ ดังนั้นพวกเขาจะมีการเตรียมอาวุธไว้บริเวณใกล้เคียงนั้น

ตารางที่ 3 พฤติกรรมการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา (ต่อ)

รูปแบบการทะเลาะวิวาท	พฤติกรรมการทะเลาะวิวาท
1.3 การรวมกลุ่ม	- นักเรียนนักศึกษาจะมีการรวมกลุ่มกันทั้งตอนมาโรงเรียนและตอนกลับบ้าน นักเรียนนักศึกษาที่บริเวณบ้านใกล้เคียงกันก็จะรอกลับพร้อมกัน โดยนักเรียนนักศึกษาจะเรียกว่า “สาย” โดยตั้งชื่อสายตามบริเวณที่อยู่หรือลักษณะการเดินทางกลับ แต่ละสายจะมีสมาชิกมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสมาชิกที่เดินทางกลับบ้านของสายนั้นๆ ซึ่งมีตั้งแต่ 10-50 คน
1.4 การเอาตัวรอด	- นักเรียนนักศึกษามีการศึกษาเส้นทางหลบหนี หลังจากก่อเหตุทะเลาะวิวาทแล้วไว้ล่วงหน้า รวมทั้งมีการเตรียมยานพาหนะสำหรับหลบหนีหลังก่อเหตุ ถ้ามีการวางแผนว่าจะก่อเหตุทะเลาะวิวาท นักเรียนนักศึกษาจะมีการส่งคนไปดูสถานที่ก่อนว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่บริเวณนั้นหรือไม่ ใช้เวลาก่อเหตุไม่มากเพื่อป้องกันการถูกจับกุม มักจะก่อเหตุทะเลาะวิวาทบริเวณที่สาธารณะหรือแหล่งชุมชนที่มีผู้คนจำนวนมากเพื่ออาศัยการหลบหนี หลังก่อเหตุ
2. วันเวลาและสถานที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท	- การก่อเหตุทะเลาะวิวาทนั้นเกิดขึ้นได้ทุกวันและเวลาที่พบกัน โดยส่วนมากจะเป็นช่วงเช้าขณะที่เดินทางมาโรงเรียน และช่วงเย็นซึ่งเป็นเวลาที่เลิกเรียนและเดินทางกลับบ้าน ถ้าเป็นวันพิเศษต่างๆ ได้แก่ วันสถาปนา ทั้งวันสถาปนาของสถาบันตนเอง และวันสถาปนาของสถาบันคู่อริ วันไหว้ครู หรือวันกีฬา นักเรียนนักศึกษามักจะมีความรู้สึกคึกคะนองเป็นพิเศษ และมีการนัดหมายกันไว้ก่อนล่วงหน้า
3. สถานที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท	- สถานที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบันมีอยู่หลายบริเวณสามารถเกิดได้ทุกที่ที่นักเรียนต่างสถาบันมาพบกัน บริเวณที่มักเกิดเหตุทะเลาะวิวาทสามารถแยกได้ดังนี้ - ป้ายรถประจำทาง - บนรถโดยสารประจำทาง - หน้าโรงเรียน - สถานที่สาธารณะทั่วไป

ที่มา : ฐิติพร ศักดิ์ณรงค์ (2554)

กังวล กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมก้าวร้าว และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.4.3 ก่อให้เกิดอาชญากรรมของเด็กวัยรุ่นที่กระทำต่อเด็กชื่และคนทั่วไปที่ไม่รู้เรื่องราว เช่น เด็กจี้แท็กซี่เพราะต้องการเอาเงินไปเที่ยวกลางคืน การตี ฆ่า ช่มชืด เด็กแว้น (เด็กกวนเมือง) ที่เกิดขึ้นทุกหัวระแหงของสังคมไทย หรือ เด็กผู้หญิงตบตีกันแล้วถ่ายคลิปเอาไว้ “โชว์พาว” ช่มชู่เด็กอื่นๆ

2.2.4.4 เป็นเหตุปัจจัยที่ซับซ้อนและใหญ่โตระดับโครงสร้างทางสังคม ซึ่งไม่สามารถแก้ไขแต่เพียงตัวปัญหาหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็นเท่านั้นเหตุปัจจัยที่ว่านี้ได้แก่ ปัญหาด้านชีววิทยา / จิตวิทยาวัยรุ่น ปัญหาการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ระบบการศึกษา อิทธิพลจากสื่อและโฆษณา ปัญหาบริโภคนิยม

2.2.4.5 เมื่อเกิดปัญหาการทะเลาะวิวาทสถาบันเหล่านี้จะถูกสร้างขึ้นโดยกระบวนการที่เป็นกลไกทางสังคมสั่งสมจนกลายเป็นประเพณีปฏิบัติสืบทอดกันมา นอกจากนั้นการให้ความหมายหรือตีความโดยเฉพาะการให้ความหมายและการตีความต่อโลกและสังคมของการก่อเหตุทะเลาะวิวาท จะเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่เกิดขึ้นเมื่อดำเนินวิถีชีวิตอยู่ในสังคมวัยรุ่น

2.3 มาตรการป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา

2.3.1 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง นโยบายและมาตรการป้องกันนักเรียน นักศึกษา ก่อเหตุทะเลาะวิวาทและทำร้ายกัน โดยประกาศฉบับดังกล่าวจะใช้กับสถานศึกษาทุกระดับครอบคลุมตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา เพื่อเป็นการป้องกันและป้องปรามแก้ปัญหาเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดสำหรับนโยบายและมาตรการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทและทำร้ายกันของนักเรียน เพื่อให้สถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นแนวปฏิบัติ 10 ข้อ (จурินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ 2552)

2.3.1.1 สถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ต้องดำเนินการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และข้อบังคับ อย่างเข้มงวดจริงจัง กรณีนักเรียน นักศึกษา บุคลากร อาจารย์ กระทำผิดร้ายแรงให้ดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดพร้อมทั้งให้ความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดำเนินการทางกฎหมาย

2.3.1.2 สถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ต้องกำหนดแผนและวิธีป้องกันการก่อเหตุ ตลอดจนการช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาที่ประสบเหตุ

2.3.1.3 ให้สถาบัน สถานศึกษา สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และนักเรียน นักศึกษาปัจจุบันเพื่อปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ในเชิงสร้างสรรค์

2.3.1.4 สถาบัน สถานศึกษา ให้ความร่วมมือพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ ตำรวจเข้าไปนิเทศ ตรวจสอบกรณีจำเป็น ขอให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหรือตรวจค้นอาวุธบุคคลน่าสงสัย ได้

2.3.1.5 ให้สถาบัน สถานศึกษา ตรวจสอบบุคคลและรถทุกชนิดที่เข้าออก เพื่อ ป้องกันเหตุ และขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเฝ้าระวัง

2.3.1.6 ให้มีการสำรวจพื้นที่ที่มักเกิดปัญหาจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อเข้า ระวังเหตุกรณีมีเหตุทะเลาะวิวาทโดยประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3.1.7 สถาบัน สถานศึกษา จัดกิจกรรมร่วมกันด้วยกระบวนการเชิง สร้างสรรค์ กิจกรรม จิตอาสา การสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคี เพื่อละลายพฤติกรรมและ แก้ปัญหาในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง

2.3.1.8 ให้สถาบัน สถานศึกษา เฝ้าระวังและติดตามนักเรียนนักศึกษาที่เสี่ยง ต่อการกระทำผิด เพื่อจัดกิจกรรมในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

2.3.1.9 องค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ สถาบัน สถานศึกษา จัดให้มี ระบบการติดตามดูแลความประพฤตินักเรียนนักศึกษา มีศูนย์รายงานและแก้ไขเหตุการณ์โดยเร่งด่วน

2.3.1.10 ให้ผู้บริหารสถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการข้างต้น

2.3.2 สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาได้เห็นชอบมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จึงได้จัดคณะกรรมการทำงาน ร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาโดยให้มีการบูรณาการการทำงาน ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยมีกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลัก ในการประสานและจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยมี สาระสำคัญดังนี้

2.3.2.1 มาตรการเชิงรุก

1. ให้สถานศึกษาจัดทำข้อมูลประวัติของนักเรียนนักศึกษาทุกคนเป็นรายบุคคลโดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยงที่จะกระทำความผิดต้องมีข้อมูลเชิงลึกพร้อมภาพถ่ายและประวัติผู้ปกครองจัดส่งให้สถานีตำรวจในพื้นที่ศูนย์เสมารักษ์ กระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครองได้รับทราบและร่วมกันแก้ไขปัญหารวมทั้งเป็นการป้องปรามโดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน

2. จัดให้มีการติดตามเฝ้าระวังจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง ที่นักเรียนนักศึกษาจะกระทำความผิด ทั้งนี้ให้ตำรวจท้องที่ เจ้าหน้าที่ศูนย์เสมารักษ์ กระทรวงศึกษาธิการ เจ้าหน้าที่เทศกิจ พัทักษ์ นักเรียนของกรุงเทพมหานครประสานงานร่วมกันในการสุ่มตรวจตรวจจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง หากปรากฏพบว่ามีนักเรียนนักศึกษาที่กระทำความผิดให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รับใบอนุญาต ครู อาจารย์ จะต้องกำกับดูแลความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา ตามมาตรการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด หากสถานศึกษาใดปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทและเกิดปัญหาบ่อยครั้งให้ผู้บริหารต้นสังกัดของสถานศึกษาพิจารณาแก้ไขปัญหาให้สามารถยุติการก่อเหตุทะเลาะวิวาทดังกล่าวโดยเร็ว สำหรับสถานศึกษาเอกชนให้ผู้อนุญาตดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนเพื่อพิจารณาถอนใบอนุญาตต่อไป

4. ให้สถานศึกษาจัดตั้งภาคีเครือข่าย เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือในการพัฒนา นักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย 1) ภาคีเครือข่ายระดับนักเรียน เช่น เพื่อนช่วยเพื่อน สภานักเรียน สภายาวชน เพื่อให้มีการแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ไขปัญหาและทำกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์ร่วมกัน 2) ภาคีเครือข่ายระดับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมของสถานศึกษา โดยเฉพาะนอกเวลาเรียน เช่น การจัดกิจกรรมหลังเลิกเรียน (After School Program) กิจกรรมยุวตำรวจ 3) ภาคีเครือข่ายระดับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และเกิดความสมานฉันท์ระหว่างสถานศึกษา เช่น เครือข่ายจตุรมิตร เครือข่ายกลุ่มสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชน เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนมัธยม 4) ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชน เช่น กลุ่มอาสาสมัครชุมชน อาสาสมัครครู ตำรวจ อปพร. กลุ่มจักรยานยนต์รับจ้าง กลุ่มสื่อสารวิทยุชุมชน กลุ่มชุมชนในพื้นที่ ชสมก. สมาชิกสภาเขต สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร วัด มัสยิด ประธานชุมชน ประธานหมู่บ้าน ผู้บริหารสถานประกอบการ ท่างสรรพสินค้า กลุ่มประชาชนทั่วไป 5) ภาคีเครือข่ายระดับกระทรวงเพื่อบูรณาการความ

ร่วมมือของกระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของเยาวชน

5. จัดให้มีช่องทางการสื่อสารระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาครีเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ได้ทันต่อสถานการณ์ เช่น สายด่วน 11579 ข้อความทางโทรศัพท์ (SMS) และเว็บไซต์ แจ้งข่าว กรณีนักเรียน นักศึกษาขาดเรียน กิจกรรมของสถานศึกษา เป็นต้น

6. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างทั่วถึง รวมทั้งการสอบสวนสถานศึกษาที่ปล่อยปละละเลยให้นักเรียนนักศึกษา ก่อเหตุทะเลาะวิวาท พร้อมรายงานผลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประจำทุกวัน

2.3.2.2 มาตรการต่อเนื่อง

1. กระทรวงสาธารณสุขและต้นสังกัดจัดทำคู่มือระบบบริหารจัดการเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นคู่มือสำหรับการบริหารจัดการในสถานศึกษา เช่น ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ที่เหมาะสมกับวัย รวมทั้ง สร้างมาตรการตรวจสอบ การดำเนินการและระบบตรวจติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา

2. สถานศึกษาจัดอบรม เน้นแนวเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษาแก่ผู้ปกครอง สำหรับนักเรียนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดต้องจัดให้มีระบบการดูแล คัดกรองความประพฤติ ติดตามและประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด

3. ให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จัดให้มีผู้รับผิดชอบอย่างเป็นระบบในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท และให้ต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณ อัตรา กำลังคน เครื่องมือและอุปกรณ์ ให้สถานศึกษาอย่างเหมาะสมเพียงพอ

4. ให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและ กิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้นำเพื่อประโยชน์ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมอาสาพัฒนาสังคมในชนบท และพื้นที่ทุรกันดาร กิจกรรมเยี่ยมชมทัศนสถาน สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

5. ให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างแกนนำนักเรียนนักศึกษา และครูฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเป็นประจำทุกเดือนโดยหมุนเวียนไปในสถานศึกษาของแต่ละพื้นที่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งร่วมปรึกษาและทำกิจกรรมร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์

6. ในกรณีที่เกิดเหตุหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ให้สถานศึกษารายงานต่อต้นสังกัดทันที ทั้งนี้เพื่อจะได้ดำเนินการแก้ไข ป้องกัน และระงับเหตุได้อย่างทันการ

7. ให้มีการบูรณาการและพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดี มีความภาคภูมิใจในตนเอง เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น มีความอดทนและมีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา มีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดเชิงบวกและรู้จักการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี รวมทั้งมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

8. ส่งเสริมให้มีการจัดทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ และศึกษาองค์ความรู้จากผลการวิจัยของต่างประเทศและในประเทศ ในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีความยั่งยืน

2.3.2.3 มาตรการทางสังคม

1. รัฐต้องส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และทุกภาคส่วนในสังคมตระหนักและเห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาโดยผนึกกำลังให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจังในการสร้างความเข้าใจ สร้างเจตคติ และค่านิยมที่ถูกต้องเพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ

2. ผู้ปกครอง บุคคลในสังคมทุกสาขาอาชีพ หน่วยงานของรัฐและเอกชน และสถาบันครอบครัว ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนนักศึกษา และเยาวชน

3. สื่อมวลชนทุกแขนงต้องส่งเสริมข่าวสารข้อมูลนักเรียนนักศึกษาที่ทำความดี ให้มากและต่อเนื่อง ลดการเสนอข่าวสารข้อมูลที่ยั่วและส่งเสริมค่านิยมในความรุนแรงเนื่องจากปัจจุบันค่านิยมของวัยรุ่นชอบเลียนแบบค่านิยมที่ไม่เหมาะสม

2.3.2.4 มาตรการทางกฎหมาย

1. ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนนักศึกษา และเยาวชนมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและจริงจัง

2. กรณีพบปัญหาในกฎหมายใดไม่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานดังกล่าว ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเสนอปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

2.3.3 วิทยุในราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 0007.221601 ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2559

กำกับให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ เน้นการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาโดยใกล้ชิดและให้รายงานผลการปฏิบัติตามกำหนดโดยเคร่งครัด การปิดล้อมตรวจค้นยาเสพติดต้องมีการวางแผนอย่างรัดกุมโดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยทั้งผู้ปฏิบัติงานเป็นหลักโดยใช้ความระมัดระวังการตอบโต้จากฝ่ายตรงข้ามเพื่อลดความสูญเสีย ให้ สท.ดำเนินการประชาสัมพันธ์เสนอข่าวในเชิงบวก เช่น การปฏิบัติงานขอเจ้าหน้าที่ การประชุมแก้ไข/แนวทางและมาตรการป้องกันและระงับเหตุ รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.3.4 วิทยุในราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 0007.223791 ลงวันที่ 29 กันยายน 2558

ให้ดำเนินการ จัดทำบัญชีรายชื่อสถานศึกษา ข้อมูลนักเรียน/นักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง พร้อมรายละเอียดที่จำเป็น เช่น รายชื่อผู้บริหาร อาจารย์ฝ่ายปกครอง หมายเลขโทรศัพท์ นักศึกษาที่เคยมีประวัติทะเลาะวิวาท มั่วสุมแข่งรถในทางสาธารณะ กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน และยาเสพติด และข้อมูลของสถานศึกษาที่เป็นคู่อริ จัดทำข้อมูลจุดเสี่ยง จุดล่อแหลม หรือจุดที่มีเหตุเกิดเป็นประจำพร้อมทั้งจัดสายตรวจเฝ้าระวังทั้งก่อนและหลังเลิกเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติการรับแจ้งเหตุและสถิติคดี พฤติกรรมและแผนประทุษกรรม เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ วางแผนการป้องกัน และควบคุมสถานการณ์ไม่ให้เกิดความรุนแรง

2.3.5 คำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 30/2559

เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษาโดยที่ปัญหาคาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษาก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตร่างกาย และทรัพย์สิน รวมทั้งเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนและสังคม แต่เนื่องจาก มาตรการทางกฎหมาย ที่มีอยู่ไม่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันต่อสถานการณ์ทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินการเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาคาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษา จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพิ่มเติม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปและจัดระเบียบในสังคม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีใจความสำคัญ โดยสรุปได้ดังนี้

1) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด 7 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีอำนาจกักตัวนักเรียนและนักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น หรือเตรียมการเพื่อก่อ

เหตุดังกล่าว เป็นการชั่วคราวไม่เกินหกชั่วโมง เพื่อนำส่งเจ้าพนักงานตำรวจ ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา บิดามารดา หรือผู้ปกครอง แล้วแต่กรณี

2) ให้บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ต้องอุปการะเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน และยับยั้งพฤติกรรมไม่ดีของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความปกครองดูแล ต้องไม่สนับสนุนหรือปล่อยปละละเลยให้รวมกลุ่มเพื่อก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น หรือเตรียมการเพื่อก่อเหตุดังกล่าว และให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจติดตามสอดส่องในกรณีดังกล่าว และดำเนินการอย่างเคร่งครัด

ในกรณีที่พบเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษารวมกลุ่มเพื่อกระทำความผิดให้ถือเป็นความรับผิดชอบของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาแล้วแต่กรณี อาจให้วางประกันไว้เป็นจำนวนเงินตามสมควรแก่ฐานะานุรูป แต่จะเรียกเงินประกันไว้ได้ไม่เกิน ระยะเวลาสองปี หากเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาได้กระทำความผิดดังกล่าวซ้ำอีก ให้รับเงินประกันเป็นของกองทุนคุ้มครองเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก หน้า 11 เล่ม 133 ตอนพิเศษ 139 ง ราชกิจจานุเบกษา 21 มิถุนายน 2559

3) กรณีผู้ที่ยุยง ส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือสนับสนุน จะต้องมีการกำหนดโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากการกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา บุคคลผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตเพราะการทะเลาะวิวาท ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4) ให้โรงเรียนและสถานศึกษามีหน้าที่จัดกิจกรรมในการแนะแนว เพื่อแก้ปัญหา นักเรียนนักศึกษาทะเลาะวิวาทโดยร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.3.3 บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกัน แก้ไข ระวังเหตุ นักเรียน นักศึกษา ก่อเหตุทะเลาะวิวาทยกพวกทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

หน่วยงานที่มีภารกิจรับผิดชอบโดยตรงในการป้องกัน ระวังเหตุ นักเรียน นักศึกษา ก่อเหตุทะเลาะวิวาทยกพวกทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน คือ กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 ซึ่งได้ตระหนักถึงภารกิจอันจำเป็นเร่งด่วน ที่จะต้องเร่งแก้ไข เหตุที่เกิดขึ้น ก่อนที่จะมีการเสียหายมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยได้ออกคำสั่งไปยังหน่วยงานขึ้นตรง ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่ ได้แก่ ตำรวจภูธร จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีหน่วยงานในสังกัด ประกอบด้วย (สำนักงานตำรวจภูธร สมุทรปราการ, 2555)

1. สภ.สมุทรปราการ
2. สภ.บางปู
3. สภ.สำโรงเหนือ
4. สภ.บางพลี
5. สภ.บางแก้ว
6. สภ.ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
7. สภ.บางเสาธง
8. สภ.บางบ่อ
9. สภ.เปร็ง
10. สภ.บางพลีน้อย
11. สภ.คลองด่าน
12. สภ.พระประแดง
13. สภ.สำโรงใต้
14. สภ.พระสมุทรเจดีย์
15. สภ.สาขลา

ไม่ให้มีการยกพวกทำร้ายร่างกายกันของนักเรียนนักศึกษาจนเกิดความเสียหายหรือได้รับบาดเจ็บล้มตายโดยให้ประสานงานกับหน่วยงานสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้วางมาตรการไว้หลายๆ ทางและจัดทำแผนปฏิบัติการขึ้น ทั้งในระดับกองบังคับการจนถึงระดับสถานีตำรวจซึ่งจะเป็นไปในแนวทางเดียวกันโดยมีแผนปฏิบัติการโดยสรุป ดังนี้

1. สถานการณ์

เนื่องจากปัจจุบันในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการได้มีเหตุชนักเรียนนักศึกษาของสถาบันที่อยู่ในพื้นที่ทะเลสาบวิเวทยกพวกทำร้ายร่างกายกันเป็นจำนวนมากก่อให้เกิดความไม่สงบสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนทั่วไปและมีผู้ที่ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

2. ภารกิจ

ตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการมีภารกิจในการป้องกันและปราบปราม ระงับเหตุ นักเรียน นักศึกษา ก่อเหตุทะเลสาบวิเวทยกพวกทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน ในเขตรับผิดชอบ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันอาชญากรรมต่อเนื่อง และรักษาภาพพจน์ของเยาวชนของชาติ

3. การปฏิบัติ

3.1.1 หน่วยปฏิบัติตามคำสั่งปฏิบัติการณ์นี้ คือ สน.ทุก สน. ในเขต ตำรวจภูธรสมุทรปราการ

3.1.2 ให้ดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจทำความเข้าใจกับสถานศึกษาในเขตท้องที่เพื่อให้เกิดการคุ้นเคยความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและสถานศึกษารวมถึงช่องทางในการติดต่อสื่อสารเพื่อที่จะเข้าระงับเหตุได้อย่างรวดเร็ว

3.1.3 ให้ สน.ใช้มาตรการมวลชนสัมพันธ์จัดอบรมให้ความรู้ เช่น การจรรยาบรรณเสพติด การพนัน รวมถึงบtlองโทษ เป็นครั้งคราว

3.1.4 ให้ สน.สืบสวนหาข่าวกรณี นักเรียน นักศึกษา จะก่อเหตุในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบโดยให้ประสานงานกับสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และให้ดำเนินการยับยั้งก่อนเกิดเหตุ

3.1.5 ให้ สน.ท้องที่จัดสายตรวจตราป้องกันและระงับเหตุ นักเรียน นักศึกษา ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ในจุดที่เคยเกิดเหตุและจุดเสี่ยง เช่น ป้ายหยุดรถประจำทาง ศูนย์การค้า ฯลฯ โดยสังเกตกลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่มีพิรุณให้ตรวจค้นเพื่อพบอาวุธที่ใช้ในการกระทำผิดและเป็นการป้องกันและปราบปรามส่วนหนึ่งโดยให้ร้อยเวรหัวหน้าสายตรวจมีกำลังประจำรถยนต์ 3-5 นาย เพื่อคอยระงับเหตุ

3.1.6 ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สน.ท้องที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่คอยตรวจสังเกตเสริมการปฏิบัติของฝ่ายสายตรวจ ตามข้อ 3.1.5 หากพบเห็นเหตุน่าสงสัยให้รีบแจ้งสายตรวจเข้าช่วยระงับเหตุในทันที

3.1.7 ให้แต่ละ สน.จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว 1 ชุด ประกอบด้วยนายตำรวจสัญญาบัตร 1 นาย เป็นหัวหน้าชุดและชั้นประทวนอีก 12 นาย พร้อมด้วยยานพาหนะเครื่องมือสื่อสารประจำไว้ยังจุดที่พิจารณาว่าเหมาะสมระหว่างเวลา 15.00-19.00 น.ของทุกวัน เพื่อออกระงับเหตุได้อย่างรวดเร็วทันท่วงที เมื่อได้รับแจ้ง โดยให้มี รองผกก. 1 นายรับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติการของชุดเคลื่อนที่เร็ว

3.1.8 เมื่อได้รับแจ้งว่ามีเหตุเกิดขึ้น ให้เจ้าหน้าที่ สน.ทุกฝ่ายเข้าช่วยระงับเหตุโดยให้ตำรวจภูธรสมุทรปราการ พิจารณาส่งชุดเคลื่อนที่เร็วเข้าร่วมปฏิบัติการ ทั้งนี้ให้มี รองผกก.เป็นผู้ควบคุมสั่งการโดยให้มีการประสานการปฏิบัติของทุกฝ่ายโดยใกล้ชิด

3.1.9 เมื่อมีเหตุเกิดขึ้น หากการกระทำของผู้ก่อเหตุ เข้าข่ายการกระทำความผิด ตามกฎหมาย ให้สน. ดำเนินการจับกุมดำเนินคดีทุกราย ทั้งนี้เพื่อให้ชัดเจน หลาบ ป้องกันการก่อเหตุซ้ำ อีก

เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้าระงับเหตุ การก่อเหตุยกพวกทำร้ายร่างกายของนักเรียน นักศึกษาแล้ว จะจับกุมผู้ก่อเหตุทุกราย ที่เข้าร่วมกระทำความผิดตามกฎหมายอาญาโดยนำส่ง พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งพนักงานสอบสวนจะดำเนินคดีไปตามข้อกล่าวหาและ พฤติการณ์แห่งคดีที่เกิดขึ้น และจะแจ้งไปยังบิดา มารดาและผู้ปกครองของนักเรียน นักศึกษาที่ถูก จับกุม รวมทั้งแจ้งไปยังสถานศึกษาของผู้ก่อเหตุ โดยทั่วไปนักศึกษาที่ถูกจับกุมจะเป็นเยาวชนการ ดำเนินคดีจึงต้องปฏิบัติตาม พรบ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ ครอบครัว พ.ศ.2534

ในกรณีที่พฤติการณ์แห่งคดีของนักเรียน นักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทเป็นเพียง ขั้นตอนการเตรียมการหรือพยายามที่จะก่อเหตุแต่ถูกเจ้าหน้าที่ระงับไว้ได้ก่อน และจับกุมตัวไว้ได้ ถือเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือประพฤติน่าสมควรพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจที่เกิดเหตุ จะส่งตัวนักศึกษาที่ถูกจับกุมจัดทำประวัติไว้ และแจ้งให้ผู้ปกครองและสถานศึกษาทราบต่อไป

2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทะเลาะวิวาท

2.4.1 ประมวลกฎหมายอาญา

ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย

มาตรา 289 ผู้ใด

- (1) ฆ่าบุพการี
- (2) ฆ่าเจ้าพนักงาน ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะเหตุ ที่จะกระทำหรือได้กระทำ การตามหน้าที่
- (3) ฆ่าผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการที่เจ้าพนักงานนั้นกระทำ ตามหน้าที่ หรือเพราะ เหตุที่บุคคลนั้นจะช่วยหรือได้ช่วยเจ้าพนักงาน ดังกล่าวแล้ว
- (4) ฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน
- (5) ฆ่าผู้อื่นโดยทรนินหรือโดยกระทำทารุณโหดร้าย

(6) ข่าผู้อื่นเพื่อเตรียมการ หรือเพื่อความสะดวกในการ ที่จะกระทำความผิดอย่างอื่น

(7) ข่าผู้อื่นเพื่อจะเอาหรือเอาไว้ซึ่งผลประโยชน์อันเกิดแต่การที่ ตนได้กระทำความผิดอื่น เพื่อปกปิดความผิดอื่นของตนหรือเพื่อหลีกเลี่ยงให้พ้นอาญาในความผิดที่ตนได้กระทำให้ต้องระวางโทษ ประหารชีวิต

มาตรา 290 ผู้ใดมิได้มีเจตนาข่า แต่ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้น ถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี ถ้าความผิดนั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 289 ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี

มาตรา 291 ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุ ให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท

มาตรา 292 ผู้ใดกระทำด้วยการปฏิบัติอันทารุณ หรือด้วยปัจจัย คล้ายคลึงกันแก่บุคคลซึ่งต้องพึ่งตน ในการดำรงชีพหรือในการอื่นใด เพื่อให้บุคคลฆ่าตนเอง ถ้าการฆ่าตนเองนั้นได้เกิดขึ้นหรือได้มีการ พยายามฆ่าตนเองต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา 293 ผู้ใดช่วยหรือยุยงเด็กอายุยังไม่เกินสิบหกปีหรือผู้ซึ่งไม่สามารถเข้าใจว่าการกระทำของตนมีสภาพหรือสาระสำคัญอย่างไร หรือไม่ สามารถบังคับการกระทำของตนได้ ให้ฆ่าตนเอง ถ้าการฆ่าตนเองนั้นได้ เกิดขึ้นหรือได้มีการพยายามฆ่าตนเองต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 294 ผู้ใดเข้าร่วมในการซุลมุนต่อสู้อันระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปและบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่ถึงแก่ความตายโดยการกระทำในการซุลมุนต่อสู้นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับถ้าผู้ที่เข้าร่วมในการซุลมุนต่อสู้นั้นแสดงได้ว่า ได้กระทำไปเพื่อห้ามการซุลมุนต่อสู้นั้นหรือเพื่อป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา 295 ผู้ใดทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของผู้นั้นผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 296 ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายถ้าความผิดนั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 289 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 297 ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือน ถึงสิบปี

อันตรายสาหัสนั้น คือ

- (1) ตาบอด หูหนวก ลิ่นขาด หรือเสียอวัยวะประสาท
- (2) เสียอวัยวะสืบพันธุ์ หรือความสามารถสืบพันธุ์
- (3) เสียแขน ขา มือ เท้า นิ้วหรืออวัยวะอื่นใด
- (4) หน้าเสียโฉมอย่างติดตัว
- (5) แผลงู
- (6) จิตพิการอย่างติดตัว
- (7) ทุพพลภาพ หรือป่วยเจ็บเรื้อรังซึ่งอาจถึงตลอดชีวิต
- (8) ทุพพลภาพหรือป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่า ยี่สิบวัน หรือจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน

มาตรา 298 ผู้ใดกระทำความผิดตาม มาตรา 279 ถ้าความผิด นั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 289 ต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี

มาตรา 299 ผู้ใดเข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้ระหว่างบุคคลแต่สามคนขึ้นไปและบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่รับอันตรายสาหัสโดยการกระทำในการชุลมุนต่อสู้นั้น ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับถ้าผู้ที่เข้าร่วมในการชุลมุนต่อสู้นั้นแสดงได้ว่าได้กระทำไปเพื่อห้ามการชุลมุนต่อสู้นั้นหรือเพื่อป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา 300 ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

มาตรา 339 ผู้ใดลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่า ในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

- (1) ให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์นั้นไป
- (2) ให้อินให้ซึ่งทรัพย์นั้น
- (3) ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้
- (4) ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือ
- (5) ให้ออกจากการจับกุม

ผู้กระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปี ถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาท

ถ้าความผิดนั้นเป็นการกระทำที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ในอนุ-มาตรา หนึ่งอนุ มาตรา แห่ง มาตรา 335 หรือเป็นการกระทำต่อ ทรัพย์ที่เป็นโค กระบือ เครื่องกลหรือเครื่องจักร ที่มีอาชัพกสิกรรม มีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ สิบปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท

ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัสผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาท ถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายผู้กระทำความผิด ต้อง ระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต

หมายเหตุ แก้ไขโดย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525)

มาตรา 339 ทวิ ถ้าการชิงทรัพย์ได้กระทำต่อทรัพย์ตาม มาตรา 335ทวิวรรคแรก ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท

ถ้าการชิงทรัพย์นั้นเป็นการกระทำในสถานที่ดังที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 335 ทวิวรรคสองด้วย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึง ยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการชิงทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรคสองเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการชิงทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรคสองเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับ อันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุก ตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี

ถ้าการชิงทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรคสองเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดระวางโทษประหารชีวิต

หมายเหตุ แก้ไขโดย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525)

มาตรา 340 ผู้ใดชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไปผู้หนึ่งกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท

ถ้าในการปล้นทรัพย์ผู้กระทำแม้แต่คนหนึ่งคนใด มีอาวุธติดตัวไป ด้วยผู้กระทำความผิดระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบสองปีถึงยี่สิบปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิด ระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี

ถ้าการปล้นทรัพย์ได้กระทำโดยแสดงความทารุณจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ใช้ปืนยิง ใช้วัตถุระเบิดหรือกระทำทรมาณผู้กระทำความผิดระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้า ปีถึงยี่สิบปี

ถ้าการปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิด ระวางโทษประหารชีวิต

มาตรา 340 ทวิ ถ้าการปล้นทรัพย์ได้กระทำต่อทรัพย์ตาม มาตรา 335 ทวิ วรรคแรก ผู้กระทำความผิดระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการปล้นทรัพย์นั้นเป็นการกระทำในสถานที่ตั้งที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 335 วรรคสอง ด้วย ผู้กระทำความผิดระวางโทษจำคุกตั้งแต่ สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าการปล้นทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรคสอง ผู้กระทำแม้แต่ คนหนึ่งคนใดมีอาวุธติดตัวไปด้วย ผู้กระทำความผิดระวางโทษจำคุกตลอด ชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี

ถ้าการปล้นทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรคสองเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการปล้นทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรคสองได้กระทำโดยแสดงความทารุณจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ใช้ปืนยิง ใช้วัตถุระเบิดหรือกระทำทรมานผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการปล้นทรัพย์ตามวรรคแรกหรือวรรคสองเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต

มาตรา 340 ตริ ผู้ใดกระทำความผิดตาม มาตรา 339 มาตรา 339 ทวิ มาตรา 340 หรือ มาตรา 340 ทวิ โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจหรือแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหารหรือตำรวจ หรือโดยมี หรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อันตรายเพื่อกระทำความผิดหรือพาทรัพย์นั้นไปหรือเพื่อให้พ้นจากการจับกุม ต้องระวางโทษ หนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ กึ่งหนึ่ง

หมายเหตุ มาตรา 340 ตริ นี้ บัญญัติเพิ่มขึ้นโดยข้อ 15 แห่งประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ.2514

2.5 ทฤษฎีอาชญาวิทยาและสังคมวิทยาที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Factors)

ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุเพศขนาดครอบครัว สถานภาพครอบครัว รายได้ อาชีพ การศึกษา ตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่สำคัญ มีดังนี้

2.5.1.1 เพศ

หากใช้เกณฑ์ด้านเพศในการจำแนกอาชญากรรม สามารถจำแนกอาชญากรรมได้ 2 ประเภท คือ

อาชญากรรมชาย คือ อาชญากรรมที่กระทำผิดโดยเพศชาย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเพศชายกระทำผิดในเกือบทุกประเภทคดี

อาชญากรรมหญิง คือ อาชญากรรมที่กระทำผิดโดยเพศหญิง

ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งของอาชญากรรมในปัจจุบัน คือ ในรอบ 10 กว่าปีที่ผ่านมา เพศหญิงมีการกระทำผิดมากขึ้นโดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอันเป็นดัชนีบ่งชี้ถึงความหายนะของสังคมไทยเนื่องจากเพศหญิงไม่สามารถทำหน้าที่สำคัญได้อย่างสมบูรณ์แบบ คือนักที่ “แม่” ในการให้กำเนิด เลี้ยงดู ชดเชยและอบรมสั่งสอนสมาชิกในสังคมให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าในการพัฒนาประเทศชาติสืบต่อไป ซึ่งหากไม่มีมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อาจนำไปสู่ปัญหาอื่นที่จะตามมาได้

2.5.1.2 อายุ

หากใช้เกณฑ์ด้านอายุในการจำแนกอาชญากรรม สามารถจำแนกอาชญากรรมได้ 2 ประเภท คือ

1. อาชญากรรมผู้ใหญ่ คือ อาชญากรรมที่กระทำผิดโดยผู้ใหญ่ หรืออาชญากรรมที่ผู้กระทำผิดมีอายุ 18 ปีขึ้นไป โดยมีช่วงอายุที่เป็นผู้ใหญ่

2. อาชญากรรมที่กระทำผิดโดยเด็กและเยาวชน คือ อาชญากรรมที่กระทำผิดโดยผู้ที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี (ตามความหมายของ พ.ร.บ. จัดตั้ง และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553)

เด็ก หมายถึง ผู้ที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี

เยาวชน หมายถึง ผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-18 ปี

ซึ่งปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดมากขึ้นทั้งปริมาณของผู้กระทำผิดและความรุนแรงที่ไม่แตกต่างจากการประกอบอาชญากรรมของผู้ใหญ่

3. สถานภาพทางครอบครัว

สถาบันครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการที่จะอบรมสั่งสอนและป้องกันการเกิดเหตุอาชญากรรมต่างๆ เนื่องจากอยู่ใกล้ชิดมากที่สุดหากมีการเอาใจใส่ต่อบุตรให้เพียงพอและเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและจิตใจของบุตรจะส่งผลต่อการพัฒนาการที่ดีช่วยลดการเกิดอาชญากรรมได้

เนื่องจากสถานภาพของครอบครัวที่แตกต่างกันออกไปทั้งด้านรายได้ ระดับการศึกษา สถานะ การอยู่ร่วมกัน ทำให้พฤติกรรมของเด็กในช่วงนี้แตกต่างกันออกไป

โดยนักเรียนที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายส่วนใหญ่อายุ 15-18 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช. มากที่สุด จะมีพฤติกรรมคบเพื่อนที่มีลักษณะสถานภาพทางครอบครัวที่เหมือนๆ และใกล้เคียงกัน บางหลายคบเพื่อนที่เคยก่อเหตุมาก่อน อาจถูกชักจูงและช่วยจุนทำให้เกิดการก่อเหตุได้

2.5.2 ทฤษฎีการควบคุมตนเอง หรือ Self-control Theory

ไมเคิล อาร์ก๊อทเฟรดสัน (Gottfredson) และทราวิส เฮิร์ชชี (Hirschi) ได้สร้างทฤษฎีทั่วไปของอาชญากรรม (A General Theory of Crime) ในปีค.ศ. 1990 เป็นการอธิบายการควบคุมตนเอง (Self-control) ที่มีผลต่อการก่ออาชญากรรม

ก๊อทเฟรดสัน และเฮิร์ชชีให้ความหมายอาชญากรรมว่า “การกระทำด้วยกำลังหรือการฉ้อโกงในการแสวงหาความสนใจของตนเอง” (Acts of force or fraud undertaken in pursuit of self interest) ผู้ที่มีการควบคุมตนเองต่ำมีโอกาสจะกระทำผิดหรืออาชญากรรมได้สูง การควบคุมตนเองไม่ได้หมายความว่าพฤติกรรมของตัวเราเองถูกกำหนดและผู้ที่มีการควบคุมตนเองต่ำ นอกจากจะมีแนวโน้มในการก่ออาชญากรรมสูงการควบคุมตนเอง ไม่ได้หมายความว่า พฤติกรรมของตัวเราเองถูกกำหนด และผู้ที่มีการควบคุมตนเองต่ำ นอกจากจะมีแนวโน้มในการก่ออาชญากรรมสูงแล้ว ยังมีการกระทำอื่นๆ ที่เป็ยงเบนและเสี่ยงสูงด้วย เช่น การดื่มสุรา เสพยา สูบบุหรี่ การพนัน แสวงหาความตื่นเต้น ใช้เงินอย่างไม่ฉลาด เป็นต้น เขาไม่รู้สึกละอายต่อการกระทำเป็ยงเบนและเสี่ยงเช่นนั้น ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการก่ออาชญากรรมอย่างใกล้ชิด Siegel & Welsh (2004)

ก๊อทเฟรดสัน และเฮิร์ชชี อธิบายว่าการมีการควบคุมตนเองต่ำ ได้แก่ ลักษณะต่อไปนี้ คือ

1. กระตุนง่าย (Impulsive)
2. ชอบการเสี่ยง (Risk-taker)
3. ไม่คงที่และไม่มีจุดยืน (Unstable and unfocused)
4. ไม่อดทน (Impatient)
5. เอาตนเองเป็นศูนย์กลาง (Self-centered)

บทบาทของพ่อแม่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของการขัดเกลาทางสังคมต่อเด็กสิ่งที่เป็น การเลี้ยงดูลูกแบบผิดๆ ได้แก่

1. พ่อแม่ไม่ดูแลเอาใจใส่ต่อลูก
2. พ่อแม่ไม่มีเวลาสำหรับลูก
3. พ่อแม่ไม่ได้ค้ำประกันว่าพฤติกรรมของลูกไม่เหมาะสม
4. พ่อแม่ไม่ลงโทษลูก

กล่าวได้ว่าทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีในเชิงบูรณาการที่เป็นการผสมผสานทฤษฎีทางด้าน ชีววิทยา จิตวิทยาและสังคมวิทยาเข้าด้วยกันซึ่งแตกต่างไปจากทฤษฎีอื่นๆ จะสังเกตได้ว่าผู้ที่มี Self-

control ต่ำ ก็จะทำให้เข้าหาเพื่อนที่กระทำผิด และซึ่งซึบเอาค่านิยมของเพื่อนดังกล่าว และการกระทำผิดตามมากที่สุดในที่สุด คนที่มี Self-control ต่ำ จะเป็นคนที่มีบุคลิกภาพแบบกระตุ้นง่าย (Impulsive) คือ เป็นคนที่ไม่ใยดีต่อความรู้สึกของคนอื่น ชอบใช้แรงกายมากกว่าการใช้ความคิดเป็นคนชอบเสี่ยงไม่อดทน ขาดการยับยั้งชั่งใจ ไม่คงที่และไม่มีจุดยืน (ชาญคณิตและอุนิษา 2552)

2.5.3 ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential association theory)

ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential association theory) (Sutherland, 1947) ได้อธิบายสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรว่าเกิดขึ้นจาก

2.5.3.1 เกิดจากการเรียนรู้ไม่ใช่เกิดจากการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ

2.5.3.2 การเรียนรู้ โดยมีปฏิกริยาตอบโต้กับผู้อื่นในกระบวนการติดต่อสัมพันธ์

2.5.3.3 ส่วนสิ่งสำคัญของการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรเกิดขึ้นภายในกลุ่มที่สนิทสนมคุ้นเคยกัน

2.5.3.4 การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรนั้นเรียนรู้ถึงเทคนิคในการประกอบอาชญากรรม และทิศทางของแรงจูงใจ เหตุผลและทัศนคติต่าง ๆ

2.5.3.5 การที่จะมีแรงจูงใจ หรือ ความต้องการในการกระทำอย่างไร เรียนรู้จากการกำหนดในกฎหมาย

2.5.3.6 คนกระทำผิดกฎหมายเพราะมีการกำหนดให้ชอบที่จะละเมิดกฎหมายมากกว่าที่กำหนด ไม่ให้กระทำอย่างนั้น

2.5.3.7 การเข้าสมาคมกับกลุ่มที่แตกต่างกันนี้เกิดขึ้นมากน้อยต่างกันในความถี่การจัดลำดับก่อนหลัง และความรู้สึกแรงกล้า

2.5.3.8 กระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรโดยการเข้าสมาคมกับผู้ที่ เป็นแบบอย่างในการเป็นอาชญากรหรือผู้เป็นแบบอย่างในการเป็นปรปักษ์ต่ออาชญากร เกี่ยวข้องกับกลไกต่างๆ ในการเรียนรู้ ทำนองเดียวกับการเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ

2.5.3.9 พฤติกรรมอาชญากรนั้น แสดงออกถึงความต้องการและค่านิยมโดยทั่ว ๆ ไป

หลักที่สำคัญคือ “ บุคคลจะกลายเป็นผู้กระทำความผิด เพราะว่าความเห็นด้วยกับการละเมิดกฎหมายมีมากกว่าความเห็นด้วยกับการไม่ละเมิดกฎหมาย ” และรวมถึงความแตกต่างกันในเรื่องของเวลา ความถี่ ความสำคัญ และความเข้มข้น (Sutherland, 1947) โดยเมื่อพิจารณาถึงตัวเด็กนักเรียนนั้น ปรากฏว่าเด็กที่ยกพวกตีกันนั้นจะเป็นกลุ่มเด็กที่มีความสนิทสนมกันอยู่รวมกันเป็น

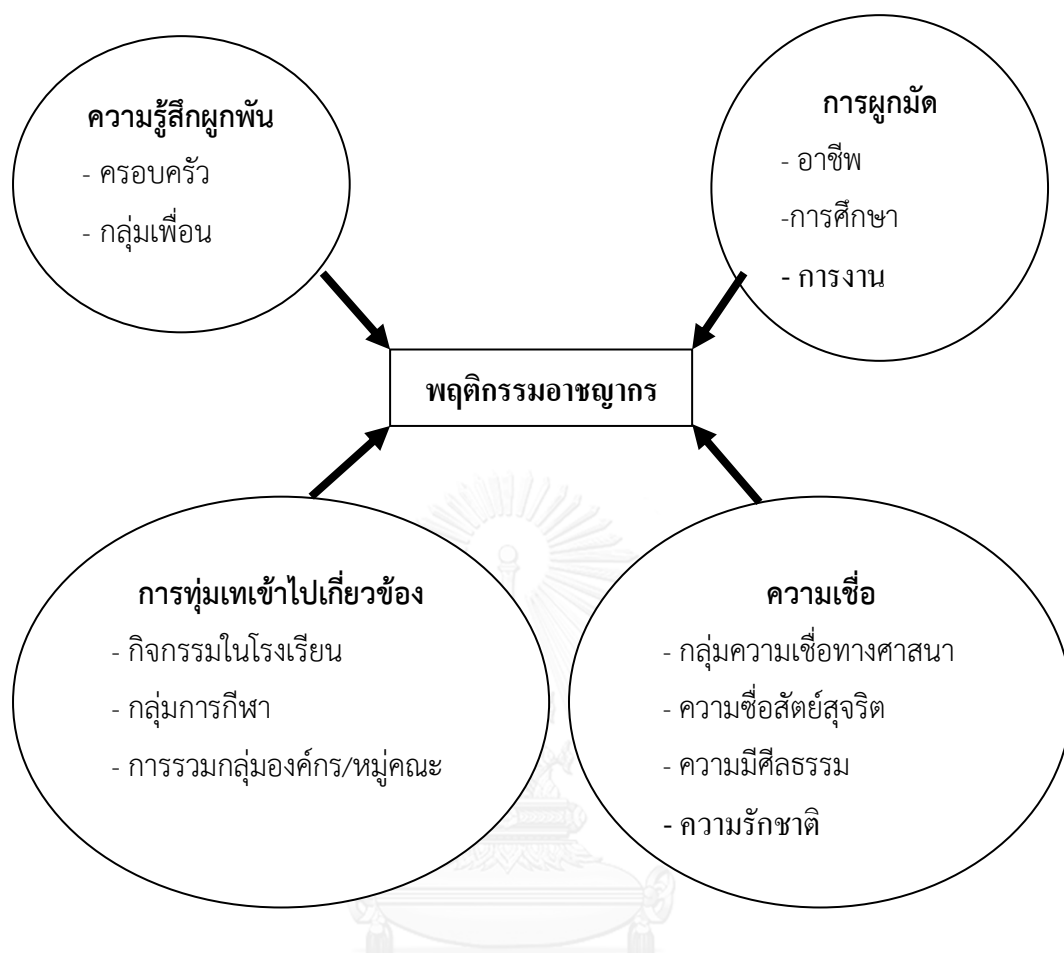
กลุ่ม และเมื่อคนส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีความก้าวร้าวกลุ่มเด็กส่วนน้อยก็จะค่อยๆ เพิ่มระดับความก้าวร้าว เพื่อให้อยู่ในกลุ่มของคนส่วนใหญ่ได้

ภายในสถาบันการศึกษานั้นมีนักเรียนที่มาจากสถานที่ต่างกันโดยเฉพาะปัจจุบันที่สถาบันจะรับนักเรียนโดยไม่ได้รับเฉพาะที่มีผลการศึกษาดีเท่านั้น แต่รับนักเรียนจากหลายๆ ประเภทเข้าเรียน เช่น มีที่อยู่ใกล้สถาบันหรือ สนับสนุนโรงเรียน เป็นต้นทำให้นักเรียนที่ได้รับเข้าเรียนนั้นมีทั้งเด็กที่ดี และเด็กที่ไม่ดี หรือเด็กที่มีปัญหาด้วยเหตุนี้ทำให้เกิดการเรียนรู้ภายในกลุ่มสถาบัน โดยเฉพาะคนส่วนน้อยจะทำตามคนส่วนใหญ่

2.5.4 ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Factor)

เป็นที่ทราบกันดีว่า สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันที่สำคัญที่สุด เพราะครอบครัวจะเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินชีวิตในอนาคต โดยหากสถาบันครอบครัวไม่แข็งแรง ก็จะส่งผลให้เด็กที่จะเติบโตขึ้นมาจะมีแนวโน้มที่จะก่ออาชญากรรม Hirschi (1969) ทฤษฎีนี้ถือว่าเป็นทฤษฎีควบคุมที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดในวงการอาชญาวิทยา เฮอร์ชี่ กล่าวว่า ไม่มีความจำเป็นต้องอธิบายแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นของพฤติกรรม อาชญากรรมเนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีความสามารถโดยธรรมชาติที่จะประกอบ อาชญากรรมอยู่แล้ว โดยเฮอร์ชี่ได้นำเสนอทฤษฎีควบคุมโดยมีใจความสำคัญว่าบุคคลที่มีความ ผูกพันกับองค์กรหรือกลุ่มในสังคม ซึ่งได้แก่ครอบครัว โรงเรียนและเพื่อนฝูง มักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ประกอบอาชญากรรม หลักการสำคัญของทฤษฎีนี้คือ พันธะทางสังคมหรือความผูกพันทาง สังคม (Social bond) ที่เฮอร์ชี่ ได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความผูกพัน (Attachment) ข้อผูกมัด (Commitment) การเข้าร่วม (Involvement) และความเชื่อ (Belief)

ทฤษฎีนี้มีสมมติฐานว่า “บุคคลที่มีความผูกพันทางสังคมน้อยจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรม” ดังรูปที่ 1

ภาพที่ 1 สาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรมตามทฤษฎีของเฮอร์ซี

2.5.4.1 องค์ประกอบของความผูกพันทางสังคมมี 4 ประการ คือ

1. ความผูกพัน (Attachment) หมายความว่า การที่บุคคลมีความผูกพันหรือความรักใคร่กับบุคคลอื่น หรือมีความสนใจกับความรูสึกนึกคิดของบุคคลอื่น ซึ่งความผูกพันนี้เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้บุคคลมีพัฒนาการการยอมรับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมส่งผลให้บุคคลสร้างความรู้สึกที่จะควบคุมตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีในสังคม ดังนั้นความผูกพันจึงเป็นองค์ประกอบด้านอารมณ์หรือด้านความรักของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

2. ข้อผูกมัด (Commitment) หมายความว่า การที่บุคคลผูกมัดกับการดำเนินชีวิตตามทำนองคลองธรรมของสังคม กล่าวคือ ได้ศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะประกอบอาชีพที่สุจริต และ เพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลไม่ย่อกรกระทำผิดกฎหมาย

เนื่องจากจะเป็นการเสี่ยงต่อการสูญเสียความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นข้อผูกมัดจึงเป็นองค์ประกอบด้านความมีเหตุ มีผลของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

3. การเข้าร่วม (Involvement) หมายความว่าถึง การที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสังคมเป็นเหตุให้บุคคลถูกจำกัดเวลาที่จะไปประกอบอาชีพการงานเนื่องจากเวลาส่วนมากได้ถูกใช้ไปกับกิจกรรมของสังคม ดังนั้นการเข้าร่วมจึงเป็นองค์ประกอบด้านกิจกรรมของพันธะหรือสัญญา ผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

4. ความเชื่อ (Belief) หมายความว่าถึง ระดับของความเชื่อถือที่บุคคลมีต่อค่านิยมและ บรรทัดฐานของสังคม หากบุคคลมีระดับความเชื่อต่อค่านิยมและบรรทัดฐานในสังคมสูงก็จะมี แนวโน้มที่จะไม่กระทำผิดกฎระเบียบของสังคม ดังนั้นความเชื่อจึงเป็นองค์ประกอบด้านจริยธรรม ของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

2.5.5 ทฤษฎีปกตินิสัย (Routine activities theory)

ลอร์เรน โคเฮน และ มาร์คัส เฟลสัน Cohen & Felson (1979) ให้ความหมายของคำว่าปกตินิสัยไว้ว่า ปกตินิสัย คือกิจวัตรหรือการกระทำใดของบุคคลที่เกิดขึ้นเป็นประจำ และรวมไปถึงการบรรจบกันในสถานที่และเวลาที่เหมาะสม เช่น การออกไปทำงานปล่อยให้บ้านเรือนไม่มีคนเฝ้า การสวมใส่เครื่องประดับที่มี ราคาแพง และรวมถึงบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อ ได้ง่ายด้วย เช่น เพศหญิงอายุน้อย หรือ อายุมัก เป็นต้น ตามหลักทฤษฎีปกตินิสัย กล่าวถึงอาชญากรรมว่าอาชญากรรมเกิดขึ้น ด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ อาชญากร ที่จะกระทำ ผิด เหยื่อที่เหมาะสม และขาดความสามารถในการปกป้องทรัพย์สินหรือ ชีวิตและร่างกาย โดยอัตราการเป็นเหยื่อจะเพิ่มขึ้นเมื่อมีองค์ประกอบครบทั้งสาม ประการ ดังนั้นการป้องกันอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นแนวทางแก้ไขตามหลักทฤษฎี ดังกล่าว คือ ตัดองค์ประกอบทั้งสามประการ ที่จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นไม่ว่าจะเป็นการป้องกันสถานที่ด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยกล้องโทรทัศน์วงจรปิด หรือการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน โดยทั่วไปทราบถึงแนวทางการป้องกันตนเองรวมถึงไม่กระทำตนให้ตกเป็นเหยื่อได้โดยง่าย เป็นต้น

ในเหตุการณ์ของการยกพวกตีกันของเด็กนักเรียนนักศึกษาจะมีองค์ประกอบครบทั้ง 3 อย่าง คือกลุ่มเด็กนักเรียนที่จะไปหาเรื่องฝั่งตรงข้าม (อาชญากร) กลุ่มเด็กนักเรียนที่ถูกทำร้าย (เหยื่อ) และไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาป้องกันเหตุ ซึ่ง 3 อย่างนี้จะต้องคำนึงถึงการใช้ชีวิตของเด็กนักเรียน เวลาเข้าเรียนและเวลาเลิกเรียนของแต่ละโรงเรียนหรือสถาบัน จะเป็นเวลาที่ตายตัวในแต่ละวัน หรือหากมีการเปลี่ยนแปลงก็จะเปลี่ยนแปลงเป็นบางครั้ง ทำให้นักเรียนก็จะรู้ว่าคู่กรณีหรือกลุ่มที่เคยมีเรื่องด้วยจะเลิกเรียนเวลากี่โมง และเมื่อเลิกแล้ว จะไปรอรถประจำทางที่ไหน ซึ่งสิ่งนี้สามารถรู้ได้โดยทั่วกัน ทำให้

หลายครั้งที่เด็กนักเรียนก็จะเตรียมตัวรอคู่อริหรือเด็กนักเรียนของสถาบันที่มีปัญหาด้วย ณ สถานที่ที่ต้องผ่าน เพื่อที่จะไปทำร้าย เป็นต้นซึ่งหมายความถึงเวลาเข้าเรียน เลิกเรียน และรวมถึงเส้นทางกลับบ้าน ซึ่งจะไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงอยู่แล้ว ทำให้การก่อเหตุในลักษณะแบบนี้สามารถกระทำได้ง่าย ขณะเดียวกันการป้องกันก็สามารถวางแผนได้เช่นเดียวกัน

2.5.6 ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism)

เป็นแนวคิดที่เสนอโดย จอร์จ เฮร์เบิร์ต มีด (George Herbert Mead) โดยเริ่มด้วยการใช้แนวคิดทางจิตวิทยาเชิงพฤติกรรม ซึ่งเน้นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่สังเกตได้ มีด (Mead) ได้พัฒนาแนวคิดโดยการให้ความสำคัญกับความหมายเชิงสัญลักษณ์ (symbolic meaning) ที่บุคคลมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้ที่แสดงพฤติกรรมหมายความว่า “พฤติกรรมที่เราจะแสดงออกมา เป็นการตอบสนองต่อสิ่งที่เราคิดว่าพฤติกรรมที่คนอื่นแสดงออกมานั้นมีความหมายอย่างไร” ซึ่งความหมายของพฤติกรรมนั้นมีมากมายเกินกว่าพฤติกรรมที่เราสังเกตเห็นได้ ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เน้นที่ความคิดและจิตใจ ซึ่งต่างจากทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviouralism)

ตัวอย่างของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ เช่น การที่ผู้ชายเตะไหล่ผู้หญิง ถ้าผู้ชายเป็นพ่อและผู้หญิงเป็นลูกสาว เราอาจตีความเชิงสัญลักษณ์ว่าเป็นการปลอบโยนที่พ่อมีต่อลูกสาว ถ้าผู้ชายเป็นนายจ้างและผู้หญิงเป็นเลขานุการ การเตะไหล่อาจเป็นสัญลักษณ์ถึงอำนาจ และสถานะที่เหนือกว่าของนายจ้างคงเป็นเรื่องแปลก และไม่เหมาะสมที่เลขาฯ จะเตะไหล่ นายจ้าง กรณีที่สาม ถ้าผู้ชายและผู้หญิงอยู่ที่บาร์ เราอาจตีความว่า การเตะไหล่เป็นการเชื้อเชิญทางเพศ (Rousseau, 2002)

เช่นเดียวกับในเรื่องการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เราสังเกตเห็นได้ ความสัมพันธ์ที่รุ่นพี่ มีต่อรุ่นน้องในสถาบันเดียวกันการแสดงออกถึงสัญลักษณ์ของนักเรียนนักศึกษา หมายความว่ารวมถึง เครื่องแบบที่แต่ง เครื่องหมายของสถาบันที่สวมใส่การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์จึงเปรียบเสมือนการที่เมื่อสถาบันอื่นสามารถเอาไปครอบครองหรือเอาไปทำลายได้

2.5.7 ทฤษฎีการตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice theory)

Rational choice theory ตามหลักของ Cornish & Clarke (2006) จะมีปัจจัยพื้นฐาน 6 ประการ ดังนี้

2.5.7.1 อาชญากรรมเป็นการกระทำที่มีจุดประสงค์ เพื่อผลประโยชน์ของผู้กระทำ ความผิด

2.5.7.2 ผู้กระทำความผิดจะคิดวิธีที่ดีที่สุดในการกระทำความผิด โดยจะนำเอาความเสี่ยงเข้ามาพิจารณาด้วย

2.5.7.3 การตัดสินใจของอาชญากรจะเปลี่ยนไปตามประเภทของอาชญากรรม

2.5.7.4 การตัดสินใจที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม จะแตกต่างไปจากการตัดสินใจ ณ ขณะกระทำความผิด

2.5.7.5 การตัดสินใจเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมประกอบไปด้วย การริเริ่ม ความเคยชิน การหยุด

2.5.7.6 การตัดสินใจ ณ ขณะกระทำความผิดจะเป็นการตัดสินใจที่ต่อเนื่องโดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมการไปจนถึงการหลบหนี

การยกพวกตีกันของเด็กนักเรียนระหว่างสถาบัน หรือการใช้ความรุนแรงของเด็กนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการก่อเหตุซ้ำๆ และบ่อยครั้งขึ้น โดยหลายครั้งที่คู่กรณีนั้นจะมาจากสถาบันที่เคยมีปัญหาหรือมีเรื่องกันมาก่อน นั้นแสดงให้เห็นว่าการกระทำของเด็กนักเรียนมีการคิดทบทวนมาก่อนที่จะลงมือ และบางครั้งที่มีการปะทะกันหรือมีการก่อเหตุ บรรดาเหล่าเด็กนักเรียนก็จะถูกจับกุมไปดำเนินคดีโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่อย่างไรก็ตามอาจเป็นเพราะบทลงโทษของกฎหมายหรือเงื่อนไขในการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชน ทำให้เด็กนักเรียนไม่ได้รู้สึกสำนึกถึงความผิดที่ตนได้กระทำลงไป และกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกในลักษณะเดียวกับรากฐานของ Rational choice theory ที่ว่าบุคคลทำอะอะไรเพื่อให้ได้ประโยชน์ต่อตัวเองสูงสุด โดยเสียประโยชน์น้อยที่สุด (Newburn, 2007) หรือจะกล่าวในนัยของอาชญาวิทยาได้ว่า อาชญากรจะกระทำความผิดเมื่อผลประโยชน์ที่จะได้รับนั้นคุ้มค่างับความเสี่ยง (Becker, 1968) ดังนั้นตัวเด็กนักเรียนก็ตั้งใจที่จะคิดแก้แค้น ทำร้ายร่างกายฝ่ายตรงข้ามเพื่อให้ตนเองรู้สึกพอใจ โดยที่คิดว่าโทษที่ตนเองจะได้รับนั้นคุ้มค่างับสิ่งที่ตนเองได้ทำไป หรือบางครั้งอาจจะไม่ได้รับโทษแต่อย่างใด

การกระทำของเด็กนักเรียนนั้นเป็นการกระทำที่ได้มีการไตร่ตรองไว้ก่อนแล้วว่าจะกระทำอย่างไร สิ่งที่ทำนั้นเป็นความผิดหรือไม่ ผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไร จะหนีได้หรือไม่ หรือหากถูกจับจะถูกลงโทษหนักเบาเพียงไร ซึ่งเป็นในลักษณะเดียวกับ Rational choice theory ที่ว่าการกระทำความผิดจะมีการคิดพิจารณาอยู่ก่อนที่จะลงมือกระทำ

2.5.8 ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory)

มนุษย์เราถูกล้อมกรอบด้วยการควบคุมทางสังคม นับตั้งแต่ชาตะจนกระทั่งมรณะ โดยที่เขาอาจไม่มีทางรู้ตัวได้เลย เว้นเสียแต่ผู้นั้นจะมีประสบการณ์ที่แตกต่างจากปกติ จนทำให้เกิด การหยั่งรู้และยอมรับได้ในที่สุด Social Control

ความหมาย การควบคุมทางสังคม

ระเบียบวิธีหรือวิธีการต่างๆที่นำมาใช้เพื่อจูงใจหรือเหนี่ยวนำบุคคล ให้มาปฏิบัติตามความคาดหวังของกลุ่มคนหรือสังคมโดยเฉพาะ ถ้าการควบคุมทางสังคมใช้ได้ผล พฤติกรรมของปัจเจกบุคคลก็จะสอดคล้องกับแบบอย่างพฤติกรรมที่คาดหวังไว้

ระเบียบวิธีหรือวิธีการต่างๆที่นำมาใช้เพื่อจูงใจหรือเหนี่ยวนำบุคคล ให้มาปฏิบัติตามความคาดหวังของกลุ่มคนหรือสังคมโดยเฉพาะการควบคุมทางสังคมถูกนำมาใช้ซึ่งกันและกัน ตัวเรามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่นในทางกลับกันบุคคลอื่นก็มีอิทธิพลต่อตัวเราเช่นกัน

ความสำคัญของการควบคุมทางสังคม

(1) เพื่อให้สมาชิกทุกคนปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งเป็นผลให้พฤติกรรมทางสังคมของสมาชิกมีระเบียบแบบแผน และสามารถคาดคะเนการแสดงพฤติกรรมของสมาชิกในสถานการณ์ต่างๆได้

(2) เพื่อความเป็นปึกแผ่นทางสังคม การควบคุมทางสังคมโดยใช้กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับมุ่งเพื่อให้สมาชิก ในสังคมนั้นอยู่ร่วมกันได้ด้วย ความสงบสุข ลดความขัดแย้ง ภายในสังคม

รูปแบบการควบคุมทางสังคม

(1) การควบคุมแบบเป็นทางการ (Formal Social Control) ใช้กลไกเจ้าหน้าที่ของรัฐองค์กรต่างๆ สถาบันสังคม มีรูปแบบวิธีการที่ชัดเจนแน่นอน ขึ้นอยู่กับความรุนแรงเสียหายของการกระทำ: ตัดสิทธิ ยุบเลิกเพิกถอน เสียค่าปรับ ถูกยึดทรัพย์สิน จำคุก ประหารชีวิต เนรเทศออกไปจากสังคม

(2) การควบคุมแบบไม่เป็นทางการ (Informal Social Control) เป็นการกระทำในหลายๆวิธีโดยสมาชิกของสังคมทั้งระดับครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน กลุ่มคนในชุมชน: ชูชิบนิทา หัวเราะเยาะ เหยียดหยามดูแคลน ปฏิเสธไม่ยอมคบหา ขับออกไปพ้นชุมชน

กระบวนการที่จะควบคุมให้คนในสังคมมีพฤติกรรมอยู่ภายในขอบเขตของบรรทัดฐานทางสังคม เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม โดยทั่วไปใช้วิธีการหรือกลไกควบคุมทางสังคมสำคัญที่เรียกว่า “สิทธิฐานุมัติ” (Sanction) กลไกหรือวิธีการต่างๆที่สำคัญมีทั้งที่เป็นสิทธิฐานุมัติเชิงบวก (เน้นการให้ผลตอบแทนหรือรางวัล) เป็นสิทธิฐานุมัติเชิงลบ (เน้นการลงโทษทัณฑ์)

สิทธิอนุวัติเชิงบวก (Positive Sanction)

การให้รางวัลหรือผลตอบแทนแก่ผู้กระทำคุณงามความดี ปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม มีพฤติกรรมที่ได้รับการยอมรับว่าถูกต้องเหมาะสม : ยิ้มแย้ม ประบมือ ชื่นชมยินดี ยกย่องสรรเสริญ ให้รางวัล ประกาศเกียรติคุณ เลื่อนขั้นตำแหน่ง ยศชั้นที่สูงขึ้น

สิทธิอนุวัติเชิงลบ (Negative Sanction)

การลงโทษผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม ผู้กระทำความผิด : ตำหนิติเตียน หัวเราะเยาะเย้ย ชุบชิบนิินทา ขับไล่ไสส่ง รุมประชาทัณฑ์ สั่งลงโทษปรับ กักขัง จำคุกกักกันประหารชีวิต

มาตรการ/กลไกในการควบคุมทางสังคมที่เน้นการควบคุมภายในตัวบุคคล (Internal Control)

การอบรมสั่งสอน ปลูกฝังคุณธรรม เพื่อให้เกิดhiriโอตปปะ มีมโนธรรม รู้จักผิดชอบชั่วดี ละเว้นความชั่ว มุ่งสร้างคุณงามความดี มีจิตเป็นกุศล

มาตรการ/กลไกในการควบคุมทางสังคมที่เน้นการควบคุมการกระทำภายนอกของตัวบุคคล (External Control)

การยกย่องเชิดชู มอบรางวัล ประกาศเกียรติคุณให้ปรากฏโดยทั่วไป กรณีที่ประกอบคุณงามความดี มีคุณธรรมจริยธรรมและประจําให้อับอาย เสื่อมเกียรติ เมื่อประพฤติชั่ว ลงโทษให้เช็ดหลาย

การควบคุมทางสังคม อาจไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้เสมอไป เพราะก็ยังคงปรากฏมีการกระทำละเมิดฝ่าฝืนบรรทัดฐานทางสังคม คนกลุ่มนี้ถือเป็นผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนการควบคุมทางสังคมส่วนใหญ่พบว่าเกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนบรรทัดฐานทางสังคม ที่สำคัญทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็น วิถีประชา จารีต กฎหมาย สถาบันทางสังคมประเภทต่างๆ ที่ผู้คนในสังคมจัดตั้งขึ้น (ไม่ว่าจะสังกัดหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน) จึงมีจุดมุ่งหมาย สำคัญเพื่อจะได้เป็นตัวแทน/มาตรการ/กลไก ของสังคมในการทำหน้าที่ควบคุมทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันการเมือง สถาบันการแพทย์ สถาบันสื่อ รวมทั้งสถาบันกษัตริย์ด้วย (จันทร์เพ็ญ 2542)

2.6 วรรณกรรม และผลงานที่เกี่ยวข้อง

(สุนนทิพย์ 2558) ได้ศึกษา การประเมินผลการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรครวมทั้งการประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินคดีของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 พบว่า หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมประสบปัญหาในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงาน ตั้งแต่การจับกุมเด็กและเยาวชน การนำตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม การสืบสวน การสอบสวน การดำเนินคดีเด็กและเยาวชน ขาดแคลนที่ปรึกษากฎหมาย การฟ้องคดีเด็กและเยาวชน การใช้ดุลพินิจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน การหันเหคดีเด็กและเยาวชน ปัญหาความเข้าใจของกระบวนการยุติธรรมต่อหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมาย ลักษณะของกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากเกินไป ขาดการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปัญหาสภาพแวดล้อมของสังคมไทยที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดที่มีจำนวนและความรุนแรงมากขึ้น อันส่งผลต่อทัศนคติของประชาชนส่วนหนึ่งที่ต้องการให้เด็กและเยาวชนได้รับการปฏิบัติที่มีความรุนแรงมากขึ้น โดยเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งไม่ได้เข้าสู่กระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูที่เหมาะสม และส่งผลต่อปัญหาประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ คือ การกระทำความผิดซ้ำรวมทั้งเด็กและเยาวชนในสังคมส่วนหนึ่งกระทำความผิดโดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย

(พิมพ์หทัย 2556) ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ โดยผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายกระทำความผิดมากกว่าเพศหญิงนั้นอาจกล่าวได้ว่าเพศชายมีความอดทนต่อแรงกดดันน้อยกว่าเพศหญิง เมื่อมีแรงกดดันในด้านต่างๆ เกิดขึ้น เช่น ความกดดันในเรื่องการเงินหรือรายได้ในเรื่องของการทำงาน ในเรื่องการถูกข่มเหงรังแก เหล่านี้มักจะตอบโต้แรงกดดันเหล่านั้นอย่างรวดเร็วเหมือนกับว่าไม่ยั้งคิด

(วรรณวิมล 2556) ได้ศึกษาปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคมที่มีความสัมพันธ์ กับการกระทำความผิดพบว่า ปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคม ความผูกพัน ข้อผูกมัดน้อย จะมีการกระทำความผิด

(สุนนทิพย์ 2556) ได้ศึกษากระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และ ดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน พบว่าประสบปัญหาด้านการป้องกันปราบปรามและการจับกุมเด็ก และเยาวชนที่กระทำความผิดที่ไม่สามารถกระทำเพิ่มเติมที่ เนื่องจากการขาดสถานที่เหมาะสมในการควบคุมตัวเด็กและ เยาวชน กฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่บังคับใช้ในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการ ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ มีการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมากเกินไป ตำรวจ ผู้ปฏิบัติงานโดยเฉพาะพนักงานสอบสวนมีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาให้ความสนใจกับการกระทำความผิดของ เด็กและเยาวชนเท่าที่ควร รวมทั้งการไม่เกรงกลัวกฎหมายของ

เด็กและเยาวชน เป็นสาเหตุ สำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ ได้แก่ การ ปรับกฎหมายรวมทั้ง การแก้ไขระเบียบปฏิบัติขั้นตอนในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่ กระทบผิดให้ เอื้อต่อการปฏิบัติงาน การให้คุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทบผิดให้มีความเหมาะสม การ เพิ่มกำลังคน หรืองบประมาณ การเพิ่มบุคลากรด้านวิชาชีพให้เพียงพอต่อการทำงานร่วมกับ ตำรวจ การปรับการทำงานร่วมกับสหวิชาชีพให้ง่ายขึ้น การจัดตั้งตำรวจเฉพาะที่ดำเนินการกับคดีเด็ก และเยาวชน เหมือนศาลเยาวชนและครอบครัว

(นิเวศน์ 2555) ศึกษาสภาพปัญหาพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่นสร้างและพัฒนา รูปแบบการ ลดพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่น และประเมินผลการใช้รูปแบบการลดพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่น โดยใช้โปรแกรมอบรมไตรสิกขาตามแนวพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยดำเนินการวิจัยตามแบบแผนวิจัย One Group Pretest-Posttest Design ซึ่งมีกลุ่ม ตัวอย่างเป็นนักศึกษาอาชีวศึกษาจำนวน 30 คน ใช้เครื่องมือในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม ความตระหนักรู้เกี่ยวกับความรุนแรง แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรง แบบสอบถามทักษะการ ควบคุมพฤติกรรมความรุนแรง และโปรแกรมการฝึกอบรมไตรสิกขาตามแนวทางพระพุทธศาสนา

การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติการลดพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่นก่อนและหลังการสร้าง และการพัฒนา รูปแบบการลดพฤติกรรมความรุนแรงตามแนวพระพุทธศาสนา พบว่า แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ 4 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมกรรมการเป็นลูกศิษย์ที่ดีด้านพฤติกรรมกรรมการเป็นเพื่อนที่ดี ด้าน พฤติกรรมกรรมการเป็นพลเมืองที่ดี ด้านทักษะการควบคุมพฤติกรรมความรุนแรง และแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ 2 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมกรรมการเป็นลูกที่ดีของบิดามารดา ด้านพฤติกรรมกรรมการเป็น พุทธศาสนิกชนที่ดี

(ปวีร์ศรี 2555) ศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการรังแกกันในนักเรียนมัธยมสตรีตามแนว ทฤษฎีการเรียนรู้ของโรนัลด์ แอล เอเคอร์ ผลการศึกษาพบว่า วิธีการใช้ความรุนแรงมากที่สุด 2 อันดับแรกคือ การด่าทอด้วยคำรุนแรงไม่ว่าจะต่อหน้าหรือลับหลัง และการใช้กำลังกายตอบโต้ ซึ่ง พฤติกรรมดังกล่าวมาจากการเลียนแบบการรังแกจากเพื่อนมากที่สุดรองลงมาคือการเลียนแบบจาก บุคคลในชีวิตประจำวัน

(อุษณีย์ 2555) ศึกษาเทคนิคการแก้ตัวและความผูกพันทางสังคมกับการกระทำผิดเกี่ยวกับ ทรัพย์ของเด็กและเยาวชน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ศูนย์ฝึกอบรมเด็ก และเยาวชนชาย ในกรุงเทพมหานคร 3 แห่งคือ บ้านกรุณา บ้านมุทิตา และบ้านอุเบกขา จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 210 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ

ระหว่าง 16-19 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ค่าใช้จ่ายต่อเดือนน้อยกว่า 2,000 บาทบิดามารดาอยู่ด้วยกันมีอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการตรวจสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านเทคนิคการแก้ตัวส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชนชายมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชนชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5

(วันทินีย์ 2553) ศึกษาปัจจัยด้านการเรียนรู้ (Social Learning) และปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Difference Association) มีอิทธิพลต่อการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ของเด็กและเยาวชน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มเด็กและเยาวชนชายที่กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ประเภทการโจรกรรมรถยนต์ในศูนย์ฝึกฯ เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 203 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการเรียนรู้การกระทำผิดมีรูปแบบการกระทำความผิดมาจากเพื่อน และคิดว่าได้รับความตื่นเต้น ได้รับการยอมรับในกลุ่มเพื่อน และไม่คิดว่าจะถูกจับกุมประกอบกับตนเองคิดว่าสามารถกระทำได้แบบเดียวกับเพื่อน และส่วนใหญ่มีการคบหากับกลุ่มเพื่อนที่เคยก่อเหตุมาก่อนรวมถึงกลุ่มเพื่อนที่พฤติกรรมเที่ยวเตร่ในตอนกลางคืน ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการเรียนรู้และ ปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างมีอิทธิพลต่อการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ของเด็กและเยาวชนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5

(ชฎาพร 2553) ศึกษาปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างซึ่งมีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชนโดยศึกษาในกลุ่มเด็กและเยาวชนชายที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์สิน จำนวน 239 คนที่ได้รับการอบรมอยู่ในศูนย์ฝึกฯ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์สินจะมีอายุเฉลี่ย 15.59 ปี โดยอายุเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 12 ปี การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพก่อนกระทำความผิดครั้งสุดท้ายคืออาชีพรับจ้างทั่วไป

ในด้านของการวิเคราะห์ปัจจัยซึ่งมีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นพบว่า การคบหาสมาคมที่แตกต่าง ปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคม ปัจจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมรอง และปัจจัยเกี่ยวกับสังคมไร้ระเบียบ มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5

(สุพัฒน์ 2550) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าว รูปแบบการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและแนวทางในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW ดำเนินการศึกษาในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เยาวชนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 100 ราย และผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 10 ราย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าวคือการเลี้ยงดูของครอบครัว อิทธิพลการอบรมสั่งสอนของครู-อาจารย์ อิทธิพลของเพื่อนอิทธิพลของการรับสื่อ และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับมาก กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 13-15 ปี ได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูของครอบครัวมากที่สุด วัยรุ่นหญิงได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูของครอบครัวและอิทธิพลของสื่อมากกว่าชาย วัยรุ่นชายได้รับอิทธิพล

จากการอบรมสั่งสอนของครู-อาจารย์ อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมมากกว่าหญิง แนวทางในการแก้ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นประกอบด้วย แนวทางในการอบรมสั่งสอนของครู-อาจารย์ แนวทางในการคบเพื่อน แนวทางในการเลี้ยงดูของครอบครัว แนวทางในการดำเนินการของสื่อ และบทบาทของสังคมในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป คือ ควรมีการวิจัย และประเมินผลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการป้องกันความรุนแรงของวัยรุ่น และจัดทำแผนเชิงนโยบายสาธารณะเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น

(มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 2549) ศึกษาสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มนักเรียนปัจจุบัน กลุ่มศิษย์เก่า กลุ่มครู กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มละ 20 คน รวม 100 คน ผลการศึกษาสามารถสรุปสาเหตุของการทะเลาะวิวาทที่สำคัญได้ 6 ด้าน คือ 1) ด้านภูมิหลังของนักเรียน เช่น รายได้น้อย มีผลการเรียนต่ำ 2) ด้านกระบวนการหล่อหลอมภายในครอบครัว 3) ด้านกระบวนการการขัดเกลาทางสังคม 4) ด้านสถานที่ตั้งและอาณาเขต เช่น โรงเรียนอยู่ใกล้กัน 5) สิ่งยั่วยุจากภายนอก เช่น แหล่งมั่วสุ่ม การนำเสนอข่าว 6) ด้านระเบียบข้อบังคับ โดยไม่มีมาตรการที่เข้มงวด

แนวทางการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้แก่ การจัดเวรครูตามจุดเสี่ยงการตรวจบัตรประจำตัวนักเรียน รวมถึงการประสานงานระหว่างบ้านกับโรงเรียน และการจัดรถรับส่งนักเรียน เป็นต้น

(Andreou 2014) ศึกษา การป้องกันความรุนแรงของโรงเรียนในมุมมองของการพัฒนาเยาวชน พบว่าการเสริมสร้างสมรรถนะทางสังคมสามารถลดความรุนแรงพฤติกรรมเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนแม้ว่าจะมีหลายสาเหตุของความรุนแรงที่มีภายนอกโรงเรียนโดยโรงเรียนสามารถจัดเวลาการเรียนการสอนให้เหมาะสม และมีการดูแลอย่างใกล้ชิดโดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ให้มีทัศนคติที่เป็นบวกให้นักเรียนได้ทราบถึงความสามารถของตนเองและมีความภูมิใจต่อศักยภาพของตนเองนำไปสู่การช่วยเหลือสังคมรวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและบริเวณโดยรอบให้ปลอดภัยไปร่งลดความตึงเครียด โดยมีการสนับสนุนจากคณะกรรมการโรงเรียนพร้อมกำหนดลงไปในกลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาโดยมุ่งเน้นความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การพัฒนาทั้งด้านจิตใจและสังคม

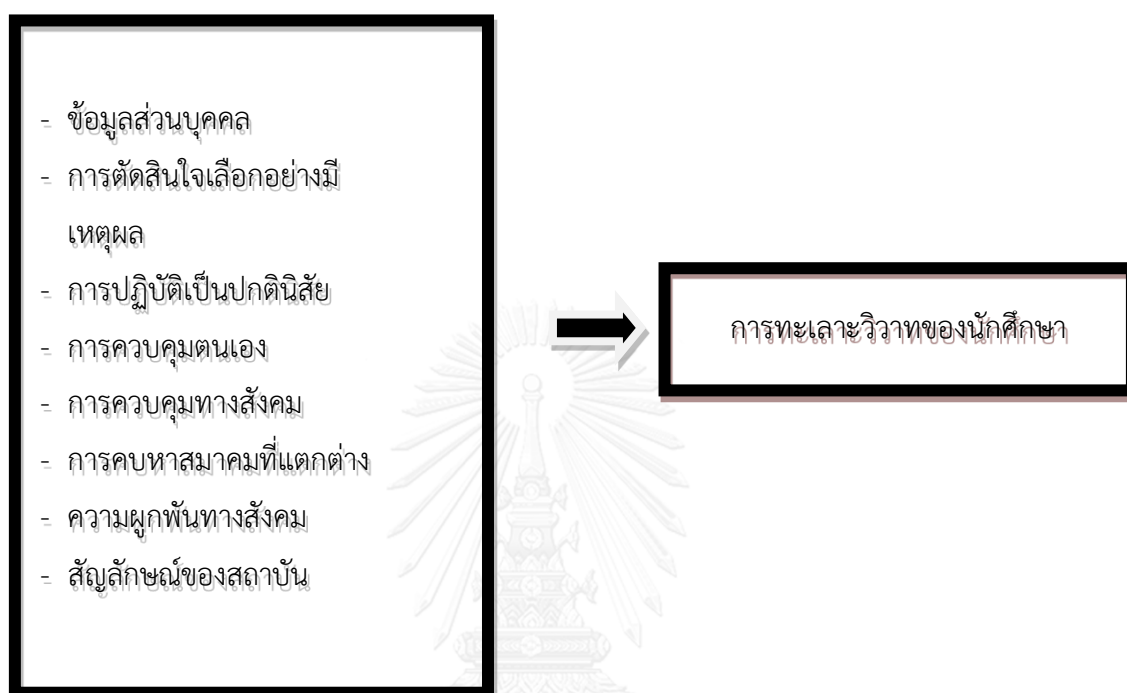
(Gratz et al. 2002) ศึกษาปัจจัยเสี่ยงในการกระทำความผิดโดยมีการตั้งใจของนักเรียน นักศึกษาระดับวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้าน ความไม่มั่นคงในการเลี้ยงดู การแยกจากกันในช่วงวัยเด็ก การถูกเพิกเฉยทางด้านอารมณ์ การถูกล่วงละเมิดทางเพศ การแตกแยก สามารถทำนายการเกิดการกระทำผิดโดยตั้งใจของนักเรียนนักศึกษาระดับวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเชิงปริมาณจะใช้การแจกแบบสอบถาม (Survey Research) ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพจะใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการทะเลาะวิวาท และปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างประชากรใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นกลุ่มที่เคยได้รับประสบการณ์จากการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม ใช้แบบสอบถามจำนวน 364 ชุด และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก 12 คน ดังนี้

3.1.1 นักศึกษา ใช้แบบสอบถามจำนวน 364 ชุด สัมภาษณ์เชิงลึกนักศึกษามีประสบการณ์จำนวน 3 คน

3.1.2 ผู้ปกครอง ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 3 คน

3.1.3 เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 3 คน (เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทของนักเรียน) แบ่งเป็น

3.1.3.1 ตำรวจสายงานป้องกันและปราบปราม 1 คน

3.1.3.2 ตำรวจสายงานสืบสวน 1 คน

3.1.3.3 ตำรวจสายสอบสวน 1 คน

3.1.4 ครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษา ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 3 คน แบ่งเป็น

3.1.5.1 ครูอาจารย์ฝ่ายปกครอง สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 1 คน

3.1.5.2 ครูอาจารย์ระดับผู้บริหาร สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 1 คน

3.1.5.3 ครูอาจารย์ทั่วไป สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 1 คน

โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาที่เหมาะสมโดยยอมให้มีค่าความคลาดเคลื่อนของผลการวิจัยได้ไม่เกินร้อยละ 5 โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเนะ (Yamane, 1970 อ้างใน มนูญชยา เหมทานนท์, 2556)

$$n = \frac{N}{(1+N)e^2}$$

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง 5 เปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 0.05

ค่าที่ได้จากการคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเนะ โดยคิดจากจำนวนนักศึกษา 3 สถาบันรวมโดยประมาณ 3,960 คน ทำให้ได้จำนวนประชากรที่ใช้ศึกษา คือ 364 คน

3.2 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ

3.2.1 การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) โดยผู้วิจัยได้จากการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย เพื่อต้องการทราบรายละเอียดต่างๆ อันสามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

3.2.2 การศึกษาวิจัยภาคสนาม (Field Research) แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และ 2) การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสังเกต (Observation) และ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-Interview) ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้มีลักษณะดังต่อไปนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามนักเรียนชายในสถาบันการศึกษา จำนวน 364 ชุด มีโครงสร้างแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ และ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ (ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการทะเลาะวิวาท ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาท แนวทางการแก้ไข)

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งออกเป็นการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง 3 ชุด และเจ้าหน้าที่รัฐ โดยจะเป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินผลหาปัจจัยและสาเหตุที่แท้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยจะเป็นคนรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากสถาบันส่งไปยังผู้อำนวยการสถาบัน เทคนิคสมุทรปราการ และวิทยาลัยสารพัดช่างจังหวัดสมุทรปราการ โดยระบุวันเวลาที่ชัดเจน ทั้งนี้ทางผู้วิจัยจะเดินทางไปด้วยตนเองพร้อมอธิบายวัตถุประสงค์และที่มาของงานวิจัยก่อนดำเนินการแจกแบบสอบถาม

3.3.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-Interview) ผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยจะแจ้งวัตถุประสงค์ และอธิบายเกี่ยวกับแบบสัมภาษณ์เพื่อให้มีความเข้าใจที่ตรงกันก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

3.3.3 เมื่อดำเนินการแจกแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เสร็จผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลเบื้องต้นหากได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนจะทำการแจกแบบสอบถามเพิ่มเติมจนกว่าจะได้ข้อมูลที่ครบถ้วน จำนวน 364 ชุดก่อนนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ต่อไป

3.3.4 เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ครบถ้วนทางผู้วิจัยได้มอบกล่องใส่ปากกาเพื่อของที่ระลึกในการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้ตอบคำถาม

3.4 การวิเคราะห์และการประมวลผลข้อมูล

3.4.1 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ก็ต้องทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วทำการบันทึกข้อมูลทางสถิติเพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้นำมารวบรวมข้อมูลของแต่ละบุคคลเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก จะเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

3.4.2 การแปลผลข้อมูล

เกณฑ์การให้คะแนน

แต่ละคำถามจะมีคำตอบให้เลือกตามความคิดเห็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมิน ดังนี้

คะแนน	คำตอบ
5	เห็นด้วยมากที่สุด
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนน ทำได้โดยแบ่งช่วงการแปลผลตามหลักการของการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) โดยแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คะแนนต่ำที่สุด คือ 1 คะแนน และคะแนนสูงที่สุด คือ 5 คะแนน หากกึ่งกลางพิสัยโดยใช้สูตรคำนวณช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น (กัลยา 2545)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

จากการพิจารณาดังกล่าวข้างต้น สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของการสื่อสารแบบปากต่อปากด้านต่างๆ เป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	มีความคิดเห็น ระดับมากที่สุด
3.41-4.20	มีความคิดเห็น ระดับมาก
2.61-3.40	มีความคิดเห็น ระดับปานกลาง
1.81-2.60	มีความคิดเห็น ระดับน้อย
1.00-1.80	มีความคิดเห็น ระดับน้อยที่สุด

3.4.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำวิธีการทางสถิติมาใช้เพื่ออธิบายถึงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนอธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาไว้ดังนี้

3.4.2.1 การวิเคราะห์เพื่ออธิบายถึงข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งวิธีการทางสถิติที่ใช้ได้แก่ร้อยละ เพื่อบรรยายพรรณนาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการนำเสนอในรูปของตารางแจกแจงความถี่

3.4.2.2 การวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเพื่อทดสอบสมมติฐาน เลือกเทคนิคทางสถิติที่จะใช้ในการทดสอบแบบค่ามีชฌิมมาเลขคณิตค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

3.5 จริยธรรมการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับจริยธรรมในการวิจัย โดยจะดำเนินการ ดังนี้

3.5.1 การแจ้งวัตถุประสงค์ในการวิจัยให้แก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ทราบก่อน ด้วยการชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยโดยละเอียด และชัดเจนเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดความไว้วางใจในการให้ข้อมูล

3.5.2 การได้รับความยินยอมโดยสมัครใจจากผู้ให้ข้อมูลซึ่งผู้วิจัยจะต้องอธิบายวัตถุประสงค์และกระบวนการในการดำเนินการวิจัยให้ผู้ให้ข้อมูลทราบ และผู้ให้ข้อมูลสมัครใจที่จะให้ข้อมูล แต่หากผู้ให้ข้อมูลไม่ยินยอมให้สัมภาษณ์ผู้วิจัยจะไม่บังคับขู่เข็ญเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล

3.5.3 การรักษาไว้ซึ่งสิทธิส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลด้วยการไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลสู่สาธารณะ อันได้แก่ ชื่อจริง นามสกุลจริงโดยจะใช้ชื่อหรือสถานที่สมมติแทนในกรณีที่ผู้วิจัยต้องการเปิดเผยข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้ข้อมูลจะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรเสียก่อน

3.5.4 การนำเสนอผลงานการวิจัยผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยโดยปราศจากอคติและจะนำเสนอผลวิจัยแบบตรงไปตรงมาตามข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเชิงปริมาณจะศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม (Survey Research) ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา จำนวน 364 คน ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพจะเป็นการศึกษาใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษา จำนวน 12 คน ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการทะเลาะวิวาท และปัจจัยที่ส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการได้ชัดเจนยิ่งขึ้นและในส่วนของการศึกษาเชิงปริมาณในกลุ่มนักศึกษาโดยการแจกแบบสอบถามนั้น สามารถเก็บข้อมูลได้ครบ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด และนำมาวิเคราะห์เพื่อนำเสนอผลการศึกษา โดยแบ่งผลการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ 4 การพิสูจน์สมมติฐานการศึกษา

ส่วนที่ 5 แนวทางในการป้องกันแก้ไขการทะเลาะวิวาท

ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 364 คน มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ภูมิภาค อาสาที่เรียน ชั้นเรียน ช่วงเวลาเรียน ที่อยู่ปัจจุบัน สถานภาพปัจจุบัน สถานภาพของครอบครัว ประสบการณ์การทะเลาะวิวาท สถานที่ที่ก่อเหตุ ประสบการณ์ถูกลงโทษจากสถานศึกษา ประสบการณ์การถูกจับกุม ฯลฯ ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	364	100.0
รวม	364	100.0
2. ช่วงอายุ		
อายุ 16 ปี	160	44.0
อายุ 17 ปี	148	40.7
อายุ 18 ปี	56	15.4
รวม	364	100.0
3. ภูมิลำเนา		
สมุทรปราการ	364	100.0
รวม	364	100.0
4. สาขาที่เรียน		
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	82	22.5
ช่างยนต์	273	75.0
ช่างก่อสร้าง	9	2.5
รวม	364	100.0

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
5. ชั้นเรียน		
ปวช. ปีที่ 1-3	315	86.5
ปวส ปีที่ 1-2	49	13.5
รวม	364	100.0
6. ช่วงเวลาเรียน		
ช่วงกลางวัน	212	58.2
ช่วงภาคค่ำ	152	41.8
รวม	364	100.0
7. ที่อยู่ปัจจุบัน		
หอพัก	105	28.8
อยู่กับพ่อแม่	259	71.2
รวม	364	100.0
8. สถานภาพปัจจุบัน		
เรียนอย่างเดียว	364	100.0
รวม	364	100.0

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
9. สถานภาพครอบครัว		
อยู่ด้วยกันกับบิดามารดา	108	29.7
อยู่กับบิดา หรือมารดา เนื่องจากอีกฝ่ายเสียชีวิต	237	65.1
อยู่กับบิดา หรือมารดา เนื่องจากการหย่าร้าง	19	5.2
รวม	364	100.0
10. ประสบการณ์การทะเลาะวิวาท		
ไม่มี	234	64.3
มี	130	35.7
รวม	364	100.0
11. ผลของการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหาย		
ทำให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องได้รับความเสียหาย	92	70.8
ทำลายสิ่งของหรือสถานที่นั้นๆ ได้รับความเสียหาย	38	29.2
รวม	130	100.0
12. ผลของการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและครอบครัว		
ครอบครัวได้รับการรังเกียจจากผู้คนรอบข้าง	72	55.4
ขาดความน่าเชื่อถือจากผู้คนรอบข้าง	58	44.6
รวม	130	100.0

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
13. ประสบการณ์การถูกลงโทษจากสถานศึกษา		
ไม่มี	295	81.0
มี	69	19.0
รวม	364	100.0
14. สาเหตุที่ตีกันไม่ว่าจะอยู่ในกลุ่มผู้ถูกทำร้าย หรือกลุ่มก่อเหตุ เกิดจาก		
เป็นเหตุบังเอิญ ผ่านมาพบกันจึงก่อเหตุขึ้น	207	56.9
เป็นเหตุบังเอิญ ผ่านมาพบคู่อริ จึงถูกรุมทำร้าย	102	28.0
ตั้งใจไปก่อเหตุ ผ่านมาเจอคู่อริ จึงก่อเหตุขึ้น	55	15.1
รวม	364	100.0
15. การถูกทำร้ายร่างกายเมื่อแต่งกาย		
เครื่องแบบสถานศึกษา เสื้อซ้อป	364	100.0
รวม	364	100.0
16. สาเหตุที่นักศึกษาตีกันไม่ว่าจะอยู่ในกลุ่มผู้ถูกทำร้ายหรือกลุ่มก่อเหตุก็ตาม ส่วนใหญ่เป็นเหตุมาจากปัจจัย		
ผู้ชาย	54	14.8
ถูกคู่อริทำร้ายมาก่อน	151	41.5
ถูกเพื่อนชักชวนด้วยความคึกคะนอง	159	43.7
รวม	364	100.0

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
17. ผู้ปกครองให้ความสนใจหรือว่ากล่าวตักเตือนมิให้แก้แค้นโรงเรียนอื่นที่ได้รังแกหรือ รุมทำร้ายนักศึกษาหรือเพื่อนของนักศึกษา		
ไม่เคยสนใจเลย	119	32.7
เคยพูดถึงแต่ไม่เห็นทำอะไร	172	47.3
เตือนบ่อยๆ หลายครั้ง ไม่ให้แก้แค้น ให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียนหรือ ตำรวจ	73	20.1
รวม	364	100.0
18. นักศึกษาเป็นผู้หนึ่งที่ร่วมก่อเหตุตีกันกับโรงเรียนอื่นนักศึกษาจะบอกเรื่องดังกล่าวต่อ ผู้ปกครองหรือไม่		
จะหลีกเลี่ยงไม่บอกจนถึงที่สุด เว้นแต่จำเป็นจริงๆ เท่านั้น เช่นการถูก จับกุม ได้รับความเจ็บ ผู้ปกครองถูกเรียกให้มารับตัว เป็นต้น	193	53.0
หากมีหลักฐาน เช่น บาดเจ็บเล็กน้อย เสื้อผ้าขาด สิ่งของสูญหาย เป็นต้น ก็จะไม่บอก หากถูกสอบถามก็จะจำเป็นที่ต้องโกหก	171	47.0
รวม	364	100.0

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
19. ผู้ปกครองได้ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการที่จะให้นักศึกษาห่างจากการเข้าร่วมก่อเหตุตีกันกับนักเรียนโรงเรียนอื่น		
ไม่ได้ทำอะไรเลย	163	44.8
ผู้ปกครองนักศึกษาอยากให้ความร่วมมือ แต่เห็นว่าโรงเรียนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจจะทำอะไรจึงได้แต่ บอกให้นักศึกษาระวังป้องกันตัวเอง	201	55.2
รวม	364	100.0
20. การเดินทางไป กลับสถานศึกษาด้วยวิธี		
รถโดยสารประจำทาง	102	28.0
รถยนต์ส่วนตัว	80	22.0
จักรยานยนต์	182	50.0
รวม	364	100.0
21. ปกติมีการเดินทางไปสถานที่สาธารณะกับเพื่อนด้วยกัน		
ไปคนเดียว	86	23.6
2-5 คน	278	76.4
รวม	364	100.0

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
22. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
ไม่ดื่ม	125	34.3
เป็นบางครั้งตามงานเทศกาล	239	65.7
รวม	364	100.0
23. การเคยคบหาสมาคมกับผู้ที่เคยก่อเหตุกระทำผิดบ่อย		
เป็นบางครั้ง	156	42.9
นานๆ ครั้ง	104	28.6
ไม่เคย	104	28.6
รวม	364	100.0
24. มีความเชื่อมั่นในมาตรการการป้องกันการถูกทำร้ายร่างกายและความปลอดภัยต่อทรัพย์สิน		
ในสถานศึกษา		
มีความมั่นใจมาก	92	25.3
ปานกลาง	269	73.9
ไม่มั่นใจ	3	0.8
รวม	364	100.0

จากตารางที่ 4 สามารถอธิบายข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ ดังนี้

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นนักศึกษาชาย จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ช่วงอายุส่วนใหญ่ของนักศึกษา จะมีอายุ 16 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมา คือ มีอายุ 17 ปี จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 และอายุ 18 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ตามลำดับ

ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการทั้งหมด จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 100

สาขาที่เรียนส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาที่เรียนในสาขาช่างยนต์ จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมา คือ นักศึกษาที่เรียนช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และนักศึกษาที่เรียนในสาขาช่างก่อสร้างมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

นักศึกษาที่เรียนส่วนใหญ่อยู่ชั้น ปวช. ปีที่ 1-3 จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 86.5 และเป็นนักศึกษาที่เรียนอยู่ชั้น ปวส. ปีที่ 1-2 จำนวนน้อยที่สุด คือ 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ตามลำดับ

นักศึกษาส่วนใหญ่จะเรียนในช่วงกลางวัน จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 และเรียนในช่วงภาคค่ำ จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 ตามลำดับ

นักศึกษาส่วนใหญ่จะพักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 71.2 และพักอาศัยอยู่หอพัก จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 ตามลำดับ

นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนอย่างเดียวทั้งหมด จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 100

นักศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่กับบิดา หรือมารดา เนื่องจากอีกฝ่ายหนึ่งเสียชีวิตจำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 65.1 รองลงมา คือ อยู่ด้วยกันกับบิดามารดา จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 และอยู่กับบิดา หรือมารดา เนื่องจากอีกหย่าร้าง จำนวนน้อยที่สุด คือ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 ตามลำดับ

นักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่มีประสบการณ์การทำงานทะเลาะวิวาท จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 และนักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานทะเลาะวิวาทจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 ตามลำดับ

นักศึกษาส่วนใหญ่ทั้งหมดจะไม่ทราบสถานที่ที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทที่แน่นอน จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 100

สถานที่ที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทจะเป็นสถานที่นอกสถานศึกษาทั้งหมด จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลของการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหาย คือ ทำให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องได้รับความเสียหาย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 และทำลายสิ่งของหรือสถานที่นั้นๆ ได้รับความเสียหายจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2

ผลของการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและครอบครัว คือ การที่ครอบครัวได้รับการรังเกียจจากผู้รอบข้าง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 และขาดความน่าเชื่อถือจากผู้รอบข้าง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6

นักศึกษาจะไม่มีประสบการณ์การถูกลงโทษจากสถานศึกษา จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 81.0 และนักศึกษาที่มีประสบการณ์การถูกลงโทษจากสถานศึกษา จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 ตามลำดับ

นักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่มีประสบการณ์การถูกจับกุมดำเนินคดีจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 87.9 และนักศึกษาที่มีประสบการณ์การถูกจับกุมดำเนินคดีจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 ตามลำดับ

นักศึกษาส่วนใหญ่จะเคยตกเป็นเหยื่อของการถูกทำร้ายจากเด็กนักเรียนอาชีวโรงเรียนอื่น แต่ไม่ได้รับบาดเจ็บหรือทรัพย์สินเสียหาย จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 และนักศึกษาที่ไม่เคยตกเป็นเหยื่อของการถูกทำร้ายจากเด็กนักเรียนอาชีวโรงเรียนอื่น จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 ตามลำดับ

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากเหตุบังเอิญ ผ่านมาพบกันจึงก่อเหตุขึ้น จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมา คือ เป็นเหตุบังเอิญ ผ่านมาพบคู่อริ จึงถูกรุมทำร้าย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 และตั้งใจไปก่อเหตุ ผ่านมาเจอคู่อริ จึงก่อเหตุขึ้น มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 55 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 ตามลำดับ

การถูกทำร้ายร่างกายของนักศึกษา มักจะเกิดขึ้นจากการแต่งกายในเครื่องแบบสถานศึกษา หรือเสื้อซิปทั้งหมด จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 100

สาเหตุของการทะเลาะวิวาทส่วนใหญ่เป็นเหตุมาจากถูกเพื่อนชักชวนด้วยความคึกคะนอง จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมา คือ ถูกคู่อริทำร้ายมาก่อน จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 และขู่สาว มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ตามลำดับ

เมื่อผู้ปกครองรับรู้ว่ามีเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทเกิดขึ้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่เคยพูดถึงแต่ไม่ทำอะไร จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมา คือ ผู้ปกครองไม่เคยสนใจเลย จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 และผู้ปกครองได้เตือนบ่อยๆ หลายครั้ง ไม่ให้แก้แค้น ให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียนหรือตำรวจ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 73 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 ตามลำดับ

เมื่อมีเหตุทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นนักศึกษาส่วนใหญ่จะหลีกเลี่ยงไม่บอกผู้ปกครองจนถึงที่สุด เว้นแต่จำเป็นจริงๆ เท่านั้น เช่น การถูกจับกุม ได้รับบาดเจ็บผู้ปกครองถูกเรียกให้มารับตัว เป็นต้น มีจำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 และจะบอกผู้ปกครองเมื่อมีหลักฐาน เช่น บาดเจ็บเล็กน้อย เสื้อผ้าขาดสิ่งของสูญหาย เป็นต้น หรือก็จะไม่บอก หากถูกสอบถามก็จำเป็นที่จะต้องโกหกมีจำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 ตามลำดับ

ความตระหนักของผู้ปกครองเมื่อเกิดเหตุทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นส่วนใหญ่พบว่าผู้ปกครองของนักศึกษาอยากให้ความร่วมมือ แต่เห็นว่าโรงเรียนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจมีวิธีการจัดการอะไรบางอย่างได้ แต่บอกให้นักศึกษาระวังป้องกันตัวเอง จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 55.2 และผู้ปกครองเห็นว่าทั้งโรงเรียนและเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทำอะไรเลย จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 ตามลำดับ

การเดินทางของนักศึกษาส่วนใหญ่เดินทางด้วยรถจักรยานยนต์ จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา คือ เดินทางด้วยรถโดยสารประจำทาง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 และเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 80 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 ตามลำดับ

ลักษณะของการเดินทางของนักศึกษาส่วนใหญ่เดินทางไปกับเพื่อนประมาณ 2-5 คน มีจำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 76.4 และเดินทางไปคนเดียว มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 ตามลำดับ

การดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาส่วนใหญ่พบว่าดื่มเป็นครั้งคราวตามงานเทศกาล จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 และไม่ดื่มแอลกอฮอล์ มีจำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 ตามลำดับ

ความถี่ในการคบหาสมาคมกับผู้ที่เคยก่อเหตุกระทำผิดบ่อยเป็นบางครั้ง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 และมีการคบค้าสมาคมกับผู้ที่เคยก่อเหตุกระทำผิดบ่อย แบบนานๆ ครั้ง และไม่เคยคบค้า จำนวนเท่ากัน คือ 104 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 28.6

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความมั่นใจต่อมาตรการการป้องกันการถูกทำร้ายร่างกายและความปลอดภัยต่อทรัพย์สิน ระดับปานกลาง จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 73.9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 รองลงมา คือ มีความมั่นใจมาก จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 และไม่มีความมั่นใจ จำนวนน้อยที่สุด คือ 3 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการร่วมสังเกตการณ์ในพื้นที่และผลการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึก นักศึกษาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ครูอาจารย์ และผู้ประกอบการ สามารถสรุปปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการได้เป็น 3 ประเด็นที่เชื่อมโยงกัน คือ 1) ด้านนักศึกษา 2) ภาวะด้านครอบครัว และ 3) ด้านสภาวะแวดล้อม กล่าวคือ

ด้านนักศึกษา

นักเรียนศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชายที่อยู่ในช่วงอายุ 16-18 ปีซึ่งเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสภาพร่างกายและอารมณ์สูงรักพวกพ้องชอบลองในสิ่งที่ทำหาย ต้องการเป็นที่ยอมรับในหมู่เพื่อนฝูงและเพศตรงข้าม จากการลงสำรวจในพื้นที่สมุทรปราการสาเหตุหลักในการก่อเหตุทะเลาะวิวาทมาจากการเลือกคบเพื่อนที่ไม่ดีเคยมีการก่อเหตุมาก่อนและบางรายเคยมีการใช้สารเสพติดเลยชักชวนให้เพื่อนมาร่วมก่อเหตุ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ที่นักศึกษา ชั้น ปวช.ที่ 3 สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ที่เคยก่อเหตุได้ให้สัมภาษณ์ไว้ ดังนี้

“ตั้งแต่ผมเข้าศึกษาที่สถาบันนี้ได้ร่วมกิจกรรมการรับน้องที่ตีปลูกฝังให้ผมรักสถาบันและรักเพื่อนร่วมสถาบัน มีอยู่วันหนึ่งหลังจากเลิกกิจกรรมการรับน้องผมและเพื่อนถูกรุ่นพี่ชวนไปกิน

ข้าวและได้มีการชวนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไป สักพักหนึ่งมีรุ่นพี่คนหนึ่งได้บอกพวกผมว่า น้องการที่เราเข้ามาเรียนที่นี่พี่จะบอกว่าเราอย่าให้ใครมาดูถูกพวกเราว่าเป็นสถาบันที่อ่อนแอและอย่าให้ใครมาทำร้ายเราได้ ดูพี่เป็นตัวอย่างครั้งที่แล้วพี่เจอสถาบันที่เป็นคู่อริเรามองหน้าเชิงดูถูกพี่ พี่เลยเอามีดสปาด้าฟันซะหนีเผ่นกันแทบไม่ทันเลย หลังจากทีฟังคำพูดของกลุ่มพี่ๆ ทำให้ผมรู้สึกมีพลังมีอำนาจอยากได้การยอมรับจากคนอื่นเหมือนพี่ๆเขาบ้างโดยไม่สนใจว่าสิ่งที่ทำไปนั้นจะมีผลตามมาอย่างไร เพราะเวลาที่เพื่อนผมถูกทำร้ายก็ไม่เคยมีใครนำผู้ก่อเหตุมาดำเนินคดีได้ ดังนั้นผมเองก็จะเป็นตัวแทนของสถาบันในการพิพากษาเอง”

ภาวะด้านครอบครัว

นักเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่ อยู่กับบิดา หรือมารดา เนื่องจากอีกฝ่ายเสียชีวิต ทำให้ต้องทำงานหนักมากกว่าเดิม ซึ่งการเอาใจใส่บุตรในความดูแลของตนน้อยโดยให้เดินทางมาโรงเรียนและกลับบ้านเพราะถือว่าโตแล้ว เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาหันมารวมกลุ่มปรึกษากันเอง ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีปัญหาคล้ายๆกันและเคยเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการก่อเหตุทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน ส่วนใหญ่จะชักชวนกันด้วยความศรัทธา โดยจะปิดบังครอบครัวบางรายบอกกับผู้ปกครองว่า ทำรายงานบ้าง งานวันเกิดบ้าง อาศัยช่วงเวลาดังกล่าวรวมตัวกันก่อเหตุ ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ที่ผู้ปกครองได้ให้ไว้ดังนี้

“ดิฉันเป็นผู้ปกครองของนักศึกษาชั้น ปวช.ที่ 2 สาขาช่างยนต์ ประกอบอาชีพค้าขาย โดยปกติแล้วจะไม่ค่อยได้รับข่าวสารจากทางสถาบันเนื่องจากต้องทำการค้าขายต้องตื่นแต่เช้าและทำงานจนมืดไม่เป็นเวลาทำให้เวลาในการที่มีโอกาสได้เจอกับบุตรชายคนช้าน้อย พอดิฉันสอบถามว่าการเรียนและกิจกรรมโรงเรียนเป็นยังไง บบุตรชายตอบว่า ดีครับแม่ ช่วงนี้ผมเรียนหนัก ต้องทำรายงานเยอะมากเลย ทำให้รู้สึกภูมิใจ จนวันหนึ่งทางโรงเรียนได้ติดต่อมาหา บอกว่า ลูกมีพฤติกรรมเสพสารเสพติด และคาดว่าเป็นผู้ต้องหาทำร้ายร่างกายนักศึกษาสถาบันอื่น ขอเชิญตัวมาให้สอบถามที่โรงเรียน และเชิญให้นักศึกษาพันสภาพ ทำเอาใจสลาย บอกไม่ถูก รู้อีกครั้งก็สายไปแล้ว ทำให้เราทราบถึงการมองข้ามสิ่งเล็กๆ และการให้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษารวมถึงหน่วยงานที่ดูแลไป”

ด้านสภาวะแวดล้อม

สภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อการเกิดการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาประกอบด้วย สถานศึกษา และชุมชน

ด้านสถานศึกษา : จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้อำนวยการสถานศึกษา พบว่าปัจจัยด้านการจัดการเรื่องเวลาการเรียน มาตรการการดูแลและรักษาความปลอดภัยและการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้นักเรียนนักศึกษา เป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากนักเรียนนักศึกษาในความดูแลมีจำนวนมากหลาย

พันคน ทำให้การดูแลไม่ทั่วถึงรวมถึงบทลงโทษที่แตกต่างกันเพราะบางที่เป็นสถาบันเอกชนซึ่งื่อนักเรียนนักศึกษาคือกลุ่มลูกค้า

“ ในฐานะที่ผมเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผมมีแนวคิดและนโยบายให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียนนักศึกษาเป็นอันดับแรก รวมถึงการให้บริการทางวิชาชีพที่ถูกต้องและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนนักศึกษาให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อสังคม เนื่องจากจำนวนนักเรียนนักศึกษาของสถาบันมีจำนวนมาก ประกอบกับเจ้าหน้าที่ที่ดูแลไม่เพียงพอ เราจำเป็นต้องขอร่วมมือจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ และฝ่ายปกครอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังและระงับเหตุที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างทันเวลา โดยมีการติดตามและประเมินผลอยู่ตลอด ”

ด้านชุมชน : จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ดูแล พบว่าเหตุการณ์ส่วนใหญ่เกิดขึ้นนอกเขตสถานศึกษา ในการเฝ้าระวังและระงับเหตุที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนจากการประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาทโดยจัดอบรมให้วินมอเตอร์ไซค์และชุมชนเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังแต่วางมาตรการรวมถึงช่องทางในการติดต่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัย

“ในส่วนของผมซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลเกี่ยวกับเรื่องทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาในพื้นที่นั้นที่ผ่านมามีการจัดกำลังดูแลพื้นที่ที่เคยก่อเหตุเป็นประจำและพื้นที่คาดว่าจะเป็จุดเสี่ยงในการก่อเหตุ บ่อยครั้งที่เกิดเหตุนักศึกษาไม่ได้มีการเตรียมการที่จะก่อเหตุเป็นเหตุบังเอิญที่พบเจอกันทำให้ไม่สามารถระงับเหตุได้ทันเวลาจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้ง ประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการให้ความร่วมมือจากนักศึกษาเองด้วย”

ส่วนที่ 3 ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

การศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ปัจจัยเรื่องของการคบเพื่อน (ค่าเฉลี่ย = 4.26, S.D. = 0.866) รองลงมา คือ ปัจจัยในเรื่องของสัญลักษณ์ทางสถาบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.11, S.D. = 0.663) ปัจจัยในเรื่องการควบคุมทางสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00, S.D. = 0.000) ปัจจัยในเรื่องการควบคุมตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.82, S.D. = 0.831) ปัจจัยในเรื่องการปฏิบัติเป็นปกตินิสัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.72, S.D. = 0.448) ปัจจัยในเรื่องการตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย = 3.56, S.D. = 0.853) และปัจจัยที่มี

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยในเรื่องความผูกพันทางสังคม (ค่าเฉลี่ย = 3.28, S.D. = 0.448) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ลำดับ	แปลผล
1. การคบเพื่อน	4.26	0.866	1	มากที่สุด
2. การควบคุมตนเอง	3.82	0.831	4	มาก
3. ความผูกพันทางสังคม	3.28	0.448	7	ปานกลาง
4. การตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล	3.56	0.853	6	มาก
5. การปฏิบัติเป็นปกตินิสัย	3.72	0.448	5	มาก
6. การควบคุมทางสังคม	4.00	0.000	3	มาก
7. สัญลักษณ์ทางสถาบัน	4.11	0.663	2	มาก

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยรายข้อของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการด้านการคบเพื่อน

ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทด้านการคบเพื่อน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษามักใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนๆ มากกว่าครอบครัวของนักศึกษา	4.29	0.61	มากที่สุด
2. นักศึกษารู้สึกมีคุณค่าเมื่ออยู่กับเพื่อนๆ เพราะได้รับการยอมรับให้เข้ากลุ่ม	4.76	0.42	มากที่สุด
3. เพื่อนของนักศึกษามักเข้าใจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาอยู่เสมอ	4.55	0.49	มากที่สุด
4. เพื่อนของนักศึกษามักจะมีการใช้ยาเสพติด	4.38	0.76	มากที่สุด
5. เพื่อนของนักศึกษามักจะชักชวนให้นักศึกษาเสพยาเสพติด	4.10	0.80	มาก

ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทด้านการคบเพื่อน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
6. เพื่อนๆ ของนักศึกษามักชักชวนให้นักศึกษาเที่ยวกลางคืน	4.00	0.74	มาก
7. เพื่อนๆ ของนักศึกษามักจะชักชวนไปก่อเหตุทะเลาะวิวาท	3.77	1.04	มาก
8. นักศึกษาเรียนรู้เทคนิคและวิธีการต่างๆ จากเพื่อนๆ ในการก่อเหตุทะเลาะวิวาท	3.38	1.00	ปานกลาง
9. ความรักเพื่อนและสถาบันเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ นักศึกษาตัดสินใจเข้าร่วมในการก่อเหตุทะเลาะวิวาท	3.79	0.85	มาก
10. นักศึกษาเห็นด้วยกับการชักชวนของเพื่อนๆ ต่อการร่วมก่อเหตุทะเลาะวิวาท	4.04	0.80	มาก
ภาพรวมของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทด้านการคบเพื่อน	4.26	0.86	มากที่สุด

ตารางที่ 6 ปัจจัยด้านการคบเพื่อน พบว่านักศึกษารู้สึกมีคุณค่าเมื่ออยู่กับเพื่อนๆ เพราะได้รับการยอมรับให้เข้ากลุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.76, S.D. = 0.425) รองลงมาคือ เพื่อนของนักศึกษามักเข้าใจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.55, S.D. = 0.498) เพื่อนของนักศึกษามักจะมีการใช้ยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.38, S.D. = 0.706) นักศึกษามักใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนๆ มากกว่าครอบครัวของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.29, S.D. = 0.613) เพื่อนของนักศึกษามักจะชักชวนให้นักศึกษาเสพยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.10, S.D. = 0.806) นักศึกษาเห็นด้วยกับการชักชวนของเพื่อนๆ ต่อการร่วมก่อเหตุทะเลาะวิวาท มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.04, S.D. = 0.800) เพื่อนๆ ของนักศึกษามักชักชวนให้นักศึกษาเที่ยวกลางคืน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00, S.D. = 0.748) ความรักเพื่อนและสถาบันเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ นักศึกษาตัดสินใจเข้าร่วมในการก่อเหตุทะเลาะวิวาท มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.79, S.D. = 0.852) เพื่อนๆ ของนักศึกษามักจะชักชวนไปก่อเหตุทะเลาะวิวาท มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.77, S.D. = 1.041) และปัจจัยในเรื่องที่นักศึกษาเรียนรู้เทคนิคและวิธีการต่างๆ จากเพื่อนๆ ในการก่อเหตุทะเลาะวิวาท มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.38, S.D. = 1.008)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
ในเรื่องการควบคุมตนเอง

ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทเรื่องการควบคุมตนเอง	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาเลือกที่จะตอบโต้สิ่งที่มากระตุ้นหรือยั่วจิตใจ นักศึกษาในทันทีโดยไม่มีการยั้งคิดอยู่เลย	3.92	0.975	มาก
2. นักศึกษาเป็นคนที่ขาดความมุ่งมั่น ความทุ่มเททั้งกาย และใจต่อสิ่งที่นักศึกษาปรารถนาเอาไว้อยู่เสมอ	4.24	0.899	มาก
3. นักศึกษาชอบทำในสิ่งที่ทำให้นักศึกษามีความสุข เสียก่อน ก่อนที่นักศึกษาคำนึงถึงผลเสียที่จะตามมา ภายหลัง	4.38	0.760	มากที่สุด
4. นักศึกษาให้ความสนใจกับสิ่งที่จะเกิดกับตัวนักศึกษาใน อนาคตอันใกล้มากกว่าในอนาคตระยะยาว	4.10	0.806	มาก
5. สิ่งที่นักศึกษาพึงพอใจที่สุดคือ การที่ทำให้ตัวเองง่าย และสบายที่สุด	3.94	0.788	มาก
6. บางครั้งนักศึกษชอบทำอะไรที่เสี่ยงเพื่อความสนุกสนาน เสมอๆ	3.49	0.898	มาก
7. บางครั้งนักศึกษชอบทำอะไรในสิ่งที่ตื่นเต้นเร้าใจ (ทั้งๆ ที่นักศึกษาอาจจะเดือดร้อน)	3.27	0.870	ปานกลาง
8. นักศึกษาจะคำนึงถึงตัวเองก่อน แม้จะทำให้คนอื่น เดือดร้อนก็ตาม	3.72	0.944	มาก
9. นักศึกษาจะพยายามแสวงหาสิ่งต่างๆ ที่นักศึกษา ต้องการได้แม้จะสร้างปัญหาให้กับคนอื่นก็ตาม	3.93	0.975	มาก
10. นักศึกษามักเป็นคนอารมณ์เสียได้ง่าย	4.00	0.870	มาก
11. เมื่อนักศึกษาโกรธนักศึกษอยากทำร้ายเขามากกว่า จะพูดจาด้วยเหตุผล	4.04	0.800	มาก
12. เมื่อนักศึกษาขัดแย้งกับผู้อื่นอย่างรุนแรง ก็ยากที่ นักศึกษจะควบคุมอารมณ์หรือระงับความโกรธนั้นได้	3.76	1.034	มาก
ภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทเรื่องการ ควบคุมตนเอง	3.82	0.831	มาก

ตารางที่ 7 การควบคุมตนเอง แสดงให้เห็นว่านักศึกษาชอบทำในสิ่งที่ทำให้นักศึกษามีความสุขเสียก่อน ก่อนที่นักศึกษาจะคำนึงถึงผลเสียที่จะตามมาภายหลังมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.38, S.D. = 0.760) รองลงมา คือ นักศึกษาเป็นคนที่ขาดความมุ่งมั่น ความทุ่มเททั้งกายและใจต่อสิ่งที่นักศึกษาปรารถนาเอาไว้อยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.24, S.D. = 0.899) นักศึกษาให้ความสนใจกับสิ่งที่จะเกิดกับตัวนักศึกษาในอนาคตอันใกล้มากกว่าในอนาคตระยะยาว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.10, S.D. = 0.806) เมื่อนักศึกษาโกรธนักศึกษาอยากทำร้ายเขา มากกว่าจะพุดจาด้วยเหตุผล (ค่าเฉลี่ย = 4.04) นักศึกษามักเป็นคนอารมณ์เสียได้ง่ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00, S.D. = 0.800) สิ่งที่นักศึกษาพึงพอใจที่สุดคือ การที่ทำให้ตัวเองง่ายและสบายที่สุดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.94, S.D. = 0.788) นักศึกษาจะพยายามแสวงหาสิ่งต่างๆที่นักศึกษาต้องการได้แม้จะสร้างปัญหาให้กับคนอื่นก็ตามมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.93, S.D. = 0.975) นักศึกษาเลือกที่จะตอบโต้สิ่งที่มากกระตุ้นหรือช่วยุจริตใจนักศึกษาในทันทีโดยไม่มีกรยั้งคิดอยู่เลยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.92, S.D. = 0.975) เมื่อนักศึกษาขัดแย้งกับผู้อื่นอย่างรุนแรง ก็ยากที่นักศึกษาจะควบคุมอารมณ์หรือระงับความโกรธนั้นได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.76, S.D. = 1.034) นักศึกษาจะคำนึงถึงตัวเองก่อน แม้จะทำให้คนอื่นเดือดร้อนก็ตาม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.72, S.D. = 0.944) บางครั้งนักศึกษาชอบทำอะไรที่เสี่ยงเพื่อความสนุกสนานเสมอๆมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.49, S.D. = 0.898) และปัจจัยการควบคุมตนเองที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บางครั้งนักศึกษาชอบทำอะไรในสิ่งที่ตื่นเต้นเร้าใจ (ทั้งๆ ที่นักศึกษาอาจจะเดือดร้อน) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.27, S.D. = 0.870)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่อง ความผูกพันทางสังคม : ความรู้สึกผูกพันต่อครอบครัวและญาติพี่น้อง

ความผูกพันทางสังคม : ความรู้สึกผูกพันต่อครอบครัว และญาติพี่น้อง (ค่าเฉลี่ย = 3.66, S.D. = 0.663)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาคิดว่าพ่อแม่มีความสำคัญต่อตัวนักศึกษามาก เพียงใด	3.48	0.892	มาก
2. นักศึกษาสนิทสนมกับพ่อแม่อย่างน้อยเพียงใด	3.55	0.968	มาก
3. นักศึกษารู้สึกรักและห่วงใยในตัวพ่อแม่มากเพียงใด	3.62	1.161	มาก
4. นักศึกษามักจะเกิดความรู้สึกสงสารและเห็นอกเห็นใจ ในความลำบากของพ่อแม่มากเพียงใด	3.73	1.148	มาก
5. พี่น้องและญาติๆ มีผลต่อตัวนักศึกษามากน้อยเพียงใด	4.24	0.909	มากที่สุด
6. นักศึกษามีความสงสารและเห็นอกเห็นใจต่อพี่น้องและ ญาติๆ ของนักศึกษามากเพียงใด	4.38	0.486	มากที่สุด
7. นักศึกษามีความผูกพันกับสถาบันที่ศึกษาอยู่ อย่างน้อยเพียงใด	3.93	0.520	มาก

ตารางที่ 8 ความผูกพันทางสังคมในส่วนของความรู้สึกผูกพันต่อครอบครัว และญาติพี่น้อง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีความสงสาร และเห็นอกเห็นใจต่อพี่น้องและญาติๆ ของนักศึกษามากเพียงใด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.38, S.D. = 0.486) รองลงมา คือ น้องและญาติๆ มีผลต่อตัวนักศึกษามากน้อยเพียงใดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.24, S.D. = 0.909) นักศึกษามีความผูกพันกับสถาบันที่ศึกษาอยู่อย่างน้อยเพียงใด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.93, S.D. = 0.520) นักศึกษามักจะเกิดความรู้สึกสงสารและเห็นอกเห็นใจในความลำบากของพ่อแม่เพียงใดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.73, S.D. = 1.148) นักศึกษารู้สึกรักและห่วงใยในตัวพ่อแม่เพียงใดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.62, S.D. = 0.486) นักศึกษาสนิทสนมกับพ่อแม่อย่างน้อยเพียงใดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.55, S.D. = 0.968) และความผูกพันทางสังคมในส่วนของความรู้สึกผูกพันต่อครอบครัวและญาติพี่น้องที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักศึกษาคิดว่าพ่อแม่มีความสำคัญต่อตัวนักศึกษามากเพียงใด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.48, S.D. = 0.892)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่อง ความผูกพันทางสังคม : พันธะสัญญาหรือข้อผูกมัด (Commitment)

ความผูกพันทางสังคม : พันธะสัญญาหรือข้อผูกมัด (Commitment) (ค่าเฉลี่ย = 3.10, S.D. = 0.807)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษามีความมานะ มุ่งมั่น ตั้งใจที่เรียนต่อในระดับที่สูงกว่าปัจจุบันมากน้อยเพียงใด	3.48	0.773	มาก
2. นักศึกษาตั้งใจจะแสวงหาอาชีพที่ดี มีความมั่นคงมากน้อยเพียงใด	3.10	0.807	ปานกลาง
3. นักศึกษามีความตั้งใจ หรือให้คำมั่นสัญญากับพ่อแม่ หรือผู้ปกครองของนักศึกษาว่าจะไม่ทำให้พวกท่านเหล่านั้นเสียใจหรือผิดหวัง (ต่อการกระทำผิด) ในตัวของนักศึกษามากเพียงใด	3.00	0.748	ปานกลาง

ตารางที่ 9 ความผูกพันทางสังคม : พันธะสัญญาหรือข้อผูกมัด (Commitment) แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีความมานะ มุ่งมั่น ตั้งใจที่เรียนต่อในระดับที่สูงกว่าปัจจุบันมากน้อยเพียงใด มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.48, S.D. = 0.773) รองลงมา คือ นักศึกษาตั้งใจจะแสวงหาอาชีพที่ดี มีความมั่นคงมากน้อยเพียงใดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.10, S.D. = 0.807) และนักศึกษามีความตั้งใจ หรือให้คำมั่นสัญญากับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของนักศึกษาว่าจะไม่ทำให้พวกท่านเหล่านั้นเสียใจหรือผิดหวัง (ต่อการกระทำผิด) ในตัวของนักศึกษามากเพียงใดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.00, S.D. = 0.748)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องความผูกพันทางสังคม : ความเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม (Involvement)

ความผูกพันทางสังคม : ความเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม (Involvement) (ค่าเฉลี่ย = 3.38, S.D. = 1.066)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมเล่นกีฬาของชุมชน โรงเรียน หรือกับเพื่อนฝูงในสังคมของนักศึกษามากน้อยเพียงใด	3.17	1.022	ปานกลาง
2. นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงหรือสันทนาการ (เช่น งานเลี้ยง สังสรรค์ งานประเพณี งานรื่นเริง ฯลฯ) ของชุมชน สถาบัน หรือของสังคมนักศึกษามากน้อยเพียงใด	3.45	1.167	มาก
3. ปกตินักศึกษาได้ช่วยงานอาสาสมัครของสังคมหรือชุมชนของนักศึกษา (เช่น อาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย อาสาสมัครต่อต้านยาเสพติด อาสาสมัครงานจราจร อาสาสมัครหาข่าว เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด	3.63	1.156	มาก

ตารางที่ 10 ความผูกพันทางสังคม : ความเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม (Involvement) แสดงให้เห็นว่า ปกตินักศึกษาได้ช่วยงานอาสาสมัครของสังคมหรือชุมชนของนักศึกษา (เช่น อาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย อาสาสมัครต่อต้านยาเสพติด อาสาสมัครงานจราจร อาสาสมัครหาข่าว เป็นต้น) มากน้อยเพียงใดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.63, S.D. = 1.156) รองลงมา คือ นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงหรือสันทนาการ (เช่น งานเลี้ยง สังสรรค์ งานประเพณี งานรื่นเริง ฯลฯ) ของชุมชน สถาบัน หรือของสังคมนักศึกษามากน้อยเพียงใดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.45, S.D. = 1.167) และนักศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมเล่นกีฬาของชุมชน โรงเรียน หรือกับเพื่อนฝูงในสังคมของนักศึกษามากน้อยเพียงใดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.14, S.D. = 1.022)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องความผูกพันทางสังคม : ความเชื่อของนักเรียน นักศึกษา (Belief)

ความผูกพันทางสังคม : ความเชื่อของนักเรียน นักศึกษา (Belief) (ค่าเฉลี่ย = 3.83, S.D. = 0.834)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาเชื่อว่าระบบงานยุติธรรมของประเทศไทยมีความยุติธรรมน่าเชื่อถือ มาก-น้อยเพียงใด	4.07	0.825	มาก
2. นักศึกษาคิดว่าการทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว และกฎแห่งกรรมเป็นจริง มาก-น้อยเพียงใด	4.11	0.661	มาก
3. นักศึกษาเชื่อในเรื่องนรก สวรรค์ ว่าเป็นสิ่งที่มีอยู่จริงและมีผลต่อการกระทำผิดของมนุษย์มาก-น้อยเพียงใด	3.66	1.059	มาก
4. นักศึกษามีความเคารพยำเกรงในหลักกฎหมายของสังคม ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องอยู่แล้ว ชอบธรรม และควรปฏิบัติตามกฎหมายมากเพียงใด	3.28	1.285	ปานกลาง

ตารางที่ 11 ความผูกพันทางสังคม : ความเชื่อของนักเรียน นักศึกษา (Belief) แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาคิดว่าการทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว และกฎแห่งกรรมเป็นจริง มาก-น้อยเพียงใดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.11, S.D. = 0.661) รองลงมา คือ นักศึกษาเชื่อว่าระบบงานยุติธรรมของประเทศไทยมีความยุติธรรมน่าเชื่อถือ มาก-น้อยเพียงใดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.07, S.D. = 0.825) นักศึกษาเชื่อในเรื่องนรก สวรรค์ ว่าเป็นสิ่งที่มีอยู่จริงและมีผลต่อการกระทำผิดของมนุษย์มาก-น้อยเพียงใดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.66, S.D. = 1.059) และนักศึกษามีความเคารพยำเกรงในหลักกฎหมายของสังคม ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องอยู่แล้ว ชอบธรรม และควรปฏิบัติตามกฎหมายมากเพียงใดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.28, S.D. = 1.285)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องการตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล

การตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล (ค่าเฉลี่ย = 3.56, S.D. = 0.853)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ประโยชน์สูงสุดที่นักศึกษาได้รับจากการทะเลาะวิวาทคือได้แก้แค้นคู่อริที่นักศึกษาเคยถูกทำร้ายหรือไม่พอใจกันมาก่อน	3.58	1.303	มาก
2. การก่อเหตุทะเลาะวิวาทแต่ละครั้ง นักศึกษาได้มีการวางแผนเป็นอย่างดีเพื่อให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด	3.72	1.150	มาก
3. การที่นักศึกษาได้แก้แค้นด้วยการทำร้ายร่างกายฝ่ายตรงข้ามทำให้นักศึกษารู้สึกพอใจ และคุ้มค่ากว่าโทษที่จะได้รับ	3.44	1.073	มาก
4. นักศึกษาประเมินสถานการณ์แล้วว่าหลังจากก่อเหตุทะเลาะวิวาทนักศึกษาสามารถหลบหนีให้พ้นจากการถูกจับกุมดำเนินคดีได้	3.51	1.072	มาก

ตารางที่ 12 การตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล แสดงให้เห็นว่า การก่อเหตุทะเลาะวิวาทแต่ละครั้ง นักศึกษาได้มีการวางแผนเป็นอย่างดีเพื่อให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.72, S.D. = 1.105) รองลงมา คือ ประโยชน์สูงสุดที่นักศึกษาได้รับจากการทะเลาะวิวาทคือ ได้แก้แค้นคู่อริที่นักศึกษาเคยถูกทำร้ายหรือไม่พอใจกันมาก่อนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.58, S.D. = 1.303) นักศึกษาประเมินสถานการณ์แล้วว่าหลังจากก่อเหตุทะเลาะวิวาทนักศึกษาสามารถหลบหนีให้พ้นจากการถูกจับกุมดำเนินคดีได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.51, S.D. = 1.072) และการที่นักศึกษาได้แก้แค้นด้วยการทำร้ายร่างกายฝ่ายตรงข้ามทำให้นักศึกษารู้สึกพอใจ และคุ้มค่ากว่าโทษที่จะได้รับมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.44, S.D. = 1.073)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องการปฏิบัติเป็นปกตินิสัย

การปฏิบัติเป็นปกตินิสัย (ค่าเฉลี่ย = 3.72, S.D. = 0.448)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาเข้าร่วมในการทะเลาะวิวาทเนื่องจากนักศึกษาและเพื่อนๆ เคยถูกทำร้ายมาก่อน	3.62	1.066	มาก
2. การถูกดูหมิ่นเหยียดหยามเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาเข้าร่วมในการทะเลาะวิวาท	3.55	1.007	มาก
3. การจัดเวลาเรียนที่ตรงกันของแต่ละสถาบัน ทำให้นักศึกษามีโอกาสได้พบเจอกับคู่อริในเวลาที่ต้องเดินทางไปกลับจากโรงเรียน	3.79	0.619	มาก
4. การเดินทางไปกลับที่พักซึ่งอยู่ทางเดียวกัน ทำให้นักศึกษามีโอกาสพบเจอกับคู่อริในเส้นทางที่ต้องผ่านเป็นประจำ	3.83	0.379	มาก
5. สถานที่จอดรถส่วนใหญ่ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยดูแลหรือดูแลอย่างไม่ทั่วถึง จึงเป็นสถานที่ที่เหมาะสมในการทะเลาะวิวาท	3.89	0.310	มาก

ตารางที่ 13 การปฏิบัติเป็นปกตินิสัย แสดงให้เห็นว่า สถานที่จอดรถส่วนใหญ่ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยดูแลหรือดูแลอย่างไม่ทั่วถึง จึงเป็นสถานที่ที่เหมาะสมในการทะเลาะวิวาทมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.89, S.D. = 0.310) รองลงมา คือ การเดินทางไปกลับที่พักซึ่งอยู่ทางเดียวกัน ทำให้นักศึกษามีโอกาสพบเจอกับคู่อริในเส้นทางที่ต้องผ่านเป็นประจำมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.83, S.D. = 0.379) การจัดเวลาเรียนที่ตรงกันของแต่ละสถาบัน ทำให้นักศึกษามีโอกาสได้พบเจอกับคู่อริในเวลาที่ต้องเดินทางไปกลับจากโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.79, S.D. = 0.619) นักศึกษาเข้าร่วมในการทะเลาะวิวาทเนื่องจากนักศึกษาและเพื่อนๆ เคยถูกทำร้ายมาก่อนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.62, S.D. = 1.066) และการถูกดูหมิ่นเหยียดหยามเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาเข้าร่วมในการทะเลาะวิวาทมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.55, S.D. = 1.007)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องการควบคุมทางสังคม

การควบคุมทางสังคม (ค่าเฉลี่ย = 4.00, S.D. = 0.000)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. มาตรการในการป้องกันและบทลงโทษของภาครัฐและสถานศึกษา ทำให้นักศึกษาตัดสินใจยับยั้งการทะเลาะวิวาท	4.34	0.475	มากที่สุด
2. การปลูกฝังค่านิยมเกี่ยวกับความรักพวกพ้องและสถาบันจากรุ่นพี่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมการทะเลาะวิวาท	4.55	0.498	มากที่สุด
3. ครอบครัวและโรงเรียนไม่ได้อบรมให้นักศึกษาเรียนรู้กฎระเบียบของสังคม	4.14	0.505	มาก
4. นักศึกษาตระหนักว่าการเข้าร่วมทะเลาะวิวาทเป็นสาเหตุให้พ่อแม่ของนักศึกษารู้สึกเป็นทุกข์และผิดหวัง	3.96	0.411	มาก
5. ความรักความอบอุ่นในครอบครัวช่วยยับยั้งไม่ให้นักศึกษาเข้าร่วมในการทะเลาะวิวาท	4.00	0.828	มาก

ตารางที่ 14 การควบคุมทางสังคม แสดงให้เห็นว่า การปลูกฝังค่านิยมเกี่ยวกับความรักพวกพ้องและสถาบันจากรุ่นพี่ทำให้นักศึกษาเข้าร่วมการทะเลาะวิวาทมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.55, S.D. = 0.498) รองลงมา คือ มาตรการในการป้องกันและบทลงโทษของภาครัฐและสถานศึกษา ทำให้นักศึกษาตัดสินใจยับยั้งการทะเลาะวิวาทมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.34, S.D. = 0.475) ครอบครัวและโรงเรียนไม่ได้อบรมให้นักศึกษาเรียนรู้กฎระเบียบของสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.14, S.D. = 0.505) ความรักความอบอุ่นในครอบครัวช่วยยับยั้งไม่ให้นักศึกษาเข้าร่วมในการทะเลาะวิวาทมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00, S.D. = 0.828) และนักศึกษาตระหนักว่าการเข้าร่วมทะเลาะวิวาทเป็นสาเหตุให้พ่อแม่ของนักศึกษารู้สึกเป็นทุกข์และผิดหวังมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.96, S.D. = 0.411)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการในเรื่องสัญลักษณ์ทางสถาบัน

สัญลักษณ์ทางสถาบัน (ค่าเฉลี่ย = 4.11, S.D. = 0.663)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. การแย่งชิงตราสัญลักษณ์ของสถาบันอื่นเพื่อประกาศความยิ่งใหญ่ของสถาบัน	3.77	0.974	มาก
2. ความแตกต่างของสถาบันอาชีวะทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท	4.07	0.909	มาก
3. การเผชิญหน้ากับคู่อริเป็นการป้องกันอาณาเขตและประกาศศักดิ์ตาของสถาบัน	4.38	0.760	มากที่สุด
4. การทำท่ายั่วยุ และลบหลู่สถาบันอื่น ทำให้รู้สึก ว่าสถาบันของตนเหนือกว่า	4.04	0.615	มาก
5. การทำให้คู่อริบาดเจ็บหรือล้มลงเป็นการพิสูจน์ว่า สถาบันของตนเหนือกว่า	4.00	0.587	มาก
6. ผู้ที่ปฏิบัติการได้รุนแรงที่สุดเป็นผู้ที่ได้รับการ ยอมรับ	4.11	0.884	มาก

ตารางที่ 15 สัญลักษณ์ทางสถาบัน แสดงให้เห็นว่า การเผชิญหน้ากับคู่อริเป็นการป้องกันอาณาเขตและประกาศศักดิ์ตาของสถาบันมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.38, S.D. = 0.760) รองลงมา คือ ผู้ที่ปฏิบัติการได้รุนแรงที่สุดเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.11, S.D. = 0.884) ความแตกต่างของสถาบันอาชีวะทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.07, S.D. = 0.909) การทำท่ายั่วยุ และลบหลู่สถาบันอื่น ทำให้รู้สึก
ว่าสถาบันของตนเหนือกว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.04, S.D. = 0.615) การทำให้คู่อริบาดเจ็บหรือล้มลงเป็นการพิสูจน์ว่าสถาบันของตนเหนือกว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00, S.D. = 0.587) และการแย่งชิงตราสัญลักษณ์ของสถาบันอื่นเพื่อประกาศความยิ่งใหญ่ของสถาบันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.77, S.D. = 0.974)

ส่วนที่ 4 การพิสูจน์สมมติฐานการศึกษา

ประกอบด้วยการพิสูจน์สมมติฐานค่าไคสแควร์ (Chi-Square) 8 ข้อ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

การทดสอบสมมติฐานที่หนึ่ง : อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ตารางที่ 16 แสดงความแตกต่างของอายุกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

การทะเลาะวิวาท \ อายุ	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
16 ปี	113 (31.04)	47 (12.91)	160 (43.95)
17 ปี	86 (23.63)	62 (17.03)	148 (40.66)
18 ปี	35 (9.62)	21 (5.77)	56 (15.39)
รวม	234 (64.29)	130 (35.71)	364 (100.00)

Chi- Square = 737.368 df = 2 Sig. = 0.00

ผลการศึกษาปรากฏว่า อายุมีผลต่อการทะเลาะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีอายุ 16 ปี 17 ปี และ 18 ปี มีการทะเลาะวิวาทที่แตกต่างกันโดยที่นักศึกษาที่มีอายุ 16 ปี ส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การทะเลาะวิวาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 31.04 นักศึกษาที่มีอายุ 17 ปี เคย ทะเลาะวิวาท จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 23.63 และ นักศึกษาที่มีอายุ 18 ปี เคยทะเลาะวิวาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.62 จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ผลการสัมภาษณ์นักศึกษา ปวช. ชั้นปีที่ 1 ซึ่งมีอายุ 16 ปี สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ที่เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาทพบว่า ส่วนใหญ่จะก่อเหตุจากการปลุกฝังให้มีการรักสถาบันและพวกพ้องและต้องการเป็นที่ยอมรับในหมู่รุ่นพี่และเพื่อนๆ ประกอบกับเพิ่งเข้าการศึกษาในภาคแรกอยู่ในช่วงกิจกรรมรับน้องใหม่จึงเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการก่อเหตุมากกว่านักศึกษาในปีอื่นๆ โดยให้ข้อมูลว่า

“ การที่ได้รับเข้าศึกษาในปีแรกผมรู้สึกตื่นเต้นและดีใจต่อการได้รับเข้าศึกษาในสถาบันเพราะมีโอกาสได้เจอเพื่อน รุ่นพี่ ใหม่ๆ ในการรับน้องนั้นได้มีกิจกรรมหลายสิ่งๆที่แปลกใหม่ทั้งการสอนเรื่องความสามัคคี สอนให้รักสถาบัน และอีกหลายๆอย่าง แต่สิ่งหนึ่งที่พวกผมส่วนใหญ่คิดเหมือนกันคือการอยากทำตัวให้ดูเด่นและเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆและพี่ๆเป็นสิ่งที่รู้สึกดีมากๆดังนั้นหากมีการทำทนายและรุ่นพี่ให้ทำอะไรพวกผมจึงอยากจะทำให้ที่สุด ”

การทดสอบสมมติฐานที่สอง : ช่วงเวลาเรียนที่แตกต่างกันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ตารางที่ 17 แสดงความแตกต่างของช่วงเวลาเรียนกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ช่วงเวลา \ การทะเลาะวิวาท	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
กลางวัน	137 (37.64)	75 (20.60)	212 (58.24)
ภาคค่ำ	97 (26.65)	55 (15.11)	152 (41.76)
รวม	234 (64.29)	130 (35.71)	364 (100.00)

Chi-Square = 732.025 df = 1 Sig. = 0.00

จากผลการศึกษาปรากฏว่า ช่วงเวลาเรียนส่งผลต่อการทะเลาะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีช่วงเวลาเรียนกลางวัน และช่วงเวลาเรียนภาคค่ำ มีการทะเลาะวิวาทที่แตกต่างกัน โดยที่นักศึกษาที่มีช่วงเวลาเรียนภาคกลางวันมีจำนวน 212 คน เคยมีประสบการณ์การทะเลาะวิวาทจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 37.64 และไม่มีประสบการณ์การทะเลาะวิวาท 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 ส่วนนักศึกษาที่มีช่วงเวลาเรียนภาคค่ำ จำนวน 152 คน เคยมีประสบการณ์การทะเลาะวิวาทจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 26.65 และไม่มีประสบการณ์การทะเลาะวิวาท 55 คน คิดเป็นร้อยละ 15.11

จากการสังเกตของผู้วิจัยเกี่ยวกับช่วงเวลาเรียน พบว่าภาคกลางวันมีนักศึกษา มากกว่า ภาคค่ำ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มก่อนและหลังเลิกเรียนได้ง่ายอีกทั้งนักศึกษาภาคค่ำส่วนใหญ่ทำงานในเวลากลางวัน ซึ่งมีปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับภาคกลางวัน

การทดสอบสมมติฐานที่สาม : การคิดก่อนกระทำผิดมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา
ตารางที่ 18 แสดงการคิดก่อนกระทำผิดกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

การทะเลาะวิวาท \ การคิดก่อนกระทำ	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
มากที่สุด	18 (4.94)	6 (1.65)	24 (6.59)
มาก	83 (22.80)	56 (15.38)	139 (38.18)
ปานกลาง	71 (19.50)	28 (7.70)	99 (27.20)
น้อย	62 (17.03)	40 (11.00)	102 (28.03)
น้อยที่สุด	-	-	-
รวม	234 (64.27)	130 (35.73)	364 (100.00)

Chi- Square = 862.660 df = 4 Sig. = 0.00

จากผลการศึกษาปรากฏว่า การคิดก่อนกระทำผิดส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีการคิดก่อนกระทำผิด ไม่ว่าจะอยู่ในระดับใด การคิดก่อนกระทำผิดมีผลต่อการทะเลาะวิวาท โดยที่นักศึกษาที่มีการคิดก่อนการกระทำผิดอยู่ในระดับมาก เคยมีประสบการณ์ทะเลาะวิวาทส่วนใหญ่ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 และนักศึกษาที่มีการคิดก่อนการกระทำผิดอยู่ในระดับมาก ไม่เคยมีประสบการณ์การทะเลาะวิวาท ส่วนใหญ่จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า การคิดก่อนกระทำผิดมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ผลการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทส่วนใหญ่ มีความคิดในเชิงแก้แค้นทดแทน เนื่องจากเคยถูกทำร้ายมาก่อน และคิดว่าเมื่อก่อเหตุแล้วสามารถหลบหนีจากการถูกจับกุมได้จึงก่อเหตุขึ้น โดยเล่าว่า

“ ในช่วงเวลาที่ผมก่อเหตุทะเลาะวิวาทมีจุดประสงค์เพื่อแก้แค้นที่เพื่อนและผมถูกทำร้ายมาก่อนเมื่อประสบโอกาสได้พบนักเรียนคู่อริสถาบันอื่นจึงเกิดความโกรธแค้นเข้าทำร้ายโดยหลังการทำร้ายพวกผมจะรู้เส้นทางหลบหนีเป็นอย่างดีเนื่องจากเป็นคนในพื้นที่ และทุกครั้งถ้ามีเวลาจะนำเสื้อซ้อหรือหัวเข็มขัดติดตัวกลับมาเพื่อเป็นการยืนยันว่าได้มีการแก้แค้นให้กับเพื่อนๆ และตัวเองเรียบร้อยแล้ว โดยไม่คิดถึงผลที่ตามมา ”

การทดสอบสมมติฐานที่สี่ : การควบคุมทางสังคมที่อ่อนแอมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ตารางที่ 19 แสดงการควบคุมทางสังคมที่อ่อนแอกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

	การทะเลาะวิวาท	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
การควบคุมทางสังคม				
มากที่สุด	-	-	-	-
มาก	234 (64.29)	130 (35.71)	364 (100.0)	
ปานกลาง	-	-	-	-
น้อย	-	-	-	-
น้อยที่สุด	-	-	-	-
รวม	234 (64.29)	130 (35.71)	364 (100.0)	

Chi- Square = 839.429 df = 4 Sig. = 0.00

จากผลการศึกษาปรากฏว่า การควบคุมทางสังคมที่อ่อนแอส่งผลต่อการทะเลาะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ การควบคุมทางสังคมที่อ่อนแอมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยที่นักศึกษาที่มีการควบคุมทางสังคมอยู่ในระดับมาก เคยมีประสบการณ์ทะเลาะวิวาท จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า การควบคุมทางสังคมมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

จากการสัมภาษณ์นักศึกษากว่า 10 คนที่กระทำผิดพบว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทมีสองรูปแบบ คือ 1) การควบคุมแบบเป็นทางการ คือ กลไกเจ้าหน้าที่รัฐ บทลงโทษ 2) การควบคุมแบบไม่เป็นทางการ เป็นมาตรการทางอ้อม เช่นการดูแลดูแล การปฏิเสธการคบหา การขับไล่ออกจากกลุ่ม

ผลการสัมภาษณ์นักศึกษากว่า 10 คน ปรากฏว่า “ สาเหตุที่ผมตัดสินใจก่อเหตุเนื่องมาจากการที่เพื่อนผมถูกนักศึกษาสถาบันคู่อริทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บสาหัสแต่มีสามารถจับผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีได้เมื่อมีการสอบถามความคืบหน้าของคดีและบทลงโทษรวมถึงมาตรการป้องกันจากทางสถาบันได้คำตอบว่าพวกผมต้องมีความระมัดระวังตัวมากขึ้นในเมื่อก่อเหตุจับไม่ได้และพึ่งสถาบันไม่ได้ กระผมกับเพื่อนจึงก่อเหตุ ”

การทดสอบสมมติฐานที่ห้า : การคบเพื่อนมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ตารางที่ 20 แสดงการคบเพื่อนกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

การคบเพื่อน \ การทะเลาะวิวาท	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
มากที่สุด	-	-	-
มาก	107 (29.39)	94 (25.82)	201 (100.00)
ปานกลาง	127 (34.90)	36 (9.89)	163 (100.00)
น้อย	-	-	-
น้อยที่สุด	-	-	-
รวม	234 (64.29)	130 (35.71)	364 (100.0)

Chi- Square = 861.368 df = 4 Sig. = 0.00

จากผลการศึกษาปรากฏว่า การคบเพื่อนส่งผลต่อการทะเลาะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่มีการทะเลาะวิวาทมีระดับการคบเพื่อนสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 34.90 และมีระดับการคบเพื่อนอยู่ในระดับมากใกล้เคียงกันจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 29.39 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยทะเลาะวิวาทครึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรที่ศึกษา จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า การคบเพื่อนที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ผลจากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า ลักษณะการคบเพื่อนของนักศึกษามีทั้งที่เป็นเพื่อนดีและไม่ดี แต่เนื่องจากเมื่อรวมกลุ่มกันแล้วสามารถสื่อสารกันได้อย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน แตกต่างจากการสื่อสารในครอบครัว ซึ่งนักศึกษามีความคิดว่าพ่อแม่ผู้ปกครองไม่ค่อยรับฟังและเข้าใจในความคิดของบุตรหลาน อีกทั้งเมื่อเกิดการทะเลาะวิวาทแล้วนักศึกษามีความจำเป็นต้องป้องกันตัวเพื่อให้สามารถอยู่ในกลุ่มต่อไปได้ โดยให้ข้อมูลว่า

“ ผมคิดว่าเพื่อนมีทั้งดีและไม่ดีจะโทษพวกผมว่าคบเพื่อนไม่ดีทำให้ก่อเหตุทั้งหมดก็ไม่ได้ เพราะบางครั้งพ่อแม่ก็ไม่เคยรับฟังปัญหาพวกผมไม่เข้าใจผมเลยต้องมาปรึกษาตัวเองบางครั้งเมื่อเกิดเหตุก็ต้องมีการป้องกันตัวบ้าง ส่วนอีกอย่างหนึ่งพอผมหลวมตัวเข้าไปในกลุ่มเพื่อนๆและรุ่นพี่ที่มีเรื่องงอยู่แล้วทำให้ผมตกเป็นเป้าหมายโดยเลี้ยงไม่ได้ทำให้เป็นที่พึงเลี้ยงของกลุ่มคู่อริและครู อาจารย์ หากเดินออกจากกลุ่มจะถูกขับไล่และนำไปสู่ความขัดแย้ง ”

การทดสอบสมมติฐานที่หก : ความผูกพันทางสังคมที่อ่อนแอมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ตารางที่ 21 แสดงความผูกพันทางสังคมที่อ่อนแอกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

	การทะเลาะวิวาท	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
การคบเพื่อน				
มากที่สุด	-	-	-	-
มาก	107 (29.40)	94 (25.82)	201 (55.22)	
ปานกลาง	127 (34.89)	36 (9.89)	163 (44.78)	
น้อย	-	-	-	-
น้อยที่สุด	-	-	-	-
รวม	234 (64.29)	130 (35.71)	364 (100.0)	

Chi- Square = 861.368 df = 4 Sig. = 0.00

จากผลการศึกษาปรากฏว่า ความผูกพันทางสังคมส่งผลต่อการทะเลาะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่เคยทะเลาะวิวาทมีระดับความผูกพันทางสังคมส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 34.89 และมีระดับความผูกพันทางสังคมอยู่ในระดับมากใกล้เคียงกัน จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยทะเลาะวิวาทครึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรที่ศึกษา จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า ความผูกพันทางสังคมที่อ่อนแอมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

จากข้อมูลที่พบ นักศึกษาจะมีความผูกพันกับสถาบันมากกว่าบุคคลในครอบครัวเนื่องจากรู้สึกอึดอัดต่อข้อผูกมัด โดยมีความต้องการเรียนต่อในระดับสูงขึ้นเพื่อความต้องการของตนเอง เมื่อมีการเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการผูกพันทางสังคมนักศึกษาจะให้ความสนใจไปที่กิจกรรมกลุ่มอาสา มูลนิธิกุ๊กกั เพราะคิดว่าเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับ รวมถึงความรู้สึกที่ได้รับการคุ้มครอง ได้แล้วว่า

“ผมเองไม่ค่อยได้มีเวลาพบเจอพ่อแม่เนื่องจากท่านทำงานวันหยุดไม่ตรงกันบางครั้งกลับมาถึงท่านก็เหนื่อยจึงมีโอกาสน้อยครั้งที่จะมีการถามถึงปัญหาที่มีไม่ว่าจะเรื่องการเรียน กิจกรรม หรือเรื่องการมีปัญหส่วนตัวกับเพื่อน เมื่อได้ทราบข่าวจากสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ก็มักจะมาต่อว่าและบอกว่าถ้าลูกเป็นคนทำแบบนี้จะไม่ให้ความช่วยเหลือปล่อยให้ติดคุกไปเลยทั้งๆ ที่ผมเองก็ไม่ได้ข้องเกี่ยวกับ บางครั้งผมมีปัญหาก็ได้ปรึกษา ลูกพี่ลูกน้องที่สนิทกัน ซึ่งอยู่ในวัยเดียวกับผมและเค้าก็เข้าใจและให้ความสำคัญผมเป็นอย่างดี ผมอยากให้พ่อกับแม่หันมาฟังความคิดเห็นผมบ้างว่าการที่

จะบอกว่าถ้าก่อเหตุนี้จะลงโทษน่าจะมีแนวทางที่เหมาะสมให้กับผมบ้างจะทำให้ผมรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัยมากขึ้น

การทดสอบสมมติฐานที่เจ็ด : สัญลักษณ์ของสถาบันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ตารางที่ 22 แสดงสัญลักษณ์ของสถาบันกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

การทะเลาะวิวาท	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
สัญลักษณ์ของสถาบัน			
มากที่สุด	-	-	-
มาก	143 (39.28)	120 (32.97)	263 (72.25)
ปานกลาง	91 (25.00)	10 (2.75)	101 (27.75)
น้อย	-	-	-
น้อยที่สุด	-	-	-
รวม	234 (64.28)	130 (35.72)	364 (100.0)

Chi-Square = 778.935 df = 4 Sig. = 0.00

จากผลการศึกษาปรากฏว่า สัญลักษณ์ของสถาบันส่งผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่เคยทะเลาะวิวาทได้ให้ความคิดเห็นต่อสัญลักษณ์ของสถาบันว่ามีผลต่อการทะเลาะวิวาทส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 39.28 และให้ความคิดเห็นต่อสัญลักษณ์ของสถาบันว่ามีผลต่อการทะเลาะวิวาท อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ซึ่งมีจำนวนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่เคยทะเลาะวิวาทเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรที่ศึกษา จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า สัญลักษณ์ของสถาบันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

จากข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่าเป็นการเผชิญหน้ากับคู่อริเป็นการป้องกันและปกป้องศักดิ์ศรีของสถาบัน โดยมีการทำทาย ยั่วแหย่และหลบหลู่สถาบันอื่นทำให้รู้สึกที่สถาบันตนเหนือกว่า โดยเลือกก่อเหตุโดยการใช้ความรุนแรงแย่งชิงตราสัญลักษณ์ของสถาบันอื่นเพื่อเป็นการประกาศศักดาเหนือสถาบันอื่น

ผลการสัมภาษณ์นักศึกษา ปรากฏว่า “ ตราสัญลักษณ์สถาบันสำหรับผมถือว่าเป็นสิ่งที่ห้ามหลบหลู่เพราะสถาบันเป็นที่ที่ให้ความรู้แปลกูฝงจิตสำนึกผมดังนั้นใครมาดูถูกเหยียดหยามไม่ได้”

การทดสอบสมมติฐานที่แปด : การควบคุมตนเองมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ตารางที่ 23 แสดงการควบคุมตนเองกับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

การควบคุมตนเอง \ การทะเลาะวิวาท	เคย (ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
มากที่สุด	-	-	-
มาก	107 (29.40)	94 (25.82)	201 (55.22)
ปานกลาง	73 (20.05)	28 (7.69)	101 (27.75)
น้อย	54 (14.84)	8 (2.20)	62 (17.03)
น้อยที่สุด	-	-	-
รวม	234 (64.29)	130 (35.71)	364 (100.0)

Chi- Square = 779.081 df = 4 Sig. = 0.00

จากผลการศึกษาปรากฏว่า การควบคุมตนเองมีผลต่อการทะเลาะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ นักศึกษาที่เคยทะเลาะวิวาทมีระดับการควบคุมตนเองส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40 รองลงมา มีระดับการควบคุมตนเองอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 20.05 และมีระดับการควบคุมตนเองอยู่ในระดับน้อย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.84 แต่เมื่อมาพิจารณาแล้วจะพบว่า นักศึกษาที่มีระดับการควบคุมตนเองปานกลางและน้อย เมื่อรวมกันจะมีมากกว่ากลุ่มที่มีการควบคุมตนเองอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีจำนวนสูงกว่า นักศึกษาที่ไม่เคยทะเลาะวิวาทเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรที่ศึกษา จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า การควบคุมตนเองมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบทำในสิ่งที่ทำให้ตนเองมีความสุข แต่เป็นความสุขเพียงชั่วแล่น ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่ตามมา ประกอบกับการดื่มสุราหรือสารเสพติดเป็นส่วนหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดกระทำผิดได้บ่อยครั้ง

ผลการสัมภาษณ์นักศึกษา ปรากฏว่า “ จากประสบการณ์ที่ผ่านมาพวกผมเองไม่ได้เป็นฝ่ายริเริ่มในการก่อเหตุส่วนใหญ่มาจากการถูกเหยียดหยามศักดิ์ศรีและการข่มขู่ อาทิเช่น การที่โรงเรียนคู่อริมาจัดงานเลี้ยงสังสรรค์บริเวณเขตโรงเรียนพวกผม และมีพฤติกรรมตะโกนพูดเสียดสีสถาบันและทำท่ายซึ่งผมคิดว่าร้านในบริเวณอื่นมีมากมายและการกระทำนี้เป็นการจ้องใจที่จะหาเรื่อง รวมถึงการขับรถมอเตอร์ไซด์ผ่านสถานที่ที่พวกผมมักจะใช้เดินทางจะมีการตะโกนด่าทอ บางครั้งถึงขั้นทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ ทำให้พวกผมไม่สามารถอดทนไหวเมื่อประสบจังหวะที่พบเจอจึงต้องการประทุษและใช้ความรุนแรงโดยเลือกใช้วิธีที่แรงที่สุดเพื่อให้หลบจำ ”

ส่วนที่ 5 แนวทางป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา

จากการสัมภาษณ์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา และเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ พบสาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการดังนี้

นักศึกษา

“ การที่พวกผมก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันมีหลายเหตุผลส่วนใหญ่จะเริ่มมาจากการที่ถูกกระทำและไม่สามารถจับตัวมาดำเนินคดีได้ทำให้รู้สึกคับแค้นใจเป็นอย่างมาก ฟังใครไม่ได้เลยต้องมาปรึกษาเพื่อนๆ และรุ่นพี่ โดยส่วนใหญ่ก่อนก่อเหตุจะมีการรวมกลุ่มดื่มสุรากันก่อนและเลือกเหยื่อโดยการดูที่ตราสัญลักษณ์ของสถาบันเป็นหลักโดยไม่ระบุตัวบุคคลอาศัยช่วงเวลาหลังเลิกเรียนโดยการตะเวนขับรถไปตามสถานที่ที่โรงเรียนคู่อริใช้เป็นประจำ และก่อนเกิดเหตุจะเลือกสถานที่ที่ไม่มีการดูแลของเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันการถูกจับกุม ”

อาจารย์ฝ่ายปกครอง

“ ในการที่ต้องคอยดูแลนักศึกษาในสถาบันที่มีจำนวนนักศึกษากว่า 3,000 คนนั้นเป็นเรื่องที่ยากเนื่องจากกำลังบุคลากรในสถานศึกษาเมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษาดังนั้นสิ่งที่มีพื้นฐานเป็นอาจารย์ฝ่ายปกครองเห็นความสำคัญต่อการให้ความร่วมมือกับทุกฝ่าย ทั้งนักศึกษา อาจารย์ ผู้บริหาร ชุมชน ผู้ปกครองรวมถึงเจ้าหน้าที่รัฐมันคอยตรวจสอบพฤติกรรมและที่ผ่านมาเป็นการก่อเหตุภายนอกสถานศึกษามักจะเป็นที่ ที่นักศึกษาเดินทางกลับบ้านทำให้ไม่สามารถระงับเหตุได้ทันเวลา ”

เจ้าหน้าที่ตำรวจ

“ จากการสอบถามค่านักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการแค้นให้กับตนเองและเพื่อนที่ถูกทำร้ายมาก่อน เพื่อเป็นที่ยอมรับในหมู่เพื่อนฝูงว่ามีอำนาจและความกล้ามากกว่าคู่อริ ถามว่ามีกรกั้วไหมหากถูกจับดำเนินคดี ส่วนใหญ่ตอบว่าช่วงเวลาที่กระทำไม่ได้คำนึงถึงว่าจะเป็นอย่างไรเพราะมันเป็นช่วงเวลาที่ไม่ไวมาก และการที่ทำให้คู่ต่อสู้ล้มลงได้เป็นสิ่งที่สะใจพวกผมผมคิดแค่นั้น ส่วนมาตรการลงโทษนั้นไม่นานผมคงได้ออกมากันอีก ส่วนในด้านของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นการจะเข้าดำเนินการแต่ละขั้นตอนจำเป็นต้องรอบคอบและไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนเนื่องจากผู้ที่ก่อเหตุเป็นเยาวชนจะใช้ความรุนแรงไม่ได้ ”

จากข้อปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นนำมาสู่มาตรการแนวทางป้องกันการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาดังนี้

1. หลีกเลี่ยงการแต่งกายในชุดของสถานนอกเขตพื้นที่ของสถานศึกษาที่นักศึกษาเรียนเพื่อลดปัญหาการขัดแย้งเรื่องของปัจจัยด้านตราสัญลักษณ์

2. จัดกิจกรรมตรวจหาสารเสพติดทุกๆ 1-2 เดือน เพื่อป้องกันภาวะความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทั้งด้านสุขภาพและปัญหาทางสังคม
3. ให้สถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ต้องกำหนดแผนและวิธีป้องกันการก่อเหตุ ตลอดจนการช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาที่ประสบเหตุ
4. ให้สถาบัน สถานศึกษา จัดกิจกรรมเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และนักเรียน นักศึกษาปัจจุบันเพื่อปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ในเชิงสร้างสรรค์
5. กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปนิเทศ ตรวจสอบเยี่ยมกรณีจำเป็น ขอให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ หรือตรวจค้นอาวุธบุคคลน่าสงสัยสม่ำเสมอ
6. ให้สถาบัน สถานศึกษา ตรวจสอบบุคคลและรถทุกชนิดที่เข้าออก เพื่อป้องกันเหตุ และขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมในการเฝ้าระวัง
7. สำรวจพื้นที่ที่มักเกิดปัญหาจัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเพื่อเข้าระงับเหตุกรณีมีเหตุทะเลาะวิวาทโดยประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
8. ให้สถาบัน สถานศึกษา ทำทะเบียนประวัติติดตามนักเรียนนักศึกษาที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด เพื่อจัดกิจกรรมในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง
9. จัดกิจกรรมให้ชุมชนมีการเฝ้าระวังและแนวทางการประสานงานติดต่อกับสถาบันและเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างทันท่วงทีขณะก่อนหลังเกิดเหตุเพื่อที่จะระงับเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ
10. สำรวจและตรวจสอบกล้องวงจรปิดภายในพื้นที่ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
11. ให้สถาบัน สถานศึกษา สรุปจัดทำ รายงานประจำเดือนเพื่อแสดงปัญหาและแนวทางป้องกันและแก้ไขเหตุการณ์ทะเลาะวิวาท

ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัด สมุทรปราการนั้น มีการนำทฤษฎีทางอาชญาวิทยามาช่วยในการอธิบายถึงความมีเหตุมีผลของงแต่ละปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และช่วงเวลาเรียน การคิดก่อนกระทำผิดมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา การควบคุมทางสังคมที่อ่อนแอ การคบเพื่อนความผูกพันทางสังคมที่อ่อนแอ สัญลักษณ์ของสถาบัน และ การควบคุมตนเอง ซึ่งมีต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล

จากผลการศึกษา ปรากฏว่า นักศึกษาเพศชายส่วนใหญ่ ในช่วงอายุ 16 ปี มีการก่อเหตุทะเลาะวิวาทมากกว่าช่วงอายุอื่น เนื่องจากการเปลี่ยนสถานที่ศึกษา และได้รับการปลูกฝังให้มีการรักสถาบันและพวกพ้อง อีกทั้งต้องการเป็นที่ยอมรับในหมู่รุ่นพี่และเพื่อนๆ ประกอบกับเพิ่งเข้าการศึกษาในภาคแรกอยู่ในช่วงกิจกรรมรับน้องใหม่ จึงเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการก่อเหตุมากกว่านักศึกษาในช่วงอายุอื่น เนื่องจากยังเป็นเยาวชนอยู่ในวัยรุ่นตอนต้นซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและสภาพอารมณ์ที่ค่อนข้างแปรปรวนและถูกชักจูงได้ง่าย เมื่อถูกสถานการณ์กระตุ้นทำให้ก่อเหตุทะเลาะวิวาทได้ง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนของ ชฎาพร สุวรรณภักดี (2553) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันที่มีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน โดยพบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ จะมีอายุเฉลี่ย 15.59 ปี

ช่วงเวลาเรียน

จากการศึกษาพบว่า ช่วงเวลาเรียนในภาคกลางวันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา มากกว่า ช่วงเวลาเรียนในภาคค่ำ เนื่องจากการรวมกลุ่มทั้งก่อนและหลังเลิกเรียนทำได้ง่าย เนื่องจากเวลาเรียนและเวลาในการทำกิจกรรมของแต่ละสถาบัน จะเป็นเวลาเดียวกัน ในช่วงเวลาเดิม ประกอบกับนักศึกษาที่เรียนในภาคค่ำส่วนใหญ่ทำงานในเวลากลางวัน ซึ่งมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับนักศึกษาที่เรียนในภาคกลางวัน สอดคล้องกับสถิติของ กองวิจัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2556) ช่วงเวลาที่เกิดเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาต่างสถาบันมากที่สุดตั้งแต่ ปี พ.ศ.2552-2555 พบว่า ส่วนใหญ่ จะเกิดเหตุทะเลาะวิวาทอยู่ในช่วงเวลา 15.00-18.00 น. ซึ่งตรงกับเวลาที่นักศึกษาภาคกลางวันเลิกเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ Andreou (2014) ที่ศึกษาเรื่องการป้องกันความรุนแรงของโรงเรียนในมุมมองของการพัฒนาเยาวชน ซึ่งพบว่าโรงเรียนสามารถลดความรุนแรงในพฤติกรรมเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยจัดเวลาการเรียนการสอนให้เหมาะสม

การคิดก่อนกระทำผิด

จากผลการศึกษาปรากฏว่า นักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทส่วนใหญ่ มีความคิดในเชิงแก้แค้นทดแทน เนื่องจากเคยถูกทำร้ายมาก่อน และคิดว่าเมื่อก่อเหตุแล้วสามารถหลบหนีจากการถูกจับกุมได้จึงก่อเหตุขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎี การเลือกแบบมีเหตุผล (Rational Choice) ตามหลักของ Cornish & Clarke (2006) กล่าวว่าอาชญากรรมเป็นการกระทำที่มีจุดประสงค์ เพื่อผลประโยชน์ของผู้กระทำ ความผิด และในการตัดสินใจ ณ ขณะทำความผิดจะเป็นการตัดสินใจที่ต่อเนื่องตั้งแต่เตรียมการไปจนถึงการหลบหนี ในกรณีการทะเลาะวิวาทของนักศึกษานี้เป็นการประสงค์เพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับ การแก้แค้น คักดิ์ศรีของสถาบันรวมทั้งการประสงค์ต่อทรัพย์สิน (เสื้อซ้อพ และหัวเข็มขัด) เป็นต้น

การควบคุมทางสังคม

จากผลการศึกษาพบว่า การควบคุมทางสังคมที่อ่อนแอมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา ซึ่งปรากฏว่า รูปแบบการควบคุมทางสังคมที่เป็นทางการมีความอ่อนแอ ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย เนื่องจากกระทำผิดแล้วไม่ถูกจับกุม และส่งผลให้กระทำผิดซ้ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมนทิพย์ จิตสว่าง (2556) ซึ่งได้ศึกษากระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านการป้องกันปราบปรามและการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ไม่สามารถกระทำได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากการขาดสถานที่ที่เหมาะสมในการควบคุมเด็กและเยาวชน กฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่บังคับใช้ในปัจจุบัน ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้มีการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป ประกอบกับตำรวจผู้ปฏิบัติงานโดยเฉพาะพนักงานสอบสวนมีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาให้ความสนใจกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร รวมทั้งการไม่เกรงกลัวกฎหมายของเด็กและเยาวชนเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจ ซึ่งมีข้อเสนอในงานวิจัยให้เพิ่มกำลังคน งบประมาณ อีกทั้งเพิ่มบุคลากรและปรับการทำงานของตำรวจร่วมกับสหวิชาชีพ และการจัดตั้งตำรวจเฉพาะที่ดำเนินการเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

อีกทั้งรูปแบบของการควบคุมทางสังคมแบบไม่เป็นทางการ ยังขาดประสิทธิภาพ ซึ่งจากการศึกษาวิจัยพบว่า ครอบครัว สถาบันการศึกษา ยังขาดการดูแล เอาใจใส่ อบรม ชัดเกล้าให้นักเรียน นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2549) ที่กล่าวถึงสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยสาเหตุมาจากกระบวนการการหล่อหลอมภายในครอบครัว อีกทั้งงานวิจัยของ สุพัฒน์ ไตวิจักษณ์ชัยกุล (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าว คือการเลี้ยงดูของครอบครัว การสั่งสอนของครูอาจารย์ รวมทั้งอิทธิพลของเพื่อน สื่อ และสิ่งแวดล้อม โดยผู้ที่อยู่ในช่วงอายุ 13-15 ปี ได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูของครอบครัวมากที่สุด โดยวัยรุ่นหญิงจะได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูของครอบครัวและสื่อมากกว่าวัยรุ่นชาย ส่วนวัยรุ่นชายได้รับอิทธิพลจากการอบรมสั่งสอนของครูอาจารย์ เพื่อน และสิ่งแวดล้อมมากกว่าวัยรุ่นหญิง ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่ากระบวนการการขัดเกลาทางสังคม จึงเป็นสิ่งที่ จะควบคุมให้คนในสังคมมีพฤติกรรมอยู่ภายในขอบเขตของบรรทัดฐานทางสังคม และคงไว้ซึ่งความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

การคบเพื่อน

จากผลการศึกษาพบว่า การคบเพื่อนของนักศึกษามีหลายประเภททั้งที่ดีและไม่ดี แต่เนื่องจากเมื่อรวมกลุ่มกันแล้วสามารถสื่อสารกันได้อย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน แตกต่างจากการสื่อสารในครอบครัว ซึ่งนักศึกษามีความคิดว่าพ่อแม่ผู้ปกครองไม่ค่อยรับฟังและเข้าใจในความคิดของบุตรหลาน อีกทั้งเมื่อเกิดการทะเลาะวิวาทแล้วนักศึกษามีความจำเป็นต้องป้องกันตัวเพื่อให้สามารถอยู่ในกลุ่มต่อไปได้

หลักที่สำคัญของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential association theory) คือ “ บุคคลจะกลายเป็นผู้กระทำความผิด เพราะว่าความเห็นด้วยกับการละเมิดกฎหมายมีมากกว่าความเห็นด้วยกับการไม่ละเมิดกฎหมาย ” และรวมถึงความแตกต่างกันในเรื่องของเวลา ความถี่ ความสำคัญ และความเข้มข้น (Sutherland, 1947) โดยเมื่อพิจารณาถึงตัวเด็กนักเรียนนั้น ปรากฏว่าเด็กที่ยกพวกตีกันนั้นจะเป็นกลุ่มเด็กที่มีความสนิทสนมกันอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และเมื่อคนส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีความก้าวร้าวกลุ่มเด็กส่วนน้อยก็จะค่อยๆ เพิ่มระดับความก้าวร้าว เพื่อให้อยู่ในกลุ่มของคนส่วนใหญ่ได้ จากผลการศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่จะรู้สึกมีคุณค่าเมื่ออยู่กับเพื่อนๆ เพราะได้รับการยอมรับให้เข้ากลุ่ม และมักเข้าใจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทีนีย์ เอี่ยมกระสินธุ์ (2553) โดยศึกษาปัจจัยด้านการเรียนรู้ (Social Learning) และปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential association theory) มีอิทธิพลต่อการโจรกรรมจักรยานยนต์ของเด็กและเยาวชน โดยพบว่าปัจจัยด้านการเรียนรู้การกระทำผิด มักมีแบบการกระทำผิดมาจากเพื่อน และคิดว่าได้รับความชื่นเต้น การยอมรับในกลุ่มเพื่อน และคิดว่าสามารถกระทำได้แบบเดียวกับเพื่อน อีกทั้งส่วนใหญ่มีการคบหากับเพื่อนที่เคยก่อเหตุมาก่อน รวมถึงกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเที่ยวเตร่ในตอนกลางคืน อีกทั้งงานวิจัยของ สุพัฒน์ โทวิจักษณ์ชัยกุล (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าว ปัจจัยอันหนึ่งมาจากอิทธิพลของเพื่อน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอแนวทางในการคบเพื่อนและบทบาทของสังคมในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น

ความผูกพันทางสังคม

จากผลการศึกษา พบว่า ความผูกพันทางสังคมที่อ่อนแอมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยองค์ประกอบแรกของความผูกพันทางสังคม (Social Bond) คือ ความผูกพัน (Attachment) พบว่า นักศึกษาจะมีความผูกพันกับญาติพี่น้องมากกว่าพ่อแม่ เนื่องจากอายุที่ใกล้เคียงกันทำให้พูดคุยและเข้าใจในเรื่องที่คิดมากกว่าที่จะปรึกษากับพ่อแม่ ซึ่งตามทฤษฎีนั้นสถาบันครอบครัว เป็นสถาบันที่สำคัญที่สุด เพราะครอบครัวจะเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินชีวิตในอนาคต โดยหากสถาบันครอบครัวไม่แข็งแรง ก็จะส่งผลให้เด็กที่จะเติบโตขึ้นมาจะมีแนวโน้มที่จะก่ออาชญากรรม Hirschi (1969) ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษณีย์ ทิพย์สุวรรณ

(2555) ได้ศึกษาเทคนิคการแก้ตัวและความผูกพันทางสังคมกับการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าเป็นการสำรวจในฐานความผิดที่แตกต่างกัน ระหว่างความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน และความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย นอกจากนี้ในองค์ประกอบของรายละเอียดที่ศึกษาอาจแตกต่างกัน โดยพบว่าเยาวชนที่ศึกษามีความผูกพันกับสถาบันการศึกษาและกลุ่มเพื่อนมากกว่าคนในครอบครัว จึงอาจส่งผลให้มีพฤติกรรมไปตามกลุ่มที่เกี่ยวข้องด้วย

นอกจากนั้นในองค์ประกอบเกี่ยวกับ ข้อผูกมัด (Commitment) พบว่า นักศึกษารู้สึกยึดติดต่อข้อผูกมัดจากคนในครอบครัว เนื่องจากไม่อยากให้ตนเองถูกบีบบังคับ จึงไม่ต้องการมีข้อผูกมัด แต่ขณะเดียวกันนักศึกษายังมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อความก้าวหน้าของตนเอง นอกจากนี้ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการเข้าร่วม (Involvement) จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาจะให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มอาสา มูลนิธิกุ๊กภัย เพราะคิดว่าจะทำให้ตนเองเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับ รวมถึงความรู้สึกที่ได้รับการคุ้มครอง เนื่องจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม โดยและในเรื่องของความเชื่อ (Belief) ส่วนใหญ่พบว่านักศึกษาเชื่อในการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และกฎแห่งกรรม แต่ไม่เชื่อในกฎหมาย จึงส่งผลต่อการทะเลาะวิวาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณวิมล คงวิชัย (2556) ได้ศึกษาปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดพบว่า ปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคม ความผูกพัน ข้อผูกมัดน้อย จะมีผลต่อการกระทำผิด

สัญลักษณ์ของสถาบัน

จากการศึกษา พบว่า สัญลักษณ์ของสถาบันมีผลต่อการทะเลาะวิวาท เนื่องจากสัญลักษณ์ของสถาบันถูกสร้างขึ้นมาเพื่อใช้เป็นตัวแทนให้ทราบถึงสถาบันที่กำลังศึกษาอยู่ โดยสื่อถึงเกียรติยศ ชื่อเสียงของสถาบัน ซึ่งหากมีการทำลาย ยั่วยุ ลบลู่ ก็จะมีการป้องกันศักดิ์ศรี เพื่อให้รู้สึกว่าคุณสมบัติของตนเองเหนือกว่า โดยนักศึกษาที่ก่อเหตุส่วนใหญ่ มักใช้ความรุนแรงเพื่อแย่งชิงตราสัญลักษณ์ของสถาบันอื่นในการประกาศศักดาเหนือสถาบันอื่น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism) โดยเชื่อว่ามนุษย์สร้างความสัมพันธ์ผ่านระบบสัญลักษณ์ (Symbols) การครอบครองตำแหน่งสัญลักษณ์ หมายถึง วิธีการที่มนุษย์ปฏิสัมพันธ์อย่างมีความหมายกับธรรมชาติและบริบททางสังคม สัญลักษณ์ไม่ใช่สัญชาตญาณ แต่เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมา ปฏิสัมพันธ์โดยใช้สัญลักษณ์ ทำให้มนุษย์ไม่ต้องใช้สัญชาตญาณในการสร้างพฤติกรรมเพื่อความอยู่รอด มนุษย์จึงสร้างระบบสัญลักษณ์ขึ้นมาและต้องอยู่ในโลกแห่งการตีความหมาย (World of Meaning) คือตีความหมายต่อสิ่งเร้า และตอบสนองต่อสิ่งนั้น

การควบคุมตนเอง (Self-Control)

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบทำในสิ่งที่ทำให้ตนเองมีความสุข แต่เป็นความสุขเพียงชั่วแล่น ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่ตามมา ประกอบกับการดื่มสุราหรือสารเสพติดเป็นส่วนหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดกระทำผิดได้บ่อยครั้ง ทำให้มีการควบคุมตนเองต่ำ และก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ก๊อตเฟรดสัน และเฮอร์ซึ ให้ความหมายอาชญากรรมว่า “การกระทำด้วยกำลังหรือการฉ้อโกงในการแสวงหาความสนใจของตนเอง” (Acts of force or fraud undertaken in pursuit of self-interest) ผู้ที่มีการควบคุมตนเองต่ำมีโอกาสจะกระทำผิดหรืออาชญากรรมได้สูง จะสังเกตได้ว่าผู้ที่มี Self-control ต่ำ ก็จะหันเข้าหาเพื่อนที่กระทำผิด และซึ่งซบเอาค่านิยมของเพื่อนดังกล่าว และการกระทำผิดตามมาในที่สุด คนที่มี Self-control ต่ำ จะเป็นคนที่มีบุคลิกภาพแบบกระตุ้นง่าย (Impulsive) คือเป็นคนที่ไม่ใยดีต่อความรู้สึกของคนอื่น ชอบใช้แรงกายมากกว่าการใช้ความคิดเป็นคนชอบเสี่ยง ไม่อดทน ขาดการขยับขั้นแข็ง ไม่คงที่และไม่มีจุดยืน (ชาญคณิต ก.สุริยะมณี , 2552) นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบทำในสิ่งที่ทำให้มีความสุขเพื่อตอบสนองความรู้สึกของตนเองก่อนที่จะนึกถึงผลกระทบที่ตามมาโดยจะคิดแค่ช่วงระยะเวลาสั้นๆ ประกอบกับการดื่มสุราหรือสารเสพติดซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นทำให้เกิดกระทำผิดได้บ่อยครั้งซึ่งสัมพันธ์กับการศึกษาของ พิมพ์หทัย สังสุทธิ (2556) ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงกับการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน โดยผลจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายกระทำผิดมากกว่าเพศหญิง นั้นอาจจะกล่าวได้ว่าเพศชายมีความอดทนต่อแรงกดดันน้อยกว่าเพศหญิง เมื่อมีแรงกดดันในด้านต่างๆ เกิดขึ้นเช่นความกดดันในเรื่องการเงินหรือรายได้ในเรื่องของการงาน ในเรื่องการถูกข่มเหงรังแก เหล่านี้มักจะตอบโต้แรงกดดันเหล่านั้นอย่างรวดเร็วเหมือนกับว่าไม่ยั้งคิด

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

การทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชนในสังคมไทยเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง และส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างกว้างขวางโดยพบว่าการทะเลาะวิวาทในแต่ละครั้งของเด็กและเยาวชนทั้งที่มีการเผยแพร่และไม่ได้เผยแพร่ทางสื่อมวลชนมักปรากฏว่ามีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตด้วยกันทั้งสองฝ่าย สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ก่อเหตุเอง ผู้ปกครอง และผู้บริสุทธิ์ที่ตกเป็นเหยื่อของการกระทำนั้นด้วยส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งความสงบเรียบร้อยในสังคม

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก สามประการ คือ ประการแรกเพื่อศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ประการที่สองเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ และประการที่สามเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนป้องกันและแก้ไขการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีทั้งหมด 8 ปัจจัยด้วยกัน คือ อายุ ระดับการศึกษา ช่วงเวลา สถานที่ การคิดก่อนกระทำ การควบคุมทางสังคม การคบเพื่อน ความผูกพันทางสังคม สัญลักษณ์ของสถาบัน และการควบคุมตนเอง

วิธีการศึกษาวิจัยเป็นการศึกษาในเชิงปริมาณควบคู่กับการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเชิงปริมาณใช้การแจกแบบสอบถาม (Survey Research) ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา จำนวน 364 คน ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชนทั่วไป และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษา จำนวน 14 คน จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ (Chi-Square) โดยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การวิเคราะห์ค่าสถิติทั้งหมดคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

จากผลการศึกษาสามารถตอบวัตถุประสงค์ของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการได้ดังนี้

5.1 ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากความเชื่อมโยงใน 3 ประเด็นหลัก คือ นักศึกษา สถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษา เนื่องจากนักศึกษายู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและอารมณ์สูง รักพวกพ้องชอบลองในสิ่งที่ท้าทาย ต้องการเป็นที่ยอมรับในหมู่เพื่อนฝูงและเพศตรงข้าม ประกอบกับการขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากครอบครัว ทำให้หันมาปรึกษากับเพื่อนในกลุ่มที่มีปัญหาคล้ายๆ กัน ประกอบกับการจัดตารางเวลาเรียน และกิจกรรมที่มีเวลาเรียนตรงกันกับสถาบันคู่อริ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครอง มีจำนวนไม่เพียงพอ เมื่อเกิดเหตุจึงไม่สามารถเข้าระงับเหตุได้อย่างทันท่วงที ทำให้ผู้ที่ก่อเหตุมิได้เกรงกลัวต่อกฎหมายและก่อเหตุขึ้นอย่างซ้ำๆ ทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินและชีวิตอยู่บ่อยครั้ง

5.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนในจังหวัดสมุทรปราการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประกอบด้วยปัจจัย 8 ปัจจัย ได้แก่

5.2.1 อายุ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

นักศึกษาในพื้นที่อยู่ในช่วงอายุ 16-18 ปี ซึ่งกำลังศึกษาในระดับอนุปริญญา (ปวช-ปวส) ส่วนใหญ่จะมีอายุ 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 44 จากกลุ่มตัวอย่าง และมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับ ปวช.มากที่สุดถึงร้อยละ 86.50

จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษาที่เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาทนั้นส่วนมากมีอายุเพียงแค่ 16 ปี เรียนอยู่ในระดับ ปวช.ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 31.04 ของจำนวนกลุ่มที่ศึกษา

5.2.2 ช่วงเวลา มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

ช่วงเวลาเรียนแบ่งออกเป็น 2 ช่วงเวลาประกอบด้วย ภาคกลางวัน (07.05-14.55 น.) และภาคค่ำ (15.00-21.00 น.) นักศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงภาคกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 58.20 และมีปริมาณมากกว่าเมื่อเทียบกับภาคค่ำ ในการก่อเหตุนั้นจะไม่ระบุสถานที่เป็นการบังเอิญมาพบเจอกัน โดยผลการศึกษาพบว่าการก่อเหตุส่วนใหญ่จะเกิดกับนักศึกษาที่ศึกษาในภาคกลางวัน คิดเป็นร้อยละ 37.64 ของกลุ่มที่ศึกษา

5.2.3 การคิดก่อนกระทำผิดมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่ก่อเหตุแต่ละครั้งจะมีการเตรียมการวางแผนเป็นอย่างดีเพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดกับตนเองในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.72) โดยมีผลประโยชน์สูงสุดของนักศึกษาที่ได้รับจากการทะเลาะวิวาทคือได้แก้แค้นคู่อริที่นักศึกษาเคยถูกทำร้ายหรือไม่พอใจมาก่อนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58)

จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษาที่เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาทนั้นให้ความสำคัญกับการคิดก่อนกระทำผิดอยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.56)

5.2.4 การควบคุมทางสังคมที่อ่อนแอ มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการควบคุมทางสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) โดยมีสาเหตุหลักมาจากการปลูกฝังค่านิยมเกี่ยวกับความรักพวกพ้องและสถาบันจากรุ่นพี่ทำให้เกิดการเข้าร่วมการทะเลาะวิวาทรวมถึงมาตรการในการป้องกันและบทลงโทษของภาครัฐและสถานศึกษาทำให้นักศึกษาทำให้นักศึกษาตัดสินใจยับยั้งการก่อเหตุ

5.2.5 การคบเพื่อนมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

นักศึกษาให้ความสำคัญกับการคบเพื่อนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.26) โดยคิดว่ารู้สึกมีคุณค่าเมื่ออยู่กับเพื่อนๆ เพราะได้รับการยอมรับให้เข้ากลุ่มซึ่งเพื่อนของนักศึกษามักจะเข้าใจถึงปัญหาและความต้องการของตัวนักศึกษา และมักจะชวนให้นักศึกษาเสพสิ่งเสพติดซึ่งเป็นต้นเหตุของการเกิดอาชญากรรมต่างๆ รวมถึงการทะเลาะวิวาทด้วย

5.2.6 ความผูกพันทางสังคมที่อ่อนแามีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

นักศึกษาให้ความสำคัญกับการคบเพื่อนมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28) โดยให้ความรู้สึกผูกพันกับสถาบันการศึกษามากกว่าครอบครัว ไม่ชอบการผูกมัดกับคำสัญญาที่มีต่อครอบครัวหากจะทำก็เป็นการกระทำด้วยความรู้สึกตนเอง เมื่อมีกิจกรรมโดยปกตินักศึกษาจะให้ความสนใจกับงานอาสาสมัครของสังคมหรือชุมชนเหตุผลเพื่อจะได้การยอมรับและคิดว่าได้รับการปกป้องคุ้มครองจากหน่วยงานที่ไปร่วม

5.2.7 สัญลักษณ์ของสถาบันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

นักศึกษาให้ความสำคัญกับสัญลักษณ์ของสถาบันระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11) โดยมีแนวคิดว่าการเผชิญหน้ากับคู่อริเป็นการป้องกันอาณาเขตและประกาศศักดิ์ของสถาบันและผู้ที่ปฏิบัติได้รุนแรงที่สุดเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ

5.2.8 การควบคุมตนเอง มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

นักศึกษาให้ความสำคัญกับการควบคุมตนเองในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) โดยนักศึกษาชอบทำในสิ่งที่ตัวนักศึกษามีความสุขเสียก่อนที่จะนึกถึงผลเสียที่ตามมาโดยให้ความสนใจสิ่งที่เกิดในอนาคตอันใกล้มากกว่าระยะยาวและเมื่อนักศึกษามีอารมณ์โกรธจะอยากทำร้ายคู่อริด้วยกำลังมากกว่าจะพุดจาปรับความเข้าใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1. จากการศึกษาพบว่าอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีการกระทำผิดในช่วงอายุ ปี เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากอยู่ในช่วงของการเปลี่ยน 16 จากนักเรียน มาเป็นนักศึกษาเข้าสู่สถาบันใหม่ ทำให้มีการรับน้องและมีการชกจูงจากรุ่นพี่ ง่ายต่อการคล้อยตาม ทำให้มีผลต่อการก่อการทะเลาะวิวาท ดังนั้น จึงควรให้ความรู้ความเข้าใจและปรับทัศนคติให้กับนักเรียนใหม่โดยการอธิบายถึงกฎระเบียบข้อบังคับก่อนมีกิจกรรมรับน้อง เพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเป็นนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษา

2. ช่วงเวลาเรียน มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยพบว่าช่วงเวลาก่อนเข้าเรียน และหลังเลิกเรียน ซึ่งเป็นเวลาเดิม มักจะเกิดเหตุทะเลาะวิวาทอยู่เป็นประจำ ดังนั้น จึงควรจัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง อันได้แก่ อาสาสมัครตำรวจชุมชน ตำรวจบ้าน รวมทั้ง อปพร. เพื่อเฝ้าระวังและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในช่วงเวลาก่อนเข้าเรียน และหลังเลิกเรียน

3. การคิดก่อนกระทำผิดมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการใช้ความรุนแรงเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองในระยะสั้น โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาในภายหลัง เช่น การมีประวัติต้องโทษคดีอาญา ซึ่งจะส่งผลกับการประกอบอาชีพ และความเจริญก้าวหน้าในอนาคต ดังนั้น จึงควรให้ความรู้ความเข้าใจต่อนักเรียนถึงผลของการกระทำ ความผิดและตระหนักถึงผลเสียที่จะตามมาทั้งต่อตนเอง และครอบครัว อีกทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องเช่น ครอบครัว สถาบันการศึกษา และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ควรหมั่นสอดส่อง ติดตามพฤติกรรมการรวมตัวของนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและจัดทำประวัติ

4. การควบคุมทางสังคมที่อ่อนแอ มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยผลการศึกษาพบว่า หลายครอบครัวไม่ได้ให้การดูแล อบรม และขัดเกลาในทางที่ควร อีกทั้งเมื่อประสบปัญหาขัดแย้งกับสถาบันคู่อริ ก็ไม่ได้มีการร่วมกันแก้ปัญหา ส่งผลให้นักศึกษาเหล่านี้ จัดการปัญหาด้วยตัวเอง โดยไม่เคารพกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ดังนั้น ควรใช้การควบคุมทางสังคมที่ไม่เป็นทางการ อาทิ สถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการไกล่เกลี่ย เพื่อป้องกันแก้ไข และบรรเทาความขัดแย้งให้ลดลง หากไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ จึงจำเป็นต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดต่อผู้กระทำผิดในทันที

5. การคบเพื่อนมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน ส่วนใหญ่เมื่อเกิดปัญหามักจะปรึกษากันเองในกลุ่มเพื่อนมากกว่าครอบครัว นอกจากนี้ยังพบว่ายาเสพติดมีส่วนสำคัญในการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษา ดังนั้น จึงควรเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว เพื่อให้ครอบครัวได้รู้จักกลุ่มเพื่อน และทราบถึง

พฤติกรรมของกลุ่ม เพื่อช่วยให้คำแนะนำแก่บุตรหลานในการคบหาสมาคมและการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เช่น การเล่นเกม การเป็นอาสาสมัคร กิจกรรมจิตอาสา เพื่อที่จะไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์อื่นๆ

6. ความผูกพันทางสังคมที่อ่อนแอมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยจากการศึกษาพบว่าการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความผูกพันกับสถาบันการศึกษา และเพื่อนมากกว่าความผูกพันกับครอบครัว ในขณะที่เดียวกันมีความรู้สึกผูกพันกับเครือญาติมากกว่าบิดามารดา เนื่องจากความใกล้ชิดในครอบครัว และความต้องการให้ลูกประสบความสำเร็จในอนาคต ทำให้มีการอบรมสั่งสอน รวมถึงการตำหนิตติเตียน ให้ประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ควร แต่กลับส่งผลให้ลูกเกิดความกดดัน และถูกจำกัดความคิด จึงหันไปปรึกษากับญาติพี่น้องที่อยู่รุ่นราวคราวเดียวกัน ดังนั้น จึงควรสร้างความผูกพันในครอบครัวให้เข้มแข็ง ด้วยการสร้างความเข้าใจ และเลือกใช้วิธีปกครองดูแลให้เหมาะสมกับช่วงวัย และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยหมั่นสร้างความรักความผูกพันภายในครอบครัว การมีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ร่วมกัน จะก่อให้เกิดความผูกพันที่เข้มแข็งให้เกิดขึ้นในครอบครัว

7. สัญลักษณ์ของสถาบันมีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยจากการศึกษาพบว่า เครื่องแบบ การแต่งกาย ของแต่ละสถาบันมีความแตกต่างกัน ทำให้เด็กรู้สึกหวาดระแวง ว่าไม่ใช่พวกเดียวกัน เมื่อเกิดการทะเลาะวิวาท หรือปัญหาข้อขัดแย้งในกรณีการทำลายตราสัญลักษณ์ หรือการช่วงชิงเอาตราสัญลักษณ์จากสถาบันอื่น เพื่อประกาศความยิ่งใหญ่ของสถาบันตนเองว่าเหนือกว่าสถาบันอื่น ดังนั้น จึงควรให้ทุกสถาบันอาชีวศึกษา จัดทำเครื่องแบบ ตราสัญลักษณ์ เครื่องแต่งกาย รวมถึงทรงผมที่บ่งบอกที่มาของสถาบัน ให้เป็นแบบเดียวกันทั้งหมด เพื่อหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน หรือออกระเบียบห้ามแต่งกายในชุดของสถาบันนอกเขตสถานศึกษาเพื่อลดปัญหาการขัดแย้งเรื่องของปัจจัยด้านตราสัญลักษณ์

8. การควบคุมตนเอง มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและทางอารมณ์ เมื่อเกิดสถานการณ์ความขัดแย้งเข้ามากระตุ้น ทำให้ไม่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ จึงเกิดการทะเลาะวิวาท ดังนั้น จึงควรให้ความรู้และความเข้าใจกับเรื่องเพศและการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ของวัยรุ่น เพื่อให้เข้าใจอารมณ์ของตนเองและรู้จักควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ปรับกฎหมายรวมทั้งการแก้ไขระเบียบปฏิบัติขั้นตอนในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่ กระทำผิดให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน การให้คุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความเหมาะสม การเพิ่มกำลังคน หรืองบประมาณ การเพิ่มบุคลากรด้านสหวิชาชีพให้

เพียงพอต่อการทำงานร่วมกับตำรวจ การปรับการทำงานร่วมกับสหวิชาชีพให้สูงขึ้น การจัดตั้งตำรวจเฉพาะที่ดำเนินการกับคดีเด็กและเยาวชน

2. ปรับแผนการป้องกันเหตุ โดยการตั้งด่านตรวจจับอาวุธมีชุดติดตามกลุ่มที่มีความประพฤติเสี่ยงหรือกลุ่มที่เคยก่อเหตุ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

3. การเตรียมแผนการทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันทางสังคม โดยการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถาบันโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มตั้งใจเรียน กลุ่มตามรุ่นพี่ และกลุ่มหัวรุนแรง เพื่อระดมความคิดเห็นถึงสาเหตุและการปลูกฝังค่านิยมที่นำไปสู่ความรุนแรง เพื่อนำมาหามาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะด้านปฏิบัติการวิจัย

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ในครั้งแรกที่ผู้วิจัยใช้วิธีการเดินแจกแบบสอบถามในพื้นที่เปิดบริเวณโรงเรียน เช่น โรงอาหาร สถานที่ที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนในช่วงเวลาพักระหว่างคาบเรียน ผู้วิจัยประสบปัญหา คือ 1) ไม่พอกอุปกรณ์เครื่องเขียนติดตัวหากผู้วิจัยไม่ได้เตรียมอุปกรณ์เครื่องเขียนไปเพียงพอจะทำให้การเก็บข้อมูลล่าช้า 2) มีเวลาในการตอบแบบสอบถามน้อยเนื่องจากนักเรียนนักศึกษาต้องเข้าเรียนในคาบเรียนต่อไปจึงตอบแบบสอบถามไม่ละเอียดและได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน 3) เนื่องจากการสุ่มวิธีนี้เป็น การเดินแจกรายบุคคลทางผู้วิจัยไม่สามารถอธิบายถึงแบบสอบถามได้อย่างละเอียดก่อนให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามเพราะมีเวลาจำกัด 4) ความร่วมมือในการให้ข้อมูลของนักเรียนนักศึกษา มักจะปฏิเสธการให้ข้อมูล เนื่องจากส่วนใหญ่บอกว่า เป็นสิ่งที่เสียเวลาและน่าเบื่อ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางในการเก็บข้อมูลนักศึกษาที่กำลังศึกษาในสถาบัน ดังนี้

1. จัดทำหนังสือขออนุญาตเข้าแจกแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ออกโดยหน่วยงาน หรือสถานศึกษาที่ทำการวิจัย โดยระบุ หัวข้อเรื่องที่จะดำเนินการศึกษา วัตถุประสงค์ วันเวลาที่เข้าดำเนินการแจกแบบสอบถาม โดยการยื่นหนังสือครวไปด้วยตนเองเพื่อกันการสูญหายของเอกสาร

2. ติดตามหนังสือขออนุญาตว่ามีการตอบรับให้สามารถเข้าดำเนินการได้หรือไม่เพื่อจะได้ลดปัญหาด้านเวลา

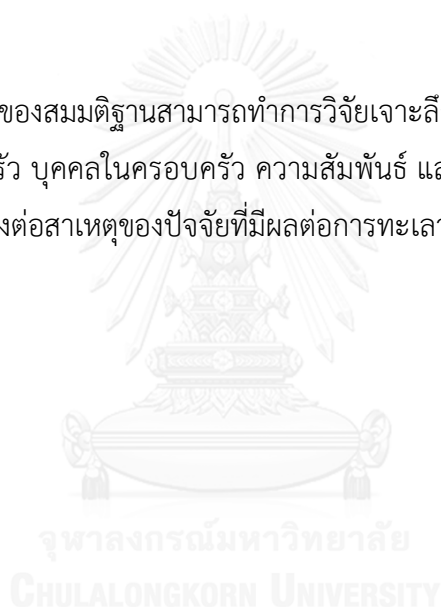
3. ดำเนินการปรับเทคนิคการแจกแบบสอบถามโดยการปรึกษาอาจารย์ฝ่ายปกครองซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาเป็นอย่างดี โดยขออนุญาตแจกแบบสอบถามในช่วงเวลาเรียนโดยใช้เวลาประมาณ 20-30 นาที ก่อนหมดคาบเรียนโดยแต่ละชั้นเรียนจะมีนักเรียนนักศึกษาอยู่ในชั้นเรียนประมาณ 20-40 คน ซึ่งทางผู้วิจัยได้อธิบายที่มาของการศึกษาครั้งนี้ วัตถุประสงค์ และรายละเอียด

ของแบบสอบถามอย่างครบถ้วน และก่อนเก็บรวบรวมได้มีการตรวจเช็คความถูกต้องก่อนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด

จากการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการนัดหมายในการสัมภาษณ์ เนื่องจากภาระหน้าที่ของผู้ให้สัมภาษณ์ เพราะฉะนั้นก่อนที่จะมีการไปเก็บข้อมูลควรมีการยืนยันในส่วนของผู้ให้ข้อมูลสำคัญและเวลาที่จะให้สัมภาษณ์ เพื่อป้องกันความสับสนในการสัมภาษณ์และสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล อีกทั้งเพื่อเป็นการขอบคุณในการให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยควรมีหนังสือขอบคุณหรือสิ่งของที่ระลึกให้กับผู้ที่ให้ข้อมูลเพื่อแสดงถึงมิตรภาพที่ดี

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ในแต่ละประเด็นของสมมติฐานสามารถทำการวิจัยเจาะลึกลงไปในแต่ละประเด็นย่อยได้ เช่น ข้อมูลเชิงลึกของครอบครัว บุคคลในครอบครัว ความสัมพันธ์ และแนวทางในการเลี้ยงดูเพื่อนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงต่อสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

รายการอ้างอิง

กองบัญชาการตำรวจนครบาล (2556). **สรุปผลการประชุมมาตรการแก้ไขปัญหานักเรียน/นักศึกษา ก่อเหตุทะเลาะวิวาท**. กรุงเทพฯ, กองบัญชาการตำรวจนครบาล.

กัลยา วานิชย์บัญชา (2545). **หลักสถิติ**. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันทร์เพ็ญ อมรเลิศวิทย์ (2542). **การควบคุมทางสังคม**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จุลินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ (2552). **นโยบายและมาตรการป้องกันนักเรียน นักศึกษา ก่อเหตุทะเลาะวิวาทและทำร้ายกัน**. กรุงเทพฯ, กระทรวงศึกษาธิการ.

ชฎาพร สุวรรณภักดี (2553). **การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันซึ่งมีผลต่อการกระทำความผิดคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินศึกษา**. ศูนย์ฝึกอบรมเด็กเยาวชนชายกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชาญคณิต ก.สุริยะมณี และอุนิษา (2552). **การศึกษาหาแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมแบบไม่เป็นทางการ:กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**. สำนักงานยุติธรรม, กระทรวงยุติธรรม.

ฐิติพร ศักดิ์ณรงค์ (2554). **การนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ มาใช้ในการแก้ปัญหาทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ในระดับอาชีวศึกษา**, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ณัฐภรณ์ โสภณทัต (2557) พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของ
นักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร:วารสารกระบวนการยุติธรรมปีที่ 7ฉบับที่
3 เลขหน้า : 99-120.

แทนคุณ จิตต์อิสระ(2550) เหตุแห่งความรุนแรงในวัยรุ่น .กรุงเทพฯ : คอลัมน์หัวใจนักปราชญ์
มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับ 16 พฤศจิกายน 2550

นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ ดร. (2555) การสร้างและพัฒนารูปแบบการลดพฤติกรรมความรุนแรงของ
วัยรุ่น ตามแนวทางพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.กรุงเทพฯ:
วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

ปวริศร์ กิจสุขจิต (2555) ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการรังแกกันในโรงเรียนมัธยมสตรี ใน
กรุงเทพมหานครตามแนวทฤษฎีเรียนรู้ของโรนัลด์ แอล เอเคอร์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหิดล.

พิมพ์หทัย สังสุทธิ (2556) ความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงกับการกระทำผิดเกี่ยวกับ
ทรัพย์สิน : ศึกษาในแนวทางของทฤษฎี ความกดดันทั่วไป ทฤษฎีการควบคุมตนเอง
และทฤษฎีความผูกพันทางสังคม. วารสารวิทยบริการ ปีที่ 24 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-
กันยายน 2556.

พล.ต.ต.ปิยะ อุทาโย (2556) 3 จุดเสี่ยงที่มีสถิติการทะเลาะวิวาทสูงสุด ในช่วงเดือนมิถุนายน –
กรกฎาคม ตั้งแต่เวลา 15.00 น. ถึง 19.00 น. วันจันทร์-ศุกร์.กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจ
แห่งชาติ.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2549) การศึกษาสาเหตุแนวทางการทะเลาะวิวาทของนักเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน.สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงาน
ปลัดกระทรวง : กระทรวงศึกษาธิการ.

วันทีนีย์ เอี่ยมกระสินธุ์ (2553) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ของเด็กและ
เยาวชน : ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหิดล.

สมพร อมรชัยนพคุณ (2551) กระบวนการยุติธรรมกับการทำความผิดของเด็กและเยาวชน.
กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภาพร อาจเดช (2555) เอกสารประกอบการพิจารณา เรื่อง ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน
นักศึกษา คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 24. กลุ่มงาน
คณะกรรมการการศึกษา: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สุมนทิพย์ จิตสว่าง (2558) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ การประเมินผลการดำเนินงานของ

**กระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดี
เยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553.**สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม.

สุมนทิพย์ จิตสว่าง (2556) กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวน

สอบสวนดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ
วิจัย(สกว.).

สุมนทิพย์ จิตสว่าง (2555) เอกสารประกอบคำบรรยาย อาชญวิทยาและทัณฑวิทยา. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สุพัฒน์ ไตรวิจักษณ์ชัยกุล (2550) พฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นไทย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วรรณวิมล คงวิชัย (2556) ปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคมที่มีความสัมพันธ์ กับการกระทำผิด
เกี่ยวกับยาเสพติด : กรณีศึกษาผู้ต้องขังชายชาวมุสลิมในชายแดนใต้. วารสารวิทยบริการ
ปีที่ 24 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน 2556.

อุษณีย์ ทัพย์สุวรรณ (2555) เทคนิคการแก้ตัวกับการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน

: ศึกษาเฉพาะศูนย์ฝึกอบรมเด็กเยาวชนชายในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภาษาอังกฤษ

Becker, G. (1968) 'Crime and punishment: An economic approach.' Journal of
Political Economy. Vol 76, pp. 169-217.

Cohen, L. and Felson, M. (1979) 'Social change and crime rate trends: A routine
activities approach.' American Sociological Review. Vol. 44, pp. 588-609.

Cornish, D. and Clarke, A. (2006) "The rational choice perspective" in Henry, S.
and Lanier, M. (eds), The Essential Criminology Reader. CO: Westview Press.

Eleni Andreou (2014) School Violence Prevention: **The Youth Development
Perspective.** Department of Primary Education: University of Thessaly.
Vol. 72, Issue 1, pages 128-140, January 2002

Kim L. Gratz , Sheree Dukes Conrad and Lizabeth Roemer (2002) **Risk Factors for Deliberate Self-Harm Among College Students**. American Journal of Orthopsychiatry:

Kirton, D. (2005) “Young People and Crime” in Hale, C., Hayward, K., Wahidin, A. and Wincup E. (eds), **Criminology 3rd edn**. Oxford: Oxford University Press, p. 385-402.

Larry J. Siegel, Brandon C. Welsh (2004) **Juvenile Delinquency: The Core**. California: Wadsworth Publishing Company, p.120-125.

ภาคผนวก

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

เนื่องด้วยกระผม พันตำรวจตรีสรยุทธ จิโรภาสเป็นนิสิตปริญญาโท ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ ต้องการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1.ศึกษาปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
2. ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
3. ศึกษาแนวทางในการวางแผนป้องกันและแก้ไขการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

ซึ่งผู้ศึกษาเห็นถึงความจำเป็นในการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ ครู อาจารย์ และนักเรียน นักเรียนอาชีวศึกษา ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ต่อแนวทางการป้องกัน และระงับเหตุอันคาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามหลักวิชาการ ตามวัตถุประสงค์ข้างต้นที่ได้กล่าวมา

การศึกษาครั้งนี้จะบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดีก็โดยอาศัยความช่วยเหลือและความร่วมมือจากท่านในการให้ความคิดเห็น ตลอดจนการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องนี้อันมีประโยชน์และคุณค่าอย่างยิ่ง

ดังนั้นใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นต่าง ๆ ของท่านจะถูกนำไปเพื่อใช้ประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น มิได้นำไปใช้เพื่อการอื่นใด อันก่อให้เกิดความเสียหายต่อท่าน และหน่วยงานแต่อย่างใดทั้งสิ้น และขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจตรีสรยุทธ จิโรภาส

9. ที่อยู่ปัจจุบัน ( ) หอพัก ( ) อยู่กับพ่อแม่ ( ) อาศัยบุคคลอื่น
( ) อื่นๆ ระบุ.....
10. สถานภาพปัจจุบัน ( ) เรียนอย่างเดียว
( ) เรียนด้วย ทำงานด้วย
( ) อื่นๆ ระบุ.....
11. สถานภาพครอบครัว ( ) อยู่ด้วยกัน กับบิดา มารดา
( ) อยู่กับบิดา หรือมารดา เนื่องจากอีกฝ่ายเสียชีวิต
( ) อยู่กับบิดา หรือมารดา เนื่องจากการหย่าร้าง
( ) อื่นๆ ระบุ.....
12. ประสบการณ์ทะเลาะวิวาท ( ) ไม่มี ( ) มี จำนวน.....ครั้ง
13. ผลของการทะเลาะวิวาท.....
- 13.1 ผลของการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น
.....
.....
- 13.2 ผลของการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและครอบครัว
.....
.....
14. ประสบการณ์การถูกลงโทษจากสถานศึกษา ( ) ไม่มี ( ) มี จำนวน.....ครั้ง
15. ประสบการณ์การถูกจับกุมดำเนินคดีจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ( ) ไม่มี ( ) มี จำนวน.....ครั้ง
16. ท่านเคยตกเป็นเหยื่อของการถูกทำร้ายจากเด็กนักเรียนอาชีวโรงเรียนอื่นหรือไม่
( ) ไม่เคย
( ) เคยแต่ไม่ได้รับบาดเจ็บหรือทรัพย์สินเสียหาย
( ) เคย ไม่ได้รับบาดเจ็บแต่เพื่อนๆ ที่ไปด้วยบาดเจ็บหรือทรัพย์สินเสียหาย
( ) เคย ได้รับบาดเจ็บและทรัพย์สินเสียหาย
17. เหตุนักเรียนตีกันที่ท่านอยู่ในกลุ่มผู้ถูกทำร้าย หรือกลุ่มก่อเหตุก่อตามอยู่ในกรณีใด
( ) เป็นเหตุบังเอิญ ผ่านมาพบกันจึงก่อเหตุขึ้น
( ) เป็นเหตุบังเอิญ ผ่านมาพบคู่อริ จึงถูกรุมทำร้าย
( ) ตั้งใจไปก่อเหตุ ผ่านมาเจอคู่อริ จึงก่อเหตุขึ้น

18. เมื่อท่านถูกทำร้ายร่างกายนั้น ท่านแต่งกายอย่างไร

- ( ) เครื่องแบบสถานศึกษา เสื้อซิป
- ( ) แต่งกายชุดไปรเวท

19. สาเหตุที่นักเรียนตีกันที่ท่านอยู่ในกลุ่มผู้ถูกทำร้ายหรือกลุ่มก่อเหตุก็ตามเป็นเหตุมาจากปัจจัยใด

- ( ) ชู้สาว
- ( ) ถูกคู่อริทำร้ายมาก่อน
- ( ) แย่งชิงตราสัญลักษณ์
- ( ) ถูกเพื่อนชักชวนด้วยความคึกคะนอง
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

20. ผู้ปกครองท่านให้ความสนใจหรือว่ากล่าวตักเตือนมิให้แก้แค้นโรงเรียนอื่นที่ได้รังแกหรือรุมทำร้ายท่านหรือ

เพื่อนของท่านบ้างหรือไม่

- ( ) ไม่เคยสนใจเลย
- ( ) เคยพูดถึงแต่ไม่เห็นทำอะไร
- ( ) เตือนบ่อยๆหลายครั้ง ไม่ให้แก้แค้น ให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียนหรือตำรวจ
- ( ) เตือนบ่อยๆหลายครั้ง และยังหาแนวทางป้องกันไม่ให้ถูกรังแกอีก เช่น ให้เปลี่ยนเครื่องแบบ ขับรถไปส่งถึงโรงเรียน เป็นต้น

21. หากท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนก่อเหตุตีกันกับโรงเรียนอื่น ท่านจะบอกเรื่องดังกล่าวต่อผู้ปกครองท่านหรือไม่

( ) ไม่บอกอย่างแน่นอน ไม่อยากถูกตำหนิ หรือถูกลงโทษ และทำให้ผู้ปกครองไม่สบายใจ

( ) จะหลีกเลี่ยงไม่บอกจนถึงที่สุด เว้นแต่จำเป็นจริงๆเท่านั้น เช่น การถูกจับกุม ได้รับบาดเจ็บ

ผู้ปกครองถูกเรียกให้มารับตัว เป็นต้น

( ) หากมีหลักฐาน เช่น บาดเจ็บเล็กน้อย เสื้อผ้าขาด สิ่งของสูญหาย เป็นต้น ก็จะไม่บอกหากถูก

สอบถามก็จะจำเป็นต้องโกหก

- ( ) ไม่ว่าจะผลจะเป็นอย่างไรจะบอกผู้ปกครองเสมอ

22. ผู้ปกครองของท่านได้ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการที่จะให้ท่านห่างจากการเข้า

ร่วมก่อเหตุตีกันกับนักเรียนโรงเรียนอื่น

( ) ไม่เห็นทำอะไรเลย

( ) ผู้ปกครองท่านอยากให้ความร่วมมือ แต่เห็นว่าโรงเรียนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจจะทำอะไรจึงได้แต่

บอกให้ท่านระวังป้องกันตัวเอง

( ) ทุกเรื่องที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ขอความร่วมมือมา ในการที่จะป้องกันท่านให้พ้นจากเรื่องนี้ ผู้ปกครองท่านจะให้ความร่วมมือเสมอ

23. ท่านเดินทางไปกลับสถานศึกษาด้วยวิธีใด

( ) รถโดยสารประจำทาง

( ) รถยนต์ส่วนตัว

( ) แท็กซี่

( ) จักรยานยนต์

( ) อื่นๆ.....

24. ปกติท่านมีการเดินทางไปสถานที่สาธารณะกับเพื่อนด้วยกันกี่คน

( ) ไปคนเดียว

( ) 2-5 คน

( ) 6-10 คน

( ) มากกว่า 10 คนขึ้นไป

25. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่

( ) ไม่ดื่ม

( ) เป็นบางครั้งตามงานเทศกาล

( ) ดื่มทุกวัน

26. ท่านเคยคบหาสมาคมกับผู้ที่เคยก่อเหตุกระทำผิดบ่อยหรือไม่

( ) บ่อยๆ

( ) เป็นประจำ

( ) เป็นบางครั้ง

( ) นานๆครั้ง

( ) น้อยที่สุด

( ) ไม่เคย

27. ท่านมีความเชื่อมั่นในมาตรการการป้องกันการถูกทำร้ายร่างกายและความปลอดภัยต่อทรัพย์สินของท่านใน

สถานศึกษาท่านมากน้อยเพียงใด

- ( ) มีความมั่นใจมาก
- ( ) ปานกลาง
- ( ) ไม่มั่นใจ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

คำถาม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1. การคบเพื่อน					
1.1 ท่านมักใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อน ๆ มากกว่าครอบครัวของท่าน					
1.2 ท่านรู้สึกมีคุณค่าเมื่ออยู่กับเพื่อน ๆ เพราะได้รับการยอมรับให้เข้ากลุ่ม					
1.3 เพื่อนของท่านมักเข้าใจปัญหาและความต้องการของท่านอยู่เสมอ					
1.4 เพื่อนของท่านมักจะมีการใช้ยาเสพติด					
1.5 เพื่อนของท่านมักชักชวนให้ท่านเสพสิ่งเสพติด					
1.6 เพื่อนๆของท่านมักชักชวนให้ท่านเที่ยวกลางคืน					
1.7 เพื่อนๆของท่านมักจะชักชวนไปก่อเหตุทะเลาะวิวาท					
1.8 ท่านเรียนรู้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ จากเพื่อน ๆ ในการก่อเหตุทะเลาะวิวาท					
1.9 ความรักเพื่อนและสถาบันเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ท่านตัดสินใจเข้าร่วมในการก่อเหตุทะเลาะวิวาท					
1.10 ท่านเห็นด้วยกับการชักชวนของเพื่อนๆ ต่อการร่วมก่อเหตุทะเลาะวิวาท					
2. การควบคุมตนเอง					
2.1 ท่านเลือกที่จะตอบโต้สิ่งที่มากระตุ้นหรือยั่วจิตใจท่านในทันทีโดยไม่มีกรยั้งคิดอยู่เลย					
2.2 ท่านเป็นคนที่ขาดความมุ่งมั่น ความทุ่มเททั้งกายและใจต่อสิ่งที่ท่านปรารถนาเอาไว้อยู่เสมอ					

คำถาม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.3 ท่านชอบทำในสิ่งที่ทำให้ท่านมีความสุขเสียก่อน ก่อนที่ท่านจะคำนึงถึงผลเสียที่จะตามมาภายหลัง					
2.4 ท่านให้ความสนใจกับสิ่งที่จะเกิดกับตัวท่านในอนาคตอันใกล้มากกว่าในอนาคตระยะยาว					
2.5 สิ่งที่ท่านพึงพอใจที่สุดคือ การที่ทำให้ตัวเองสบาย					
2.6 บางครั้งท่านชอบทำอะไรที่เสี่ยงเพื่อความสนุกสนานเสมอ ๆ					
2.7 บางครั้งท่านชอบทำอะไรในสิ่งที่ตื่นเต้นเร้าใจ(ทั้งๆที่ท่านอาจจะเดือตร้อน)					
2.8 ท่านจะคำนึงถึงตัวเองก่อน แม้จะทำให้คนอื่นเดือตร้อนก็ตาม					
2.9 ท่านจะพยายามแสวงหาสิ่งต่างๆที่ท่านต้องการได้ แม้จะสร้างปัญหาให้กับคนอื่นก็ตาม					
2.10 ท่านมักเป็นคนอารมณ์เสียได้ง่าย					
2.11 เมื่อท่านโกรธท่านอยากทำร้ายเขามากกว่าจะพูดจาด้วยเหตุผล					
2.12 เมื่อท่านขัดแย้งกับผู้อื่นอย่างรุนแรง ก็ยากที่ท่านจะควบคุมอารมณ์หรือระงับความโกรธนั้นได้					
3. ความผูกพันทางสังคม					
3.1 ความรู้สึกผูกพันต่อครอบครัวและญาติพี่น้อง					
3.1.1 ท่านคิดว่าพ่อแม่มีความสำคัญต่อตัวท่านมากเพียงใด					
3.1.2 ท่านสนิทสนมกับพ่อแม่มากน้อยเพียงใด					
3.1.3 ท่านรู้สึกรักและห่วงใยในตัวพ่อแม่มากเพียงใด					
3.1.4 ท่านมักจะเกิดความรู้สึกสงสารและเห็นอกเห็นใจในความลำบากของพ่อแม่มากเพียงใด					

คำถาม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.1.5 พี่น้องและญาติๆมีผลต่อตัวท่านมากน้อยเพียงใด					
3.1.6 ท่านมีความสงสารและเห็นอกเห็นใจต่อพี่น้องและญาติๆของท่านมากเพียงใด					
3.1.7 ท่านมีความผูกพันกับสถาบันที่ศึกษาอยู่มากน้อยเพียงใด					
3.2 พันธสัญญาหรือข้อผูกมัด(Commitment)					
3.2.1 ท่านมีความมานะ มุ่งมั่นตั้งใจที่เรียนต่อในระดับที่สูงกว่าปัจจุบันมากน้อยเพียงใด					
3.2.2 ท่านตั้งใจจะแสวงหาอาชีพที่ดี มีความมั่นคงมากน้อยเพียงใด					
3.2.3 ท่านมีความตั้งใจหรือให้คำมั่นสัญญากับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของท่านว่าจะไม่ทำให้พวกท่านเหล่านั้นเสียใจหรือผิดหวัง(ต่อการกระทำผิด)ในตัวของท่านมากเพียงใด					
3.3 ความเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม (Involvement)					
3.3.1 ท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมเล่นกีฬาของชุมชน โรงเรียน หรือกับเพื่อนฝูงในสังคมของท่านมากน้อยเพียงใด					
3.3.2 ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงหรือสันทนาการ (เช่น งานเลี้ยง สังสรรค์ งานประเพณี งานรื่นเริง ฯลฯ) ของชุมชน สถาบัน หรือของสังคมท่านมากเพียงใด					
3.3.3 ปกติท่านได้ช่วยงานอาสาสมัครของสังคมหรือชุมชนของท่าน (เช่น อาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย อาสาสมัครต่อต้านยาเสพติด อาสาสมัครงานจราจร อาสาสมัครหาข่าว เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด					

คำถาม	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5. การปฏิบัติเป็นปกตินิสัย					
5.1 ท่านเข้าร่วมในการทะเลาะวิวาทเนื่องจากท่านและเพื่อนๆ เคยถูกทำร้ายมาก่อน					
5.2 การถูกดูหมิ่นเหยียดหยามเป็นแรงจูงใจให้ท่านเข้าร่วมในการทะเลาะวิวาท					
5.3 การจัดเวลาเรียนที่ตรงกันของแต่ละสถาบัน ทำให้ท่านมีโอกาสได้พบเจอกับคู่อริในเวลาที่ต้องเดินทางไปกลับจากโรงเรียน					
5.4 การเดินทางไปกลับที่พักซึ่งอยู่ทางเดียวกันทำให้ท่านมีโอกาสพบเจอกับคู่อริในเส้นทางที่ต้องผ่านเป็นประจำ					
5.5 สถานที่รอรถส่วนใหญ่ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยดูแลหรือดูแลอย่างไม่ทั่วถึง จึงเป็นสถานที่ที่เหมาะสมในการทะเลาะวิวาท					
6. การควบคุมทางสังคม					
6.1 มาตรการในการป้องกันและบทลงโทษของภาครัฐและสถานศึกษาทำให้ท่านตัดสินใจยับยั้งการทะเลาะวิวาท					
6.2 การปลูกฝังค่านิยมเกี่ยวกับความรักพวกพ้องและสถาบันจากรุ่นพี่ทำให้ท่านเข้าร่วมการทะเลาะวิวาท					
6.3 ครอบครัวและโรงเรียนไม่ได้อบรมให้ท่านเรียนรู้กฎระเบียบของสังคม					
6.4 ท่านตระหนักว่าการเข้าร่วมทะเลาะวิวาทเป็นสาเหตุให้พ่อแม่ของท่านรู้สึกเป็นทุกข์และผิดหวัง					
6.5 ความรักความอบอุ่นในครอบครัวช่วยยับยั้งไม่ให้คุณเข้าร่วมในการทะเลาะวิวาท					

- การทำทนายทางเพศ

.....

.....

.....

.....

- การยู่ยู่ทำทนาย

.....

.....

.....

.....

2. ครอบครัว

- สภาพครอบครัว

.....

.....

.....

.....

- การให้ความรัก/ความเอาใจใส่

.....

.....

.....

.....

- การอบรมเลี้ยงดู

.....

.....

.....

.....

3. การคบเพื่อน (การคบหาสมาคมที่แตกต่าง) ได้แก่ นิสัยใจคอ ความถี่การเห็นด้วยกับการกระทำ ผิดกฎหมาย

.....

.....

.....

.....

4. การผูกพันทางสังคม

- ความผูกพัน

.....

.....

.....

.....

- ชื่อผู้กมัต

.....

.....

.....

.....

- การเข้าร่วมกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

- ความเชื่อ

.....

.....

.....

.....

5. การปฏิบัติเป็นปกตินิสัย ได้แก่ เวลา สถานที่ ความสามารถในการปกป้องตัวเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. การควบคุมตนเอง

- กระตุนง่าย (Impulsive)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- ชอบการเสี่ยง (Risk-taker)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- ไม่คงที่และไม่มีจุดยืน (Unstable and unfocused)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- ไม่อดทน (Impatient)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- เอาตนเองเป็นศูนย์กลาง (Self-centered)

.....

.....

.....

.....

.....

7. ปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์

- ความสัมพันธ์ที่รุ่นพี่ มีต่อรุ่นน้องในสถาบันเดียวกัน

.....

.....

.....

.....

.....

- เครื่องแบบที่แต่ง

.....

.....

.....

.....

.....

- เครื่องหมายของสถาบันที่สวมใส่

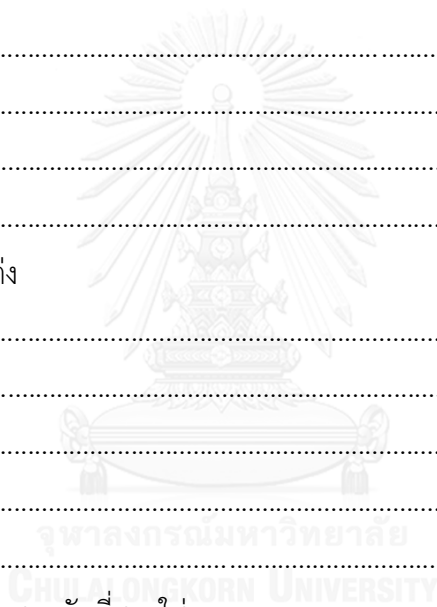
.....

.....

.....

.....

.....

8. การควบคุมทางสังคม

- การสร้างแรงจูงใจ ชักจูง ให้กับกลุ่มนักเรียนนักศึกษาปฏิบัติ หรือบังคับให้คล้อยตาม
ค่านิยมในการ

ดำเนินชีวิตของกลุ่มให้เป็นปกติวิสัย

.....

.....

.....

.....

- การบังคับใช้กฎหมาย

.....

.....

.....

.....

9. การตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล

- เป็นการกระทำที่มีจุดประสงค์ เพื่อผลประโยชน์ของผู้กระทำความผิด

.....

.....

.....

.....

- ผู้กระทำความผิดจะคิดวิธีที่ดีที่สุดในการกระทำความผิด โดยจะนำเอาความเสี่ยงเข้ามา
พิจารณาด้วย

.....

.....

.....

.....

- การตัดสินใจที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม จะแตกต่างไปจากการตัดสินใจ ณ ขณะ
กระทำความผิด

.....

.....

.....

- การตัดสินใจเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมประกอบไปด้วย การริเริ่ม ความเคยชิน การ
หยุด

.....

.....

.....

- การตัดสินใจ ณ ขณะกระทำความผิดจะเป็นการตัดสินใจที่ต่อเนื่องโดยเริ่มตั้งแต่การ
เตรียมการไปจนถึงการหลบหนี

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ในจังหวัดสมุทรปราการ

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับปัญหานักเรียนนักศึกษาทะเลาะวิวาทกันในพื้นที่จังหวัด
สมุทรปราการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการเกิดการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
นี้อย่างไร

.....

.....

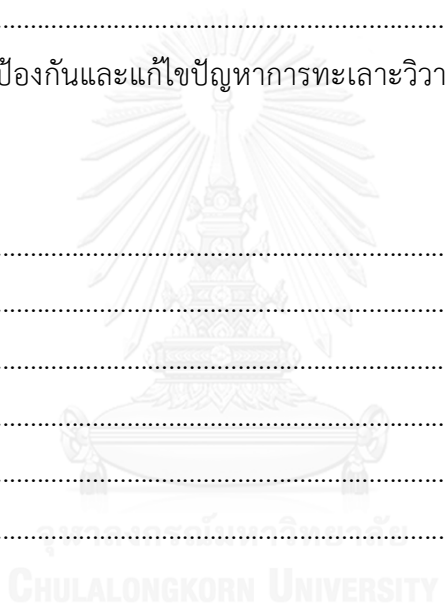
.....

.....

.....

.....

.....

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๓๐/๒๕๕๙

เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษา

โดยที่ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษาก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน รวมทั้งเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนและสังคม แต่เนื่องจากมาตรการทางกฎหมาย ที่มีอยู่ไม่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันต่อสถานการณ์ ทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินการเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษา จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพิ่มเติม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปและจัดระเบียบในสังคม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มีอำนาจกักตัวนักเรียนและนักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น หรือเตรียมการเพื่อก่อเหตุดังกล่าว เป็นการชั่วคราวไม่เกินหกชั่วโมง เพื่อนำส่งเจ้าพนักงานตำรวจ ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา บิดามารดา หรือผู้ปกครอง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒ บิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน และยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่ดีของเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาที่อยู่ในความปกครองดูแลของตน รวมทั้งต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ตลอดจนต้องไม่สนับสนุน หรือปล่อยปละละเลยให้เด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาในปกครองรวมกลุ่มเพื่อก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น หรือเตรียมการเพื่อก่อเหตุดังกล่าว และให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวติดตามและสอดส่องให้มีการดำเนินการอย่างเคร่งครัด

ในกรณีที่พบเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษารวมกลุ่มเพื่อกระทำความผิดหนึ่ง ให้ถือเป็นความรับผิดชอบของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษา แล้วแต่กรณี และให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่จะแจ้งให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองเข้ามารับทราบการกระทำของเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาดังกล่าว เพื่อให้คำแนะนำ ตักเตือน ทำทัณฑ์บน หรือวางข้อกำหนดเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดอีก หรืออาจให้วางประกันไว้เป็นจำนวนเงินตามสมควรแก่ฐานานุรูป แต่จะเรียกเงินประกันไว้ได้ไม่เกินระยะเวลาสองปี หากเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาได้กระทำความผิดดังกล่าวซ้ำอีก ให้ริบเงินประกันเป็นของกองทุนคุ้มครองเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

หน้า ๑๑

เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๓๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

ข้อ ๓ ผู้ใดกระทำการอันเป็นการยุยง ส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือสนับสนุน ให้นักเรียน หรือนักศึกษาฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๖ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้นักเรียนหรือนักศึกษาไปก่อเหตุทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตเพราะการทะเลาะวิวาทหรือทำร้ายร่างกายนั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๔ ให้โรงเรียนและสถานศึกษามีหน้าที่จัดให้มีกิจกรรมในการแนะแนวเพื่อตอบสนอง ต่อการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนและนักศึกษาทะเลาะวิวาท โดยร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกวดขันและเร่งรัดจัดทำมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษา ให้เป็นรูปธรรม เพื่อเป็นการลดปัญหาสังคมโดยเร่งด่วน

ข้อ ๕ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล พันตำรวจตรี สรยุทธ จิโรภาส

วัน เดือน ปี ที่เกิด วันที่ 2 กันยายน 2528

สถานที่เกิด จังหวัดนนทบุรี

ประวัติการศึกษา รป.บ.(ตร.) โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ตำแหน่งปัจจุบัน สารวัตรกองกำกับการสืบสวน

ตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน กองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ

